

Drangedal kommune

Årsbudsjett 2022 Økonomiplan 2022-2025

Innhold

1.0 Innledning	4
1.1 Budsjett 2022 – overordnet beskrivelse	4
1.2 Viktige budsjettmessige prioriteringer for 2022	5
1.3 Overordnet strategi for økonomiplanperioden	7
1.4 Samfunnssikkerhet og beredskap	9
1.5 Interkommunalt samarbeid.....	10
2.0 Organisasjonsutvikling	11
2.1 Utvikling i årsverk.....	11
2.2 Organisering	12
2.3 Kompetanse	12
2.4 Tjenesteproduksjonen.....	13
2.5 Styringsdokumenter	13
2.6 Økonomisk rapportering	13
2.7 Medarbeiderutvikling, lederutvikling og organisasjonsutvikling	13
2.8 Lønnsvekst	17
3.0 Driftsbudsjett.....	18
3.1 Sektor 099 Finansiering	18
3.1.1 Kommunestyrevedtatte prinsipper	19
3.1.2 Spesielle utfordringer ved saldering av økonomiplanen	19
3.1.3 Kommentarer til inntektsrammene.....	19
3.2 Fordeling av utgiftsrammer pr sektor	22
3.3 Spesifikasjoner av utgiftsrammer pr. sektor	22
3.3.1 Sektor 100 Kommunedirektørens stab	22
3.3.2 Politikk.....	31
3.3.3 Fellesutgifter	32
3.4 Sektor 200 Kunnskap, mangfold og kultur	34
3.5 Sektor 300 Helse og velferd	44
3.6 Sektor 400 Bygg, eiendom og kommunalteknikk	55
4. Investeringer	62
4.1 Tabell med investeringer 2022-2025.....	62
4.2 Utfyllende informasjon om investeringene i 2022 og organisering ansvar	65
5.0 Gebyrtabeller 2022	68
5.1 Avgifter og egenbetalinger	68
5.2 Husleier	68
5.3 Servicekontoret.....	69

5.4 Kart og eiendomsinformasjon	69
5.5 SFO, barnehage, idrettshall, volleyballhall og kulturskole	69
5.6 Egenbetaling Helse og velferd 2022	70
5.7 Gebyrregulativ for plan og byggesaksbehandling.....	71
5.8 Gebyr for kart og oppmåling 2022	76
5.9 Årsgebyr feiing og tilsyn 2022	80
5.10 Renovasjon	80
5.11 Gebyrregulativ for vann- og avløp 2022	82
5.12 Overskudd/underskudd selvkost 31.12.20	87
5.13 Notat med simulering ulike gebyrnivå for VA.....	89
6.0 Budsjettrapporter etter forskrift til ny kommunelov	93
6.1 Bevilgningsoversikt investering	93
6.2 Investering i økonomiplanen til fordeling	94
6.3 Bevilgningsoversikt drift i økonomiplanen.....	96
6.4 Kriteriedata som ligger til grunn for økonomiplanen:	97
6.5 Oversikt over skatt og rammeoverføringer lagt inn i Økonomiplanen:	98
7.0 Finansielle måltall	99

1.0 Innledning

Kommunedirektøren legger med dette fram forslag til *Budsjett 2022 og økonomiplan 2022 – 2025* for Drangedal kommune.

Kommunestyret skal en gang i året vedta en rullerende økonomiplan og innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår. Økonomiplanen skal legges til grunn for kommunens budsjettarbeid og øvrig planleggingsvirksomhet. Økonomiplanen skal omfatte minst de fire neste budsjettår og gi en realistisk oversikt over kommunens sannsynlige inntekter, forventet utgifter og prioriterte oppgaver i denne perioden. I økonomiplanen skal det inngå en oversikt over kommunens samlede gjeldsbyrde og oversikt over renter og avdrag i planperioden. Kommunestyret vedtar selv økonomiplanen og endringer i denne. Vedtak treffes etter innstilling fra formannskapet.

Endelig innstilling blir avgitt i formannskapets møte 23. november d.å.
Kommunestyret skal behandle budsjett og økonomiplan 16. desember 2021.

Budsjettet er bygget opp etter budsjettforskriftene og inndelt etter organisering av sektorer/kommunalområde, med underliggende ansvarsområder.

1.1 Budsjett 2022 – overordnet beskrivelse

I det store bildet innebærer denne økonomiplanen en videreføring av dagens tjenestenivå. Økte kostnader på viktige driftsutgifter, korrigering av underbudsjetterte kostnadselementer og nye enkeltvedtak for lovpålagte tjenester har medført behov for styrking av sektorenes budsjetter tross gjennomføring av vedtatte omstillinger fra 2020. Dette er i hovedsak finansiert ved økte inntekter og reduserte kostnader i makro slik som f.eks reduserte pensjonsutgifter m.m.

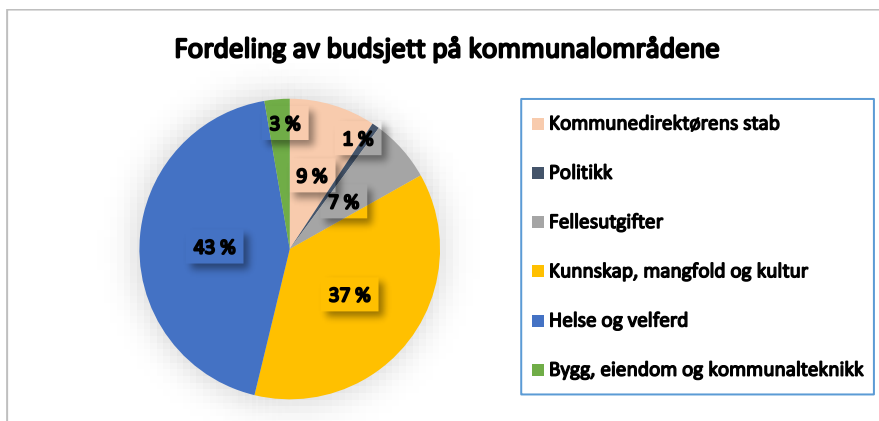
Nominell vekst/vekst i frie inntekter er 0,7 % som lavere enn gjennomsnittet for øvrige kommuner i Telemark/Vestfold. Til tross for økning i folketallet kommer vi dårlig ut som følge av svikt i vårt bidrag fra inntektsgarantiordningen (Ingar).

Driftsbudsjett er utarbeidet og balansert på totalt **305,6** mill. kr mot 297,8 mill. kr i 2021. Driftsnivået er fremdeles høyt i forhold til inntektene våre, men sett i forhold til økonomiplanen fra i fjor så bruker vi mindre 0,5 mill. kr mindre av disposisjonsfondet.

Kommunestyret har vedtatt at omstilling skal være en kontinuerlig prosess i kommunen sett i lys av de langsiktige økonomiske utfordringene. Etter halvannet år med en verdenomspennende pandemi oppfattes det nok ute i organisasjonen som vi har stått i to store omstillinger. En omstilling som handler om nedbemanning og omorganisering internt, og en kontinuerlig omstilling i hverdagen for å håndtere pandemien. Budsjett og økonomiplanen for perioden 2022 – 2025 kan slik sett mest beskrives som et hvileskjær i omstillingsarbeidet fordi endringskapasiteten i organisasjonen ikke har vært til stede.

Vi har siste år opplevd en positiv befolkningsvekst som gjør det realistisk å tro på at vi kan stabilisere og helst øke folketallet. Budsjettet inneholder flere gode tiltak for å bygge opp under dette. Samtidig er demografiutfordringen med stadig flere eldre en kraftig trend som

kommer med styrke alt fra 2026. Omstillingsarbeidet må derfor styrkes fram mot neste års vedtak av budsjett og økonomiplan. Håndtering av den økte andelen eldre i befolkningen vil kreve mer ressurser til helse- og omsorg. Tilflytting og folketalsvekst vil kunne bidra til dette, men selv med et positivt bidrag her vil det være behov for omfordeling av ressurser til helse- og omsorgssektoren. Samtidig som det selvsagt er en grense for stor del av budsjettet som kan brukes til dette formålet jfr figuren nedenfor.

1.2 Viktige budsjettmessige prioriteringer for 2022

Følgende prioriteringer gjelder for drift- og investeringsbudsjettet:

Drift

Med bakgrunn i at vi er midt i gjennomføringen av store omstillingstiltak i sektorene, og at vi har stått i en verdensomspennende pandemi, har hovedprioriteringen vært å opprettholde dagens tjenestenivå. For å unngå ytterligere kutt i tjenestene i Helse og omsorg og Kunnskap mangfold og kultur er disse sektorene samlet styrket med kr 7,4 mill. kr nominelt.

- Egen **kommuneoverlege** i Drangedal i 40% stilling 0,4 mill kr. pluss omdisponering innenfor egen sektor.
- Styrka **helsesykepleiertjeneste** 0,15 mill kr og **bemanningspsykiatri** 0,15 mill kr.
- Økt **bemannings** innen skole for å møte nye lovpålagte tjenester 0,8 mill.kr.
- Styrket **renhold** i Kroken barnehage samt innkjøp av nye maskiner 1,75 mill. kr.
- Styrka **næringssatsing** med 1 mill. kr i egenfinansiering for å bli **omstillingskommune**.
- **Aktiv boligpolitikk** – tilskudd til planlegging av boligområder kr 0,65 mill. kr.
- Styrking av **sikkerhet og driftsmiljø for vår IT-drift** med 0,8 mill. kr.

- «**Hjem for en 50-lapp**». Prøveprosjekt for å etablere ei skyssordning for ungdom heim frå fritidsaktiviteter

Investering

- Videre utbygging av **vann/avløp på Gautefall** inkl. nytt **renseanlegg i Treungen** 51 mill. kr i 2022 (ferdig 2024).
- Etablering av nye **boligtomter** 6,0 mill. kr
- Nye lokaler for **ungdomsklubben og biblioteket** 9,9 mill. kr
- Økt ramme **startlån** for 2021 og 2024 med 12 mill. kr pr. år.
- Trafikksikkerhet **Kroken skole og Kroken barnehage** 6,0 mill. kr.
- Digitalisering og oppgradering av **IT-infrastruktur** 2,3 mil. kr samlet i 2022.
- Oppgradering av **kommunale veger** 2,0 mill. kr pr år i perioden.
- **Kragerøbanen** del 2– egenandel 1,0 mill. kr
- **Tokke brygge** – egenandel 1,0 mill. kr
- **Gautefall Biathlon** – diverse utbedringer 1,0 mill. kr

Investeringsbudsjettet / økonomiplanen for 2022 – 2025 vil bli behandlet under eget kap. 4 i budsjettdokumentet.

Kommunedirektøren foreslår konkret brutto investeringer i 2022 **på kr 109,6 mill. kr.**

Investeringer i 2023 er foreslått til	kr 73.950.000,-
Investeringer i 2024 er foreslått til	kr 28.150.000,-
Investeringer i 2025 er foreslått til	kr 23.700.000,-

For økonomiplanperioden er samlet investering **kr. 236,3 mill. kr.**

Investeringsnivået vårt er ambisiøst. På en annen side er driftsøkonomien vår såpass anstrengt at det er gjennom et ambisiøs investeringsnivå at vi greier å drive et aktivt utviklingsarbeid. Forutsetningen for dette er at vi har et akseptabelt rentenivå som ikke belaster driftsbudsjettet mer enn vi er i stand til å takle. De største prosjektene er knyttet til vann- og avløp og her vil det være «kundene» som har renterisikoen. Derfor er det grunn til å merke seg at gjeld med renterisiko avtar utover i økonomiplanperioden (tabell nedenfor). Det er likevel slik at med en forventning om et høyere rentenivå utover i økonomiplanperioden så må også investeringsnivået justeres ned.

Økning gjeld	85 500 000	49 800 000	3 950 000	450 000
--------------	------------	------------	-----------	---------

Andel endring gjeld med renterisiko	15 900 000	-13 050 000	-12 150 000	-15 650 000
-------------------------------------	------------	-------------	-------------	-------------

Oppfølging av omstillingsvedtaket fra 2020

Omstillingsvedtakene innen de store sektorene vil følges opp inn i 2022.

Gode medvirkningsprosesser er ikke lett å gjennomføre med bruk av hjemmekontor og digitale møter. Vi ser likevel at etableringen av en ny avdeling for plan- næring og utvikling har gitt de effektene samordningseffekter som ble lagt til grunn mellom plan- og byggesak. Det er også hentet inn innsparinger her i tråd med det om er planlagt som er skissert i budsjettet for 2021 ved at vi har fått et mer samordnet arbeid med plan- og byggesaker. Tross permisjoner og turnover har vi greidd å opprettholde produksjonen innen byggesak.

Oppsigelse av landbrukssamarbeidet med Kragerø har forstyrret dette bildet noe samtidig som det har gitt oss mulighet til å realisere vedtatt nedbemanning.

Når det gjelder omstillingene knytt til digitalisering så har premissene endret seg radikalt og med avvikling av egen IT-avdeling og inngåelse av samarbeid med IT Grenland så har det ikke vært mulig å innfri innsparingskravet. Endringen innebærer likevel en betydelig omstilling ved at vi nå hever sikkerhetsnivået og robustheten i driften vår.

1.3 Overordnet strategi for økonomiplanperioden

Drangedal i balanse og utvikling – en utviklingsstrategi

Drangedal kommune står overfor store utfordringer i årene som kommer. Prognosene for folketallsutvikling er ikke positive og demografiutviklingen (se tabell nedenfor) viser at vi blir færre unge og flere eldre slik at det stadig blir færre innbyggere som skal «forsørge» de som ikke er yrkesaktive. I 2030 blir det 23 % flere innbyggere over 70 år.

De statlige overføringene følger opp denne utviklingen. Ideelt sett skulle vi tilpasset tjenestetilbudet til denne utviklingen. Når vi ikke skalerer ned og effektiviserer de tunge tjenestene til den yngste del av befolkningen som blir mindre, så forsterker dette våre økonomiske utfordringer på lang sikt.

Endring i demografien for kommunen fra 2021 til 2030 (kilde SSB)			
Aldersgrupper	2021	2030	Endring
0-9 år	378	327	-51
10-19 år	491	412	-79
20-29 år	431	367	-64
30-39 år	393	406	13
40-49 år	536	422	-114
50-59 år	595	563	-32
60-69 år	544	585	41
70-79 år	446	486	40
80-89 år	160	297	131
90-99 år	55	42	-13
Over 100 år	5	2	-3

Demografien for kommunen vår gjør det vanskelig å oppnå et fødselsoverskudd. Imidlertid viser befolkningsveksten siste år at vi har et potensiale på netto tilflytning som kan oppveie for et fødselsunderskudd. Det kan gi økte inntekter som både kan sikre tilbud til den yngste del av befolkningen og bidra med finansiering til styrket eldreomsorg.

Det er kommunedirektørens vurdering at vi derfor må opprettholde en sterk prioritering og målretting av vår innsats for å møte disse utfordringene. Kommunedirektørens svar på dette er strategien «Drangedal i omstilling og balanse» med tilhørende satsinger som ble vedtatt i fjorårets budsjettet og økonomiplan. Det ble lagt opp til at dette skulle være den viktigste strategien i økonomiplanperioden for å møte kommunens utfordringer i årene framover. Denne strategien er derfor videreført med noen mindre justeringer for 2022.

Hovedprioriteringer:

1. En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud
2. Målretta satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og ei positiv samfunnsutvikling i kommunen

Tiltak under robust kommuneøkonomi

- *Tilpasse driftsnivået i den kommunale organisasjon til et langsiktig bærekraftig nivå i tråd med de vedtak som er fatta i kommunestyret.*
 - Optimal organisering basert på at de tjenester som har størst avhengighet av hverandre er organisert og ledet slik at vi får god samhandling og effektiv oppgaveløsning. Tilstrekkelig lederkraft til å skape utvikling og endring.
 - Netto driftsresultat større eller lik 1 %
 - Fokus på tjenesteinnovasjon og digitalisering av tjenester så langt det kan gi positiv kost-/nytteverdi – primært økonomisk, men og kvalitetsmessig.
 - Et bærekraftig investeringsnivå der vi har prioritert de prosjektene som kan bidra til å nå hovedmålene om robust kommuneøkonomi og positivt omdømme som grunnlag for bærekraftig samfunnsutvikling

Tiltak under godt omdømme og positiv samfunnsutvikling

- *Trygg oppvekst i Drangedal*
 - Målretta satsing på å utvikle gode oppvekstvilkår for barn og unge
 - Delta i læringsmiljøprosjektet
 - Følge opp rutinene for å sikre elevene sitt skolemiljø (kapittel 9 A i opplæringsloven)
 - Trygge og gode fritidstilbud for ungdom
 - Etablere et system for internkontroll for å sikre kvalitet og legitimitet til de kommunale tjenestene
- *Motorveg til Drangedal*
 - Delta i planarbeidet for firefelts motorveg på E18 forbi Kroken

- Delta aktivt i arbeidet med å utvikle Fikkjebakke næringsområde
- Etablere attraktive bustadtomter som er klare til bygging når motorvegen kjem
- *Attraktive Drangedal*
 - Drangedal som omstillingskommune
 - Gjennomføre full utbygging av vatn- og avløp på Gautefall.
 - Oppgradering av vår hjemmeside med ny teknologi som legger til rette for bedre kommunikasjon med innbyggerne.
- *Aktive eldre i Drangedal*
 - Planlegge for etablering av etablering attraktive boliger nær de kommunale tjenestene sentralt i kommunen for å følge opp eldrereformen «Leve hele Livet» og for å frigi boliger for andre grupper i sentrum og andre steder i kommunen.
- *Drangedal som klimanøytral kommune*
 - Lage klimaplan for kommunen med konkrete tiltak for alle sektorer
 - Tiltak for å utvikle «grønne» innkjøp og «grønn» hytteturisme skal være en del av planen.

1.4 Samfunnssikkerhet og beredskap

Det er i dag økt fokus på samfunnssikkerhet og beredskap i Drangedal kommune. Kommunen må sørge for å ha et oppdatert risikobilde som grunnlag for forebyggende tiltak og for å ha beredskapsplaner dersom en større krise skulle oppstå.

Samfunnet har i stor grad gjort seg avhengig av teknologiske installasjoner og systemer for å kontrollere og styre blant annet samfunnskritisk infrastruktur som vannleveranse, avløp, el-kraft og fjernvarme. Dette gjør at vi blir mer sårbare i forhold til bortfall av blant annet strøm og ekom.

Økning i klimarelaterte uønskede hendelser gir store utfordringer med å sikre blant annet samfunnets infrastruktur. Nye statlige planretningslinjer (SPR) for klima og energiplanlegging og klimatilpasning fra september 2018 gjør at kommunen må ha et større fokus på klima og energiplanlegging og klimatilpasning i all kommunal saksbehandling.

Fokusområder innenfor samfunnssikkerhet og beredskap i 2022 vil være oppdatering av overordnet risiko og sårbarhetsanalyse for Drangedal kommune og bygge videre på kunnskap i beredskapsledelsen om hvordan en best kan fungere under en hendelse.

Det jobbes videre med implementering av nytt system for befolkningsvarsling i kommunen. Dette skal brukes ved større hendelser der det er behov for å nå ut til alle innbyggerne i kommunen. Prosjektet blir ledet av Porsgrunn kommune på vegne av de seks andre kommunene.

Kommunen har følgende fokus innenfor samfunnssikkerhet og beredskap:

- Alle ledd i organisasjonen skal arbeide for å redusere muligheten for at uønskede hendelser eller kriser kan oppstå og ha planer for avbøtende tiltak dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe. Dette skjer blant annet gjennom løpende HMS arbeid.
- Planer som omhandler beredskap ved kriser og katastrofer skal ajourføres løpende eller minst en gang i året.
- Kommunen skal minst hvert fjerde år gjennomgå den helhetlige ROS-analysen.
- Samfunnssikkerhet og beredskap må innarbeides i kommunens opplæringsplan og tas med der det er naturlig i den enkelte virksomhets opplæring.
- Drangedal kommune skal fortsette det gode samarbeidet med de andre kommunene i Grenland med tanke på å gjøre oss mindre sårbare og forbedre beredskapen.
- Det skal avholdes møte i beredskapsrådet en gang i året.

1.5 Interkommunalt samarbeid

Grenlandssamarbeidet er særlig viktig for oss gjennom det omfattende tjenestesamarbeidet med store kommuner med sterke fagmiljøer. Dette er vesentlig for at vi kan opprettholde nødvendig kompetanse i den kommunale organisasjonen. Det bidrar slik sett også til å styrke vår attraktivitet som arbeidsgiver.

Avviklingen av Vekst i Grenland vil medføre endringer for oss i Drangedal og vi må i større grad ivareta forvaltning av næringsfondet vårt med egne ressurser. Det vil og kreve fokus å bidra til at den nye organiseringen av deler av ViG sin virksomhet blir bra for Drangedal.

Grenland Brann og Redning IKS er etablert og vil bli utvidet med Kragerø kommune i 2022. Når vi nå er fullverdig medlem blir det viktig å dra veksler på det store fagmiljøet i dette selskapet. Blant annet innenfor samfunnssikkerhet bør vi utvikle et tettere samarbeid.

Vi har i 2021 inngått samarbeid om IT-drift med ITG Grenland som er et vertskommune samarbeid mellom Skien (vertskommune), Bamble og Siljan. Avtalen videreføres i 202 med mål om at Drangedal formelt sett inngår som fullverdigpart i samarbeidet fra 1.1.2023.

Gjennom det interkommunale innkjøpssamarbeidet GKI får vi tilgang til spesialisert kompetanse innen offentlige anskaffelser samtidig som anskaffelsene blir så store at vi oppnå svært gode priser på våre innkjøp. Det store prosjektet for 2022 er anskaffelse av nytt felles saksbehandlingssystem for alle kommunen. Inkludert i denne anskaffelsen er også det såkalte eByggesak som er et system for elektronisk byggesaksbehandling.

Et annet viktig arbeid i 2022 er gjennomgang og fornyelse av avtaleverket for de interkommunale samarbeidene. Ny kommunelov krever at disse avtalene blir revidert for å tilpasse seg det nye regelverket. Parallelt med dette pågår et arbeid med å se på modellen kostnadsfordeling for de interkommunale samarbeidene. Dette kan gi utfordringer for de små kommunene i samarbeidet.

Grenlandsamarbeidet er svært viktig for utvikling av våre tjenester. Samtidig har Drangedal mye til felles med de andre kommunene i det gamle Telemark. Derfor er det viktig at vi også har dialog de andre kommunesamarbeidene i denne delen av fylket slik at vi i enkeltprosjekter kan dra nytte av andre samarbeidsrelasjoner. Småbruksprosjektet i Vest-Telemark og Hjartdal er et eksempel på dette. Kompetansipilot Øvre-Telemark som handler om å utvikle kompetansen til det lokale næringslivet er også et eksempel på dette.

2.0 Organisasjonsutvikling

Med bakgrunn i innsparingsvedtaket fra 2020 er det i tråd med dette gjennomført organisasjonsendringer og omstillinger gjennom 2021. De fleste omstillingsprosessene er gjennomført, men en del av arbeidet vil ferdigstilles i 2022. Organisasjonsendringene er omtalt nærmere i kapittel 1 og under kapitlene til kommunalområdene.

Kommunedirektøren ønsker også videre å ha et sterkt fokus på effektivisering og forbedring av tjenestene, og vil derfor jobbe videre med digitalisering, utvikling og innovasjon i organisasjonen.

Arbeidet vil ha fokus på å oppnå nye og mer effektive måter å jobbe på, både ved å videreutvikle eksisterende IT- løsninger og innføre nye digitale løsninger. Det vil også videre være et satsningsområde å møte lovpålagte krav til rapportering, internkontroll og dokumentasjon.

I kommuneloven av 2018 er det en mer omfattende bestemmelse om administrativ internkontroll en tidligere. Gjennom 2020 og 2021 ble prosjektet «Kvalitetsstyring og internkontroll» gjennomført, og internkontrollen i hele organisasjonen ble gjennomgått og styrket. I 2022 vil det fortsatt være en del arbeid for å tilpasse internkontrollsystemet til vår organisasjon som skal gjennomføres.

I ny hovedtariffavtale er partene enige om å løfte fram kompetanse som en felles satsing i denne tariffperioden, og om å fortsette arbeidet med å øke andelen heltidsansatte i kommunesektoren. I Drangedal kommune fortsetter arbeidet med heltid-deltid i samarbeid mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte. Sentrale parter har også varslet at de vil komme med anbefalinger til kommunene for det videre arbeidet.

Vi jobber videre med kommunens eksterne og interne informasjon. Vi bruker hovedsakelig ansattportalen og epost til intern informasjon, og vi bruker hovedsakelig hjemmesiden og sosiale medier til å informere innbyggerne. Det er satt i gang et arbeid med å vurdere ulike løsninger med tanke på å anskaffe ny hjemmeside/ansattportal der målsettingen er bedre oversikt og forenklet bruk. I forbindelse med ny hjemmeside vil det også være fokus på å gi innbyggerne mulighet for digitale søknader innen de fleste fagområder.

2.1 Utvikling i årsverk

Årsverk

For 2022 er det budsjettert med 313,7 **faste årsverk/hjemler** fordelt på ca. 440 ansatte. I oversikten under vises budsjetterte årsverk ved inngangen av året. Planlagte endringer gjennom 2022 vil omtales nærmere under kapitlene fra kommunalområdene.

Årsverkene er slik fordelt (ved inngangen av året):

Kommunalområde/ Stab	Budsjetterte årsverk 2019	Budsjetterte årsverk 2020	Buttsjetterte årsverk 2021	Budsjetterte årsverk 2022
100 Kommunedirektørens stab	23,1	22	25,5	21,9
200 Kunnskap, mangfold og kult.	128,5	124,7	126,2	125,3
300 Helse og velferd	143,5	139,6	133,7*	132,9
400 Bygg, eiendom og kom.tek.	40,3	40,27	32,0	33,6
Totalt Drangedal kommune	335,4	326,5	316,7	313,7

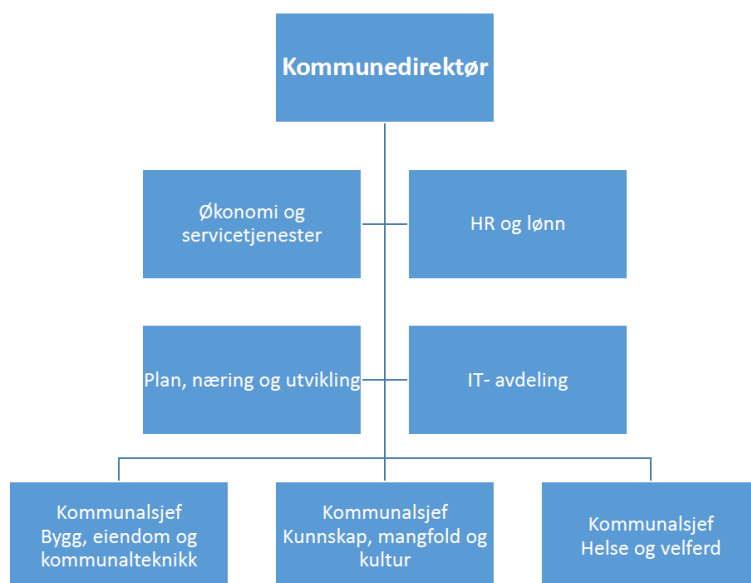
*Tall rettet opp ifb med budsjett 2022, feil i budsjett 2021.

Læringer

Drangedal kommune har som mål å ha 7 læringer, og viderefører målet for 2022. Drangedal kommune tilbyr læreplasser innen helsefagarbeiderfaget og barn-og ungdomsarbeiderfaget. I 2021 var det få søkere på lærlingeplassene, og det er totalt 5 læringer per oktober 2021. Drangedal kommune er medlem i OKOS, Opplæringskontoret for offentlig sektor.

2.2 Organisering

Drangedal kommune er organisert med 3 kommunalområder og kommunedirektørens stab:

2.3 Kompetanse

Det blir hvert år utarbeidet en overordna kompetanseplan for Drangedal kommune. Denne beskriver satsningsområder som er felles og som gjennomføres på tvers av kommunalområdene. Planen beskriver også kommunalområdenes hovedsatsningsområder for året. Kommunalområdene lager i tillegg plan for kompetansehevende tiltak innenfor sine fagområder.

Koronasituasjonen har gjort det vanskelig å gjennomføre kompetansetiltak som innebærer fysisk oppmøte på kurs og kompetanseutviklingstiltak gjennom 2020 og første del av 2021.

Vi har det siste halvannet året hatt fokus på å gjennomføre kompetansetiltak ved bruk av elektroniske løsninger, eksempelvis på Teams og KS læring, og vil også bruke dette i videre arbeid med kompetanseutvikling. 2. halvår 2021 er vi i gang med opplæring og kurs med fysisk oppmøte igjen.

2.4 Tjenesteproduksjonen

Brukernes forventninger til kommunale tjenester setter krav til tjenesteproduksjonen og kvalitet på tjenestene. Drangedal kommune må være klar og tydelig på hvilken intern og ekstern tjenesteproduksjon de kan og skal levere, og hvilken kvalitet tjenestene skal ha.

2.5 Styringsdokumenter

Styringsdokumentene til Drangedal kommune består av:

- Kommuneplanen
- Økonomiplanen (4-års plan)
- Årsbudsjett
- Virksomhetsplaner og driftsrapporter
- Årsmelding

I tillegg vil våre rutiner, retningslinjer og prosedyrer være styrende for vår virksomhet.

Styringsprosessen tar utgangspunkt i:

- De langsiktige målene og strategiene, Drangedal i balanse og utvikling
- Fokusområdene: Brukere, medarbeidere og økonomi
- Målene og tiltak innenfor hvert fokusområde
- Ambisjonsnivået vårt
- Måloppnåelse

Rapportering og delegering

Kommunedirektøren legger stor vekt på myndiggjøring av de tjenesteproduserende virksomhetene som gjennomfører politiske vedtak, mål og strategier i praksis. Dette forutsetter rapportering gjennom året. Kommunedirektøren har utarbeidet lederavtaler med kommunalsjefene, med mål og hovedoppgaver for det neste året. Det er også vedtatt nytt administrativt delegeringsreglement i 2021. Kommunalsjefene utarbeider videre delegering til sine ledere. Delegeringen forutsetter etterlevelse av rutiner, retningslinjer og prosedyrer.

2.6 Økonomisk rapportering

Ledere har tilgang til oppdaterte regnskapstall. Hver natt overføres regnskapstallene fra regnskapssystemet. Kommunalsjefene og virksomhetslederne skal kommentere avvik og beskrive eventuelle nødvendige tiltak for å nå oppsatte mål. Målet er et regnskap i balanse med budsjett.

2.7 Medarbeiderutvikling, lederutvikling og organisasjonsutvikling

Drangedal kommune bruker 10-FAKTOR-undersøkelsen til KS, og denne omfatter ti spesielt utvalgte faktorer/variabler, som hver måles med noen få måleindikatorer/spørsmål. Medarbeiderundersøkelsen er i tråd med KS' arbeidsgiverpolitiske satsing og er et grunnlag for lederutvikling, medarbeider- og organisasjonsutvikling. er et sentralt verktøy for lederutvikling.

10-FAKTOR bygger på forskning om hva som er viktige innsatsfaktorer for å oppnå gode resultater, og kriteriene er valgt ut fordi de er dokumentert viktige og samtidig mulig å utvikle. De ti faktorene er viktige innsatsfaktorer for å oppnå organisasjonens mål og god kvalitet på tjenestene. Undersøkelsen krever et godt forarbeid med opplæring av ledere, godt samarbeid med tillitsvalgte og verneombud og god oppfølging av resultatene.

I Drangedal gjennomføres undersøkelsen hvert 2. år, men på grunn av koronasituasjonen ble undersøkelsen utsatt fra 2021 til 2022. Mål for undersøkelsen for 2022 settes til landssnittet for kommuner for 2022 eller bedre. Svarskalaen i undersøkelsen går fra 1-5.

10-faktor medarbeiderundersøkelse, resultater 2019:

Faktor	Navn	Drangedal kommune 2019	Landssnitt kommuner (fra 2019)
Faktor 1	Indre motivasjon	4,3	4,2
Faktor 2	Mestringstro	4,3	4,3
Faktor 3	Autonomi	4,4	4,2
Faktor 4	Bruk av kompetanse	4,3	4,2
Faktor 5	Mestringsorientert ledelse	4,1	3,9
Faktor 6	Rolleklarhet	4,3	4,2
Faktor 7	Relevant kompetanseutvikling	3,9	3,7
Faktor 8	Fleksibilitetsvilje	4,5	4,4
Faktor 9	Mestringsklima	4,3	4,0
Faktor 10	Prososial motivasjon	4,7	4,6

HMS og IA arbeidet

Målet for HMS arbeidet i Drangedal kommune er at vårt HMS arbeid skal forebygge sykdom og ulykker, hindre frafall, og fremme inkludering, arbeidsglede og trivsel.

Vår strategi for å få til dette er at HMS og IA arbeidet skal være en integrert del av den daglige driften. Intensjonsavtalen om et mer inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen) gjelder fra 2019 for hele arbeidslivet. IA-avtalen ble inngått første gang i 2001 mellom partene i arbeidslivet, staten som arbeidsgiver og regjeringen. Mål for IA-avtalen på nasjonalt nivå er at den skal skape et arbeidsliv med plass til alle gjennom å forebygge sykefravær og frafall og på denne måten bidra til å øke sysselsettingen.

Vi utarbeider en overordna plan for HMS og IA arbeidet i Drangedal kommune med overordna målsetting og prinsipper for HMS og IA arbeidet. Planen inneholder også en årlig

handlingsplan med tiltak som skal bidra til å redusere sykefravær og hindre frafall. Planen inneholder også et HMS/IA-årshjul med hovedaktiviteter som skal gjennomføres for alle avdelinger gjennom året:

- Risiko og sårbarhetsanalyse(r)/ROS-analyse gjennomføres minst en gang per år og når risikoforholdene endrer seg eller det skjer andre større endringer
- Utarbeides HMS-hjul/Plan over hovedaktivitetene innen HMS
- Sette mål for helse, miljø og sikkerhet
- Lage oversikt over lover, forskrifter og krav i HMS-lovgivningen
- Opplæring/gjennomgang av HMS-arbeidet på den enkelte avdeling. Alle ansatte skal være i stand til å ivareta sin del av HMS arbeidet. Alle ansatte skal være kjent med HMS-rutiner og prosedyrer, og skal kunne registrere avvik i QM+
- Gjennomgang av organiseringen og ansvarsfordelingen i avdelingen. Dette gjelder også hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt, og skal være kjent for alle ansatte
- Brannøvelse og vernerunde
- Medarbeidersamtaler
- 10-faktor Medarbeiderundersøkelse skal følges opp

Dersom avdelingen har behov for andre tiltak i årshjulet, så innarbeides dette i lokal HMS/IA plan. Vi har utarbeidet lokal rutine for oppfølging av sykemeldte og forebygging av sykefravær med fokus på tett dialog mellom den ansatte og leder. Vi har også fokus på tilrettelegging på bakgrunn av helsemessige årsaker. Vi er medlemmer i stiftelsen Vestmar bedriftshelsetjeneste (VBHT). De deltar aktivt i oppfølgingsarbeidet, og vi har også fokus på å bruke VBHT i det forebyggende og helsefremmende arbeidet. Vi har egne aktivitetsplaner for bruk av VBHT, både på overordna nivå i kommunen og for hvert kommunalområde. Vi samarbeider også tett med NAV, både lokalkontoret og IA-rådgiver. Andre HMS tiltak er tilbud om trening til redusert pris på treningssenter. Vi arbeider for å få ny avtale for trening på plass fra 2022.

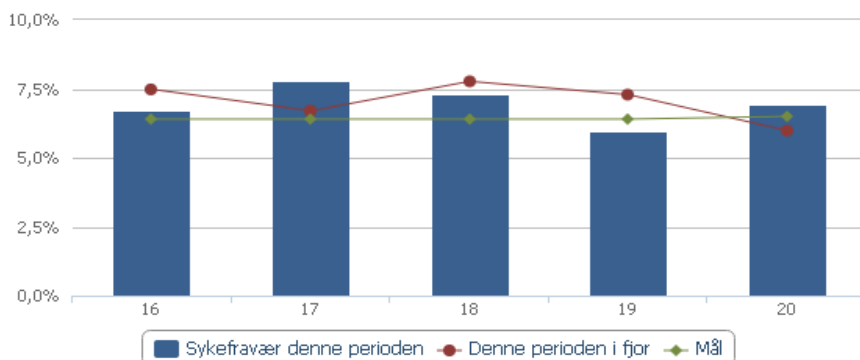
Det er satt opp 6 møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) i 2022. Arbeidsmiljøutvalget arbeider for et fullt forsvarlig arbeidsmiljø i virksomheten og deltar i planleggingen av verne- og miljøarbeidet i virksomheten. De følger med på utviklingen av arbeidsmiljøet ved å følge opp både sykefraværstatistikken, HMS-avvik og tiltak i hvert AMU møte. Resultatene for medarbeiderundersøkelsen legges også fram for AMU.

Sykefravær

KS informerer på sine nettsider at det legemeldte fraværet var på 8,5 % i 1. kvartal 2021 og 7,9 % i 2. kvartal 2021 totalt for alle kommunene (se tabell lenger nede). Tall fra NAV for første halvår 2021 for legemeldt fravær for alle kommuner i landet er 8,3% for første kvartal og 7,7% for andre kvartal, dvs et snitt på 8 % for legemeldt fravær. (Tall fra IA-web) Drangedal kommune har gjennom mange år hatt et relativt lavt sykefravær.

Variasjonene i sykefraværet er store mellom kommunalområdene og varierer mellom de ulike virksomhetene. Sykefraværet, inkludert både legemeldt og egenmeldt fravær, for Drangedal kommune (juridisk enhet) er fra januar 2021– tom september 2021 på 8,1 %. Fraværet var høyest første halvår, og fallende for juli (5,2 %), august (6,6 %) og september (7,1 %).

Historisk oversikt over sykefraværet i perioden 2016-2020, tall inkludert egenmeldt fravær:

Det finnes ikke noe register over egenmeldt sykefravær i Norge. Av den grunn gjennomfører SSB hvert kvartal en utvalgsundersøkelse for å kunne estimere det egenmeldte sykefraværet. SSB publiserer tall for det samlede fraværet i kommunesektoren, hvor både legemeldt og egenmeldt fravær inngår. Det publiseres imidlertid ikke tall for egenmeldt fravær i kommunesektoren. Tabellen nedenfor viser det samlede sykefraværet i de tre hovedsektorene som statistikken er inndelt i.

Tabell 2: Egen- og legemeldt sykefravær i alt, etter sektor. 1. kvartal 2019 – 2. kvartal 2021.

	2019				2020				2021	
	K1	K2	K3	K4	K1	K2	K3	K4	K1	K2
Alle sektorer	6,6	5,6	4,9	6,2	7,3	5,7	5,2	6,4	6,7	6,1
Statlig forvaltning m.m.	6,5	5,5	4,8	6,2	7,2	5,0	4,9	6,1	6,3	5,9
Kommuneforvaltn. (komm. og fylkesk.)	9,0	7,6	6,1	8,4	9,6	7,5	6,7	8,9	9,5	8,6
Privat sektor og off. eide foretak	5,8	4,9	4,5	5,5	6,6	5,2	4,8	5,6	5,9	5,3

De enkelte kommunalområdene og virksomhetene i Drangedal kommune setter egne mål for sykefraværet, og følger opp dette som en del av det systematiske HMS-arbeidet.

Kommunalområdene har disse målsettingene for 2022:

Sektor for Kunnskap, mangfold og kultur **6,5 %**

Helse og velferd **8,5 %**

Sektor for Bygg, eiendom og kommunalteknikk **4,5 %**

Kommunedirektørens **4,5 %**

Mål for sykefraværet totalt (inkludert egenmeldt og legemeldt) for Drangedal kommune for 2022 vil kommunedirektøren sette til 7 % eller lavere, det vil si et nærvær på minst 93 %.

Arbeidet med å sikre likestilling, integrering, tilgjengelighet og en høy etisk standard

I følge KommuneLOven §48 (5) skal det redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme likestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillings- og diskrimineringsloven, samt for å fremme formålene i likestillings- og diskrimineringsloven når det gjelder etnisitet, religion, livssyn, funksjonsnedsettelse, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk. Denne redegjørelsen legges fram i kommunens årsberetning/årsmelding. Drangedal kommune vedtok ny etisk standard for alle ansatte i 2020, Arbeidet med høy etisk standard og betryggende kontroll vil også være satsningsområder for 2022.

2.8 Lønnsvekst

Lønn og sosiale kostnader (pensjonsutgifter og arbeidsgiveravgift) utgjør ca. 2/3 av de totale driftskostnadene i kommuner.

Statsbudsjettet forutsetter en lønnsvekst på 3,2 % for 2022.

KS har anslått overhendet til 2022 er beregnet til 1,9 %.

Det er satt av lønnsmidler for de enkelte budsjettansvar til forventede lønnsforhøyelser for 2022 på 1,3 % (som er forskjellen mellom 3,2 og 1,9). Dette utgjør totalt kr. 2.930.000,-

Dette er inkludert sosiale kostnader (arbeidsgiveravgift og pensjonskostnader).

Pensjonspremie er beregnet for KLP med 17,0 % og for SPK med 11,5 %.

3.0 Driftsbudsjett

3.1 Sektor 099 Finansiering

Alle tall i hele tusen kr.		Brutto utg.	Inntekt eks. moms.	Inntekt Moms- komp	Netto utg.	Brutto utg.	Inntekt eks. moms.	Inntekt Moms- komp	Netto utg.
099 FINANSIERING		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
1601	Skatter		-102 128		-102 128		-94 830		-94 830
1602	Eiendomsskatt	150	-16 217		-16 067	150	-16 015		-15 865
1603	Salgs- og skjenkeavgifter		-152		-152		-152		-152
1641	Rammetilskudd		-179 502		-179 502		-178 988		-178 988
1646	Andre kompensasjonstilskudd		-435		-435		-435		-435
1647	Komp.tilsk. Husb.Sjukeheim		-1 318		-1 318		-1 318		-1 318
1661	Avskrivninger	29 900	-29 900		0	29 900	-29 900		0
1671	Renter	10 310	-4 279		6 031	10 825	-7 540		3 285
1672	Avdrag	23 000			23 000	27 983	-7 983		20 000
1673	Aksjer/andeler		-31 909		-31 909		-22 810		-22 810
1682	Avsetn./bruk av disp.fond		-3 081		-3 081		-6 723		-6 723
1683 2	Kraft-fondet	305	-305		0	305	-305		0
100 Finansiering		63 665	-369 226	0	-305 561	69 163	-366 999	0	-297 836

Det vises også til forskriftstabeller i kapittel 6 som viser samlet finansiering der også betaling for tjenester er inkludert.

OVERSIKT OVER DISPOSISJONSFOND DRANGEDAL KOMMUNE

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2018	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023	Budsjett 2024	Budsjett 2025
DISPOSISJONSFOND								
Disposisjonsfond pr. 1.1	23251	25 265	19 808	21 512	14 789	11 708	12 030	12 126
Avsatt til disposisjonsfond	16090	8 782	7 674					
Bruk av disposisjonsfond	-14076	-14 239	-5 969	-6 723	-3 081	322	96	23
Disposisjonsfond pr. 31.12	25265	19 808	21 512	14 789	11 708	12 030	12 126	12 149
I % av sum driftsinntekter	6,3 %	4,9 %	4,7 %	3,5	2,7	2,8	2,8	2,9
Måltall	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %	5 %
Driftsinntekter i hele millioner kr.	395,5	406,8	457,7	423,6	434,7	434,0	433,5	433,8

Som det framgår av tabellen er ikke måltallet på 5 % oppnådd i perioden.

3.1.1 Kommunestyrevedtatte prinsipper

I økonomireglementet som ble vedtatt i 10. juni 2021, er det tatt inn **prinsippene for økonomistyring** som tidligere var en del av årlig budsjett.

Budsjettpremissene for 2022 følger av oversikten på kommunalområdene i de følgende delene i kapittel 3 under overskriftene

- Status og utfordringer
- Strategi og delmål
- Handlingsplan

3.1.2 Spesielle utfordringer ved saldering av økonomiplanen

Det vises til egen sak om rullering av økonomiplanen i kommunestyret i juni 2021. Vedtaket herifra har vært førende for arbeidet med den endelige økonomiplanen gjennom høsten i år. Det betyr at premissene fra saken i juni måned ligger til grunn. P.g.a. økning i folketallet også etter 1. juli 2021, har vi brukt folketallet pr. 1.10.21, som utgjør 4 104, som grunnlag for de tre siste årene i økonomiplanen. I kapittelet for gebyrer er det lagt inn estimat for selvkostfond på Vann og Avløp. Bakom disse beregningene ligger det økte inntekter p.g.a. volumøkning når nye kunder kopler seg på kommunale løsninger. Inntektseffekten av dette er ikke beregnet så nøyaktig at det er lagt inn i tabellen i kapittel 6. Her vil det da være en ekstra reserve i inntekten i kommende år. Inntektseffekten av 6 promille i 2023 og 7 promille fra 2024 på eiendomsskatt for næring er heller ikke nøyaktig beregnet.

3.1.3 Kommentarer til inntektsrammene

Rådmannens budsjettforslag bygger på den avtroppende **regjeringens forslag til statsbudsjett for 2022**. I år er det varslet en tilleggsproposisjon fra ny regjering til Stortinget. Hvis det skjer endringer under Stortingets behandling, kan det bli behov for endringer i budsjettet. Ordningen med redusert arbeidsgiveravgift (sone 2) for Drangedal kommune fortsetter.

Eiendomsskatt er vedtatt av kommunestyret til 4 promille for boliger og fritidsboliger og en gradvis opptrapping for næring. I gjeldene økonomiplan er satsen for næring satt til 5 promille for 2022.

De varslede **endringer i inntektssystemet** for kommunene trådte i kraft fra 1.1.2017. Dette er videreført. **Folketallet er 4085** (4051 i fjor) pr. 1.7.21. **Nominell vekst i rammeoverføringer** (frie inntekter) til Drangedal utgjør kun **0,7 %** (2,0 % i 2021). Snittet i Vestfold og Telemark er 1,6 % og snittet i landet er 1,5 %. **Drangedal har for 2022 blitt tilgodesett med kr. 2,9 mill. (4,4 i 2021) gjennom den såkalte inntektsgarantiordningen** som skal sikre at en kommune ikke mister for mye inntekt fra det ene året til det andre i forhold til resten av kommune-Norge. **For de neste årene er dette anslått til å falle hele bort fra 2023.**

Det er lagt inn grunn 3,5 % skattevekst i makro. Dette gir 0,5 % realvekst i det enkelte år. Samtidig opplever vi at resten av landet har en større folkevekst enn i vår kommune. Vi

har i flere år blitt tilgodeskrevet med flere millioner kr. ekstra gjennom justert inntektsutjevning på slutten av året når skatteveksten i makro har lagt høyere enn estimert. For 2020 og også 2021 har virkningene av pandemien og delvis nedstengning av samfunnet påvirket i stor grad. Det har derfor vært vanskelig for myndighetene å estimere dette. Skatteinntektene i 2021 i Norge ser ut til å bli høyere enn fastsatt i RND i mai. Det ble også anslått enda høyere enn anslagene fra mai når Statsbudsjettet for 2022 ble lagt fram i oktober. Evt. høyere inntekt resten av året vil gi inngang til neste år på et høyere inntektsnivå.

Eieruttak fra Drangedal Holding AS er i økonomiplanen for 2021-2024 vedtatt til kr. 7,5 mill. i 2022. Siden den tid er det vedtatt en eierskapsmelding som legger opp til at 60 % av overskudd etter skatt skal utbetales i utbytte året etter. De høye strømprisene gjennom 2021 ser ut til å fortsette enda en tid. Med bakgrunn i signaler gitt i Eiermøte med selskapet er lagt inn estimert utbytte i 2022 på kr. 9 mill.

I budsjettet for 2022 er det lagt til grunn en **gjennomsnittlig rente på 1,5 % p.a. på vår lånegjeld**. Ved utgangen av oktober 2021 utgjorde den vektete **gjennomsnittsrenten på kommunes lånegjeld 1,56 %**. Ren kommunal andel av lånegjelden estimeres pr. utgangen av 2021 til om lag kr. 614 (527) mill. I dette beløpet inngår videre utlån av startlån med om lag kr. 47 mill. Vi har budsjettert med 1,5 % som gjennomsnittsrente for 2022. Det vises for øvrig til finansrapportering nr. 3 for 2021 som kommunestyret behandlet i novembermøte i år.

Avdragene er lagt inn med kr. 23,0 mill. i 2022. Dette er høyere enn opprinnelig budsjett for 2021. Høyere avskrivninger p.g.a. de siste års investeringer gir krav til høyere avdrag. Men flere av investeringene den siste tiden er ikke tatt i bruk ennå. Vanlig praksis er å starte avskrivning året etter at det er tatt i bruk. Da kommer kravet til økt avdrag samtidig. Den nye summen inkluderer også økte avdrag p.g.a. ny barnehage i Kroken med estimert beløp på kr. 1,4 mill.

Jevnt høyt nivå på investeringene vurderes som viktigste virkemiddel for å stimulere til et sterkt næringsliv i kommunen. Derfor er det overordnet viktig å betjene gjelden på en trygg måte fremfor å bygge ned gjelden. Store avdragsnivå gir muskler i form av reinvesteringsevne. Men dette fordrer at man over tid får samsvar mellom tilgjengelige inntektsrammer og kostnadsrammene. **Det graves og bygges mye i kommunen for tiden. Også de neste par årene vil aktivitetsnivået være meget stort. Norges Bank har startet en gradvis økning av styringsrenten og har varslet at det vil fortsette inn i nytt år.** Vi har imidlertid lån med fastrente som etter hvert kommer til forfall og som da gir mulighet for å motvirke effekten fra styringsrenten.

Skatteinntekter og rammeoverføringer må ses på under ett. Drangedal kommune er en såkalt minsteinntektskommune, dvs. med skatteinntekter under landsgjennomsnittet, og blir derfor kompensert med ca. 92 % av landsgjennomsnittet gjennom inntektsutjevningen i rammeoverføringen fra staten. Skatteandelen i inntektsrammene til kommunene holdes uendret på 40 %. **Kommunal skattøre** blir da 10,95 (12,15) % hvis dette vedtas i Stortinget.

Folketallet varierer i vår kommune gjennom året. Inntektsanslaget for 2022 i tabellen bygger på folketall pr. 1.7.2021 som utgjorde 4085. Imidlertid har folketallet pr. 1.10 passert 4100 innbyggere. Dette er derfor lagt til grunn for årene 2023-2025.

Statsforvalteren har også for 2022 tilgodesatt Drangedal med kr. 0,9 mill. i **skjønnsmidler**.

Kompensasjonsmidler fra staten er innlagt med satser som er justert for det lave rentenivået allerede i 2021. Vi har beholdt det samme for 2022 slik det framgår av inntektsoversikten for sektor 099 Finansiering.

Husleie på tjenestebygg/formålsbygg er ikke regulert i 2022. Hvis vi skulle regulert husleien med konsumprisindeksen, ville det betydd en ytterligere økning som må tas fra andre budsjettammer. Kommunestyret har vedtatt en vedlikeholdsplan for kommunale bygg. Arbeidet med denne må komme ajour før man regulerer nivået på husleie for formålsbygg. Uansett må evt. økte rammer konkurrere med andre områder i kommunen og andel av tilgjengelige ressurser. Vi har lagt inn husleie på den nye barnehagen i Kroken. Kapitalutgiftene er basert på 40 års avskrivning og rentene på 1,5 % rente. Vaktmestertjenesten m.m. er lagt inn med kr. 235 pr. m2 på dette bygget, hvilket samsvarer med grunnlaget vi forhandlet med GBR IKS om for den ombygde brannstasjonen. For sistnevnte har GBR selv valg å ta ansvaret for mindre løpende driftsansvar og vedlikehold. Evt. større nødvendige arbeid, må avtales separat mellom GBR og kommunen.

Levering av energi fra flisfyringsanlegget er i budsjettet forutsatt gjort med samme nivå på energiprisen som for strøm. Nesten alle brukere er pr. i dag kommunale bygg. Budsjettet for 2021 har lagt til grunn 86 øre eks. mva. Beløpet består av 30 øre for strømkjøp, 38 øre for nettleie*), 16,13 øre for forbruksavgift og 1,5 øre for el.-sertifikater. Fakturering internt skjer uten mva.

For 2022 foreslås dette økt med 10 øre til 96 øre pr. kwh uavhengig av om elavgiften skulle bli gjenstand for endringer. For kommunen som helhet gir dette en nullsumeffekt i budsjettet da det vil være inntekt på ansvaret for drift av fjernvarme og utgift hos ansvarsene for formålsbyggene.

Vår avtale med Drangedal Everk om kjøp av all strøm fra Drangedal Kraft KF løper videre.

Gebyrer er generelt økt med 2,5 % for alle områder der ikke forskrifter begrenser dette. For **husleie boliger**, er økningen lik **prisstigning som utgjorde 4,1 %**. Gebyr for feiing settes til kr. 400,- eks. mva for hver eiendom. For oppmåling holdes gebyret uendret for 2022.

Deflator i statsbudsjettet er anslått til 2,5 % for 2022. Det vises for øvrig til kapittelet med gebyrtabellene.

Revidering av budsjettet gjennom 2021 er hensyntatt i 2022 der det har varig virkning. Det har vært avholdt **budsjettseminar** 2. november for formannskapet og hovedutvalgsledere sammen med rådmannens ledergruppe og de hovedtillitsvalgte. De viktigste endringer i budsjettet har vært gjennomgått i denne sammenheng.

Omstillingsprosessen ble avsluttet med vedtak i kommunestyret i juni 2020 og med gradvis virkning fra både 2021, 2022 og 2023. I tillegg har kommunedirektøren fått bestilling fra kommunestyret på ytterligere tiltak. For både næring og IT er tiltakene revidert som følger av denne økonomiplanen og også egne saker som har vært formidlet til folkevalgt nivå.

Driften hittil i 2021 viser fortsatt at kommunalområdene har samlet sett kontroll over driftssituasjonen. Nødvendige behov er hensyntatt i revidert budsjettvedtak i k-styret i september. Men økte strømpriser ser ut til å ha effekt for hele året.

Inntektsutjevningen for 2021 kan komme til å gi **ekstra inntekt** i løpet av året. For kommunen samlet vil dette antagelig gi dekning for strømutgifter utover det reviderte budsjettet.

Rentenivået på kommunens gjeld har fortsatt på et meget lavt nivå. Hittil i år har snittrenten lagt lavere enn budsjettet. Dette er også hensyntatt i revidert budsjett i k-styret i september.

3.2 Fordeling av utgiftsrammer pr sektor

	Budsjett 2021	Budsjett 2022
Kommunedirektørens stab	26 078	28 372
Politikk	2 760	2 476
Fellesutgifter	24 580	20 638
Kunnskap, mangfold og kultur	109 539	112 817
Helse og velferd	128 876	132 999
Bygg, eiendom og kommunalteknikk	6 003	8 259
Sum fordelt til sektorene	297 836	305 561

Tabellen over viser hvor stor del av budsjettet de ulike sektorene er tildelt.

Det vises for øvrig til fordeling av utgiftsrammer i egen rapport satt opp etter forskrift til ny kommunelov. Se kapittel 6.

Avsetning til lønn og sosiale kostnader er fordelt sektorvis i budsjettet ut fra det estimat som er beskrevet i kapittel 2.

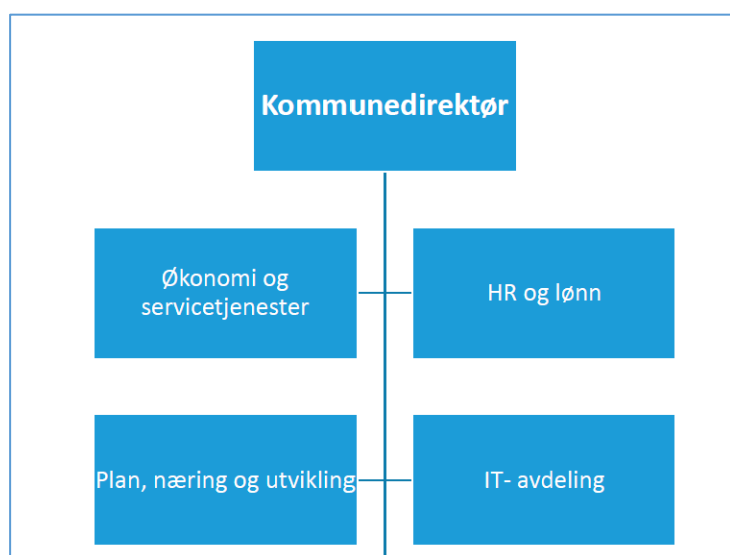
3.3 Spesifikasjoner av utgiftsrammer pr. sektor

3.3.1 Sektor 100 Kommunedirektørens stab

Alle tall i kr.		Brutto utg.	Inntekt eks. moms.	Inntekt momsko mp	Netto utg.	Brutto utg.	Inntekt eks. moms.	Inntekt momskomp	Netto utg.
100 KOMMUNEDIREKTØRENS STAB		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
1121	Kommunedirektørens kontor	2 504			2 504	3 089			3 089
1122	Økonomiavdeling	4 993	-324	-40	4 628	4 151	-324	-40	4 151
1126	Samfunn og strategikutvikling	2 758			2 758	2 617			2 617
1127	Boligpolitikk	650			650				
14111	Landbruk og næring (flyttet fra sektor 400, ansvar 1411 i 2021)	1 882	-205	-6	1 671	2 561	-833	-6	2 561
14201	Veterinærtjenester (flyttet fra sektor 400, ansvar 1420 i 2021)	950	-950		0	882	-897		882
14231	Næring	3 748	-852	-8	2 888	2 605	-1 132	-8	2 605
14421	Viltfond (flyttet fra sektor 400, ansvar 1442 i 2021)	118	-109	-7	2	118	-109	-7	118
15131	Byggsak (flyttet fra sektor 400, ansvar 1513 i 2021)	1795	-1 853	-7	-64	1 721	-1 353	-7	1 721
15152	Kommuneplan	968			968	968			968

1520	Boliger til utleie	3 465	-3 826	-149	-510	3 465	-3 826	-149	510
1540	Beredskap	136			136	136			136
15411	Miljøtiltak (flyttet fra sektor 400, ansvar 1541 i 2021)	72			72	33			33
15441	Grendeutviklingsmidler (flyttet fra sektor 400, ansvar 1544 i 2021)	510			510	510			510
1910	Post, arkiv og servicekontor	2 654	-257	-6	2 391	2 605	-257	-6	2 605
1911	HR-avdeling	3 123	-24	-6	3 093	3 768	-24	-6	3 768
1913	IKT	6 731	-24	-400	6 307	5 981	-24	-476	5 981
19997	Uforutsett	20			20	0			0
19999	Reservert lønn	346			346	350			350
100	Kommunedirektørens stab	37 423	-8 424	-629	28 370	35 560	-8 779	-705	35 560

Beskrivelse av sektoren

Fagområder

Økonomi og servicetjenester

- Økonomi og regnskap
- Post- og arkivtjenester
- Servicekontor

HR og lønn

- Personalforvaltning/HR, organisasjonsutvikling m.m. jfr kap 2
- Lønn m.m.

Plan, næring og utvikling

- Samfunns- og næringsutvikling

- Landbruk, miljø og utmarksforvaltning
- Planlegging og byggesaksbehandling

IKT

- IKT-drift og støttetjenester
Avdelingen vil i 2022 bare ha en lokal medarbeider ellers blir tjenestene levert av IT Grenland

I tillegg kommer arbeidet med politisk sekretariat og samfunnssikkerhet og beredskap som sorterer direkte under kommunedirektøren.

Stillinger

Stillingsbudsjett	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Endring
HR og lønn	4,5	3,5**	3,5	
Økonomi	5,1	4,1	5 (inkl. 1 perm.)	+1
Kommunedirektør	3	3 ***	2	-1
Næring	0	0,3*	1 (inkl. omst.prosjekt)	+0,7
IKT	3	3	1	-2
Plan, næring og utvikling med beredskap og kommunejurist 5 årsv. overført fra sektor 400 fra 2021	2,8	7,8	6,8	-1
Post, arkiv og servicekontor	3,8	3,8	3,6	-0,2
Sum sektor 100	22,0	25,5	21,9	-2,5

*) 70 % leies ut ***) Ekskl.1 midlertidig 78/ ***) Blir 2 ved utgangen av 2021

Status og utfordringer overordna

Kommunedirektørens stab omfatter i all hovedsak de felles administrative støttefunksjoner for den kommunale virksomheten i tillegg til avdeling for plan, næring og utvikling.

Omstillingsvedtaket fra kommunestyret i 2020 signaliserer et ønske om å prioritere ressursbruken til direkte innbyggerretta tjenester innen oppvekst og helse. Det er likevel slik at for at disse primærtjenestene skal fungere så trenger vi en sentral administrasjon som legger til rette for at tjenesten skal kunne fungere effektivt. Tjenestene er avhengig av en IT-drift som ivaretar både driftsstabilitet og sikkerhet. De trenger en HR-avdeling som sørger for lønn og andre personaltjenester. De trenger en arkivtjeneste som sørger for mottak av post, arkivering og utlevering av informasjon til næringsliv og innbyggere. For at vi skal greie dette må vi ha en økonomiavdeling som kan holde oversikt over økonomien og sørge for at vi betaler våre regninger.

Med stadig skjerpede krav gjennom lover og forskrifter og en økt tilsynsaktivitet både fra statlige kontrollorganer og våre egne kontrollorganer, er det svært krevende å tilfredsstille alle disse krav og samtidig redusere ressursbruken. Uten en betydelig forenkling i regelverket eller bortfall av sentrale oppgaver og/eller omfattende forenkling gjennom digitalisering anses dette ikke som realistisk.

Økonomi og servicetjenester

Status og utfordringer

Begge avdelingene har en knapp og sårbar bemanning. Gode beskrivelser av de fleste rutiner og forsøke på at minst to kan utføre oppgavene når rutiner er tilgjengelig, reduserer sårbarheten. Begge avdelinger har tunge oppgaver med forvaltning av viktige basissystemer som har mange brukere i hele den kommunale organisasjonen. Dette gjelder både økonomisystemet og post-/arkivsystemet. Ved sykdom er situasjonen krevende da det er vanskelig å få ansatt vikar som har tilstrekkelig kompetanse uten en viss mengde opplæring på flere av nøkkelstillingene. Det er en utfordring å få til et beder samspill med resten av organisasjonen for å drive et enda bedre informasjonsarbeid ut mot innbyggerne. Det handler både om teknologien på vår nettside og informasjonsflyt internt i organisasjonen.

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Gode arkivtjenester i samsvar med gjeldene regelverk	Følge opp pålegg fra arkivtilsyn	Pålegg rettet innen fristene
		Oppdatere arkivplan	Plan oppdatert
		Gjennomgang av ansvar og roller for arkivering i sektorenes fagsystemer	Ansvarsbeskrivelse utarbeidet og iverksatt
2.	Nytt sak/arkivsystem	Gjennomføre vår del av prosjektet, men Drangedal har signalisert at vi denne gangen lar de andre kommunene i Grenland bli prioritert først. Kan bli 2023 for gjennomføring.	Nytt system implementert og tatt i bruk. Opplæring også gjennomført.
3.	Intern kontroll	Interkontrolluke i november hvert år skal sette fokus på årlige forbedringer	ROS-analyser viser hvor det må gjøres forbedringer. Ting med størst risiko må løses først.
4.	Unit 4 Agresso Ny skyløsning	Forberede fornyelse av systemet for sannsynlig gjennomføring i 2023.	Organisasjonen klar til å starte implementering av ny løsning.

Budsjettmessige endringer fra 2021 til 2022

På økonomiavdelingen er det satt av budsjetttramme for rekruttering av økonomisjef fra 4. kvartal 2022. På servicekontoret er bemanningen redusert med 20 %.

HR og lønn

Status og utfordringer

Ordinære drift har gått etter planen i 2021. Avdelingen har i tillegg hatt ansvaret for prosjektet «Kvalitetsstyring og internkontroll» som gjennomføres for hele kommunen. Prosjektet har vært, og er et tidkrevende og svært givende arbeid. Avdelingen er liten, og derfor sårbar ved fravær og når vi er i gang med spesielle satsningsområder og prosjekter.

Avdelingens oppgaver krever god kjennskap til lov og avtaleverk, så det er vanskelig å ta inn vikar for kortere perioder. Innen fagområdene HR og lønn er det stor iboende risiko for feil. Det er derfor svært viktig å ha nødvendig internkontroll på plass for å redusere risikoen for feil og sikre likebehandling.

Omfang av oppgaver på avdelingen er normalt svært høy med mange tidsfrister. Det merkes også at det kommer flere og mer krevende saker inn. Særlig gjelder dette henvendelser når det blir gjennomført omstillinger i organisasjonen. Det er stor dataflyt gjennom systemene avdelingen bruker og det er derfor behov for å jobbe videre med digitalisering.. Det er utfordrende å gjennomføre digitaliseringsprosjekter med eksisterende bemanning da svært få av våre driftsoppgavene kan fjernes eller utsettes.

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Godt omdømme gjennom god personalpolitikk	Delta i KS «nyskapende arbeidsgivere» for å utvikle arbeidsgiverstrategien	Gjennomført
		Gjennomføre revisjon av lønnspolitisk plan	Gjennomført
		Gjennomføre opplæring i omstilling etter revisjon av rutine	Gjennomført
		Kompetanseutvikling og støtte til kommunens ledere på HMS og HR-området	Gjennomførte kompetansetiltak
2.	Robust kommuneøkonomi ved å ha fokus på digitalisering	Gjennomføre digitaliseringsprosjekter innen refusjoner, internkontroll, tidsregistrering for administrasjon og lønnsbilag	Nye/forbedrede systemer i bruk. Mer effektiv informasjonsflyt
3.	Medarbeiderne opplever trivsel og mestring på arbeidsplassen	Gjennomføre medarbeiderundersøkelse	Gjennomført
		Lage oppfølgingsplan for undersøkelsen	Plan laget – oppfølging pågår
		Gjennomføre opplæringstiltak for ledere, verneombud og tillitsvalgte	Gjennomført
4.	God dialog med tillitsvalgte og vernetjenesten	Gjennomføre samarbeidsmøter på overordna nivå ca 1 gang per mnd.	Gjennomført
		Utarbeide fraværstatistikk	Gjennomført
5.	Iverksette og følge opp HMS arbeidet etter den timeplan som blir vedtatt i AMU	Utarbeide saker til AMU og sykefravær og HMS avvik som fast sak	Antall saker lagt fram
		Utarbeide HMS/IA plan for vedtak i AMU og gjennomføre tiltak i plan som oppsatt	Gjennomført

		Gjennomføre eksisterende internkontrollrutiner	Gjennomført
6.	Rett lønn til rett tid Korrekt regnskapsføring Innrapportering/betaling til offentlige instanser innen gitte frister	Revisjon	Ingen bemerkninger
		Årlig gjennomgang av internkontroll lønn	Ingen vesentlige avvik

Budsjettmessige endringer fra 2021 til 2022

Gjennom 2020 og 2021 har HR og lønn hatt ansvaret for gjennomføringen av prosjektet «Internkontroll og kvalitetsstyring i Drangedal kommune» for hele kommuneorganisasjonen. Prosjektets ressurs har vært budsjettet under HR og lønn og avsluttes 31. desember 2021.

IT-avdelinga

Status og utfordringer

Arbeidet med digitalisering har blitt nedprioritert 2021. Grunnen til dette er at vi i løpet av året er de store bemanningsendringene på IT avdelinga. Det har ikke vært forsvarlig å dra i gang større endringer uten et robust IT-miljø til å støtte et slikt arbeid. Det ble i 2021 inngått en midlertidig avtale med IT Grenland om drift og brukerstøtte for våre IT-systemer. Planen er å forlenge denne for 2022 med mål om at Drangedal i 2023 inngår som ordinært medlem i dette samarbeidet sammen med Skien, Siljan og Bamble. Det er i 2022 lagt opp til at vi bare skal ha en medarbeider på egen IT-avdeling som faglig sett rapporterer til IT-Grenland. IT Grenland blir dermed i praksis vår IT avdeling i 2022.

Plan, næring og utvikling

Fagområder:

Denne delen av rådmannens stab inneholder følgende tjenestekområder/fagområder:

- Samfunns- og næringsutvikling
- Landbruk, miljø og utmarksforvaltning
- Planlegging og byggesaksbehandling

Status og utfordringer:

Drangedal kommune har søkt om status som omstillingskommune fra og med 2022. Fylkestinget vil etter planen i desember 2021 avgjøre om og hvor mye midler Drangedal eventuelt vil få i 2022. Dersom kommunen får tildelt omstillingsmidler i tilstrekkelig grad foreslår Kommunedirektøren at det blir ansatt en næringsrådgiver i full stilling som også skal være prosjektleder for omstillingsprogrammet.

Det har i 2021 vært en svært stor økning av saksmengden innen byggesak. Dette har skapt betydelig utfordring for avdelingen, men en har gjennom omfordeling av oppgaver, forskyving av noen planoppgaver til 2022 og stor fleksibilitet og arbeidsinnsats fra de ansatte lykkes å behandle stort sett alle saker innenfor lovbestemte frister!

Kragerø kommune har sagt opp avtalen om kjøp av tjenester innen jord, skog og viltforvaltning fra 010122.

Kommunal Planstrategi:

Kommunal planstrategi for 2020-2024 ble vedtatt av kommunestyret 290920 der det blant anna heter:

«Tiltakene for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel skal ha en tydelig sammenheng med økonomiske prioriteringer, gjennom å behandle handlingsplanen til kommuneplanens samfunnsdel og økonomiplanen som én plan; Handlings - og økonomiplan»

Dette er i tråd med føringer og lov/forskriftsendringer fra sentrale styresmakter.

Kommunedirektøren legger derfor opp til at forslag til revidert handlingsdel til samfunnsplanen blir fremmet til behandling sammen med økonomiplanen.

Kommuneplanens samfunnsdel.

Gjeldende samfunnsplan for Drangedal kommune ble vedtatt av kommunestyret september 2019. Planen er blitt til med stor medvirkning fra grendene, næringsliv og frivillige lag og foreninger.

Kommunestyret gjorde i saken om kommunal planstrategi 290920 slikt vedtak:

«Kommuneplanens samfunnsdel vedtas tidlig i kommunestyreperioden slik at den kan fungere som politikernes styringsdokument i resten av perioden».

I og med at prosessen med ny samfunnsdel forutsetter brei og relativt tidkrevende medvirkning, også av kommunestyret selv, vil dette være krevende, med mindre det sittende kommunestyre deltar i alle forberedende aktiviteter/prosesser og ett nytt kommunestyre gjør selve vedtaket.

På grunn av en ekstraordinær situasjon med sterk økning av byggesaker, at og bemanningen har vært redusert på grunn av oppsigelse og permisjon, har avdelingen prioritert løpende byggesaker slik at fremdrift av større plansaker har blitt utsatt. Dette betyr også at en ikke har mulighet til å starte med revisjon av samfunnsdelen før i første halvår 2022. En tar også sikte på oppstart av revisjon av kommuneplanens arealdel i løpet av 2022.

Næringsarbeid/omstillingskommune

Det er lagt inn kr. 1 mill. i egenandel til omstillingskommune for næring.

Kommunedirektøren regner med at dette skal kunne dekke opp for det behovet det vil bli for stillingsressurs i 2022 på næringsområdet. Til grunn for ekstra bestilling fra k-styret til kommunedirektør om sparekrav i omstillingsprosessen, er det også planlagt nedtrekk av stillingsressurs på tidligere omstillingsressurs til næringssjef-funksjonen. Når Drangedal nå ser ut til å bli omstillingskommune for næring, må ovennevnte ressurser inn likevel for å ivareta både den generelle næringsfunksjonen og for å ivareta koordinatorrollen for næringsomstilling. Kommunedirektøren mener det gir best samordningseffekter med andre fagområder å ha denne stillingsressursen i kommunens stab.

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

Måltrettet satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen			
Aktiv boligpolitikk			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Stimulere privat boligutbygging, spesielt i Krokenområdet.	Tilby kommunal vei og VA til private boligfelt. Tilskudd til planlegging av private boliger/boligfelt. Aktivt samarbeide mellom kommunen og aktuelle utbyggere/grunneiere.	Antall nye boliger Folketallsutviklingen i området
2.	Økt boligbygging på kommunale boligfelt	Aktiv markedsføring. Tilrettelegge attraktive tomter i Bråtheia.	Antall omsatte boligtomter.
3.	Etablering av selveierleiligheter, spesielt tilpasset eldre	Tilby kommunalt «garantikjøp» til utbyggere. Arbeide videre med realisering av leilighets-prosjekt på Doktormyra.	Antall nye leiligheter. Folketallsutviklingen.

Stedsutvikling			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Realisere tur/sykkelvei på Kragerøbanen.	Få på plass fullfinansiering av tiltaket. Gjennomføre prosjektet på en kvalitetsmessig god måte. Arbeide for realisering videre inn i Kragerø kommune Etablere attraktive tiltak tilknyttet tur/sykkelveien Engasjere lokalsamfunnet i både utbygging, ettersyn og vedlikehold.	Registrere antall brukere av tiltaket. Folketallsutvikling i området. Utvikling av besøksnæring i området. Tilbakemeldinger fra lokalsamfunnet og brukere.
2.	Nye tiltak og oppgradering av Toke Brygge.	Utvidet garderobe/toalettanlegg Universelt utformet baderampe. Ny bru til Oddebakken og ny badebrygge der.	Tilbakemeldinger fra brukere og lokalt næringsliv. Utvikling av besøksnæring i området. Gjennomført
3.	Etablering av Bikkjehola Friluftslivsområde.	Tilrettelegge for helårs bruk, spesielt for barn i barnehage, skole og SFO.	Tilbakemeldinger fra skole, SFO, barnehage og lokalsamfunnet. Gjennomført.

		Etablere trafikksikker gangvei gjennom området.	
4.	Arbeide for løsning med overbygd GS-vei langs Toke fra buone mot Stemmenbrua ("Toke Promenade") som del av sammenhengende GS-vei/fortau fra rundkjøringa	Fortsette arbeidet med reguleringsplan etter at KDP Drangedal sentrum er vedtatt. Detaljprosjektene tiltaket Arbeide systematisk med finansieringsmuligheter.	Evaluere framdrift og realismen regelmessig
5.	Bedre trafikksikkerhet, spesielt for myke trafikanter.	Oppdatere og gjennomføre tiltak i trafikksikkerhetsplanen.	Kommunen må regelmessig evaluere situasjonen og aktuelle tiltak

Næring og infrastruktur i Drangedal			
<i>Nr</i>	<i>Delmål</i>	<i>Tiltak</i>	<i>Resultat-indikator</i>
1.	Drangedal kommune som omstillingskommune	Utarbeide prosjektplan tilsette prosjektleder	
2.	Fortsatt utbygging og økt bruk av bredbåndtilbudet.	Aktiv markedsføring av vårt godt utbygde bredbåndnett.	Antall hytter og hus tilkople fiber.
3.	God mobildekning i hele kommunen.	Forsette det gode samarbeidet med aktuelle mobilutbyggere. Nye mobilmaster ved Tørnes og på Henneseid.	Mobildekningen i kommunen, generelt og med 5G spesielt.
4.	Opprettholde og forbedre togtilbudet i kommunen, spesielt for våre skoleelever.	Fortløpende følge opp aktuelle kontaktpunkter både innen offentlige myndigheter og operatører på jernbanen.	Evaluere togtilbudet regelmessig.
5.	God standard på fylkesveier i kommunen.	Systematisk og regelmessig kontakt med Fylkeskommunen og Statens veivesen. Prioritere ønske om lokale tiltak politisk.	Tilbakemelding fra næringsliv, besøkende og fastboende. Evaluere situasjonen regelmessig.

Klima og miljø			
<i>Nr</i>	<i>Delmål</i>	<i>Tiltak</i>	<i>Resultat-indikator</i>
1.	Vedta en oppdatert klima- og miljøplan.	Prioritere oppstart i 2022. Engasjere både folkevalgte og befolkningen i planprosessen.	Evaluering av miljøtiltak og klimasituasjonen i kommunen regelmessig. Plan ferdig til godkjenning.
2.	Redusere forsøpling og forurensing i kommunen	Gjennomføre ulike tiltak for opprydding og hindre videre forsøpling i naturen, med spesielt fokus på plast. Videreføre ordning med Kystlotteriet for å fjerne eierløst søppel i naturen Gjennomføre kartlegging og tiltak for sanering/utbedring av utslipp/avløp i kommunen	Gjennomføre evaluering av ulike tiltak. Antall sanerte/utbedra avløp
3.	Aktiv bruk av skogen som ressurs og klimatilsk	Stimulere til økt hogst-aktivitet, skogsveibygging og skogkultur som sikrer framtidsskogen.	Årlig avvirkning. Antall meter med nye og opprusede skogsveier Registrert skogkulturaktivitet.

		Arbeide for at det offentlige veinettet er tilpasset skogbrukets transportbehov.	
		Arbeide for lokal bruk og foredling av tre/tømmer.	
4.	Arbeide for videre utvikling av landbruket. Spesielt stimulere til økt produksjon av kortreist mat og økologisk produksjon.	Legge til rette for økt beiting i utmark. Aktivt og godt samarbeide med landbruksnæringa. Satse på ytterligere økning av videreforedling av landbruksprodukter lokalt.	Antall næringsutøvere. Omsetning innen landbruk og landbruksforedling. Andel økologisk produksjon. Årlige investeringer i segmentet.

Budsjettmessige endringer fra 2021 til 2022

Avslutning av internkontrollprosjektet	
Bortfall av inntekter fra Kragerø kommune	-kr 700 000
Reduksjon, 1 årsverk jord/skog/miljø	kr 700 000
Tilskudd til boligplaner/boligpolitikk	-kr 650 000
Økte inntekter, byggesak	kr 500 000
Omstillingskommune	kr 1 000 000

3.3.2 Politikk

Alle tall i kr.		Inntekt		Inntekt		Inntekt		Inntekt	
		Brutto utg.	eks. momsk.	momskomp	Netto utg.	Brutto utg.	eks. momsk.	momskomp	Netto utg.
101 POLITIKK		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
1111	Ordfører	1 163		-3	1 160	1 163		-3	1 160
1112	Kommunestyret	341			341	341			341
1113	Formannskapet	332		-6	326	332		-6	326
1114	Hovedutvalg	139			139	139			139
11141	Kontrollutvalget	308			308	306			306
11142	Eldrerådet/"Rådet"	68		-2	66	43	25	-2	66
1115	Andre utvalg	127			127	127			127
1116	Kommune og stortingsvalg	10			10	297			297
1117	Støtte til pol. komm.org.	0			0	0			0
1125	Vennskapskommune	0			0	0			0
101	Politikk	2 487	0	-11	2 476	2 748	25	-11	2 762

- Budsjetttramme til ordfører og andre folkevalgte er basert på godtgjørelse til ordfører tilsvarende 75 % av lønn til stortingsrepresentanter.

- 2022 blir en mellomvalgår og gjør at budsjettet for valgansvar kan trekkes midlertidig ned.

3.3.3 Fellesutgifter

Alle tall i hele tusen kr.		Brutto	Inntekt	Inntekt	Netto	Brutto	Inntekt	Inntekt	Netto
		utg.	eks. momsk.	Moms-komp	utg.	utg.	eks. momsk.	Moms-komp	utg.
102 Fellesutgifter		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
1143	Kirkegårder	2 700			2 700	2 677			2 677
1144	Drangedal kirkelige fellesråd	2 678			2 678	2 385	202		2 587
1151	Reserverte bevilgninger		-4 000		-4 000				
131	NAV Sosialtjenester	12 274		-41	12 233	12 649	-200	-41	12 408
1922	Andre fellesutgifter-staben	1 037	-60	-1	976	1 037	-60	-1	976
1925	Personaltiltak	4 029	-530		3 499	3 947	-530		3 417
1926	Forsikring	1 143			1 143	1 143			1 143
1927	Revisjon	853			853	830			830
1928	KS-kontingent	257			257	257			257
1930	GKI – Innkjøpsamarbeid	300			300	286			286
102	Fellesutgifter DK	25 271	- 4 590	-42	20 639	25 211	-588	-42	24 581

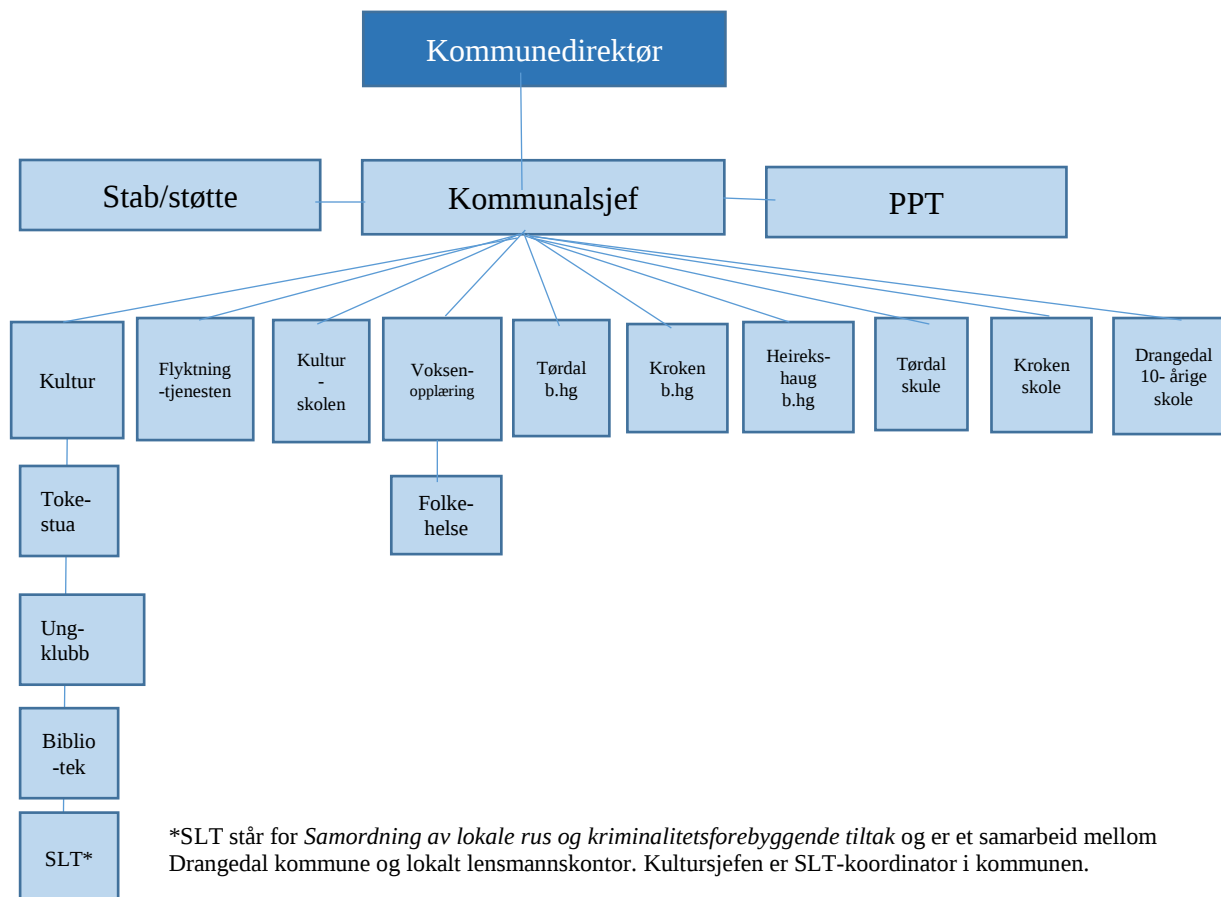
- Utgifter til lærlinger og tillitsvalgt inngår i ansvar 1925.
- For Drangedal kirkelige fellesråd er fordeling mellom kirkegårder og det øvrige synkronisert med Fellesrådets fordeling internt.
- Det er lagt inn kr. 325 000 i utgifter til IKA Kongsberg på ansvar 1922
- På ansvar for Reserverte bevilgninger er det lagt inn kr. 4 mill. i inntekt fra tilbakeførte pensjonsreserver i KLP i tråd med kommunestyrevedtak i juni i år

3.4 Sektor 200 Kunnskap, mangfold og kultur

Alle tall i hele tusen kr.		Inntekt				Inntekt			
		Brutto utg.	eks. momsk.	Moms- komp	Netto utg.	Brutto utg.	eks. momsk.	Moms- komp	Netto utg.
200 Kunnskap, mangfold og kultur		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
12201	Fellesutgifter grunnskole	4 472	-723	-13	4 230	4 647	-404	-13	4 230
12202	Voksen-/norskoppl - fr.spr	4 006	-2 000	-20	1 986	4 777	-2 400	-20	2 357
12212	Drangedal Idrettshall	1 384	-330	-105	949	1 384	-330	-105	949
12213	Skoleskyss	2 829			2 829	2 760			2 760
12215	Drangedal 10-årige skole	45 435	-1420	-300	43 715	46 432	-3 151	-200	43 081
12223	Skolefrit.ordn. Solberg	1 826	-601	-17	1 208	1 770	-807	-17	946
12231	Kroken skole	11 572	-808	-132	10 632	10 670	-135	-132	10 403
12232	Skolefrit.ord. Kroken	770	-470	-11	289	770	-470	-11	289
12271	Tørdal skole	4 924	-1	-51	4 872	4 926	-1	-51	4 874
12272	Tørdal SFO	462	-74	-3	385	434	-74	-3	357
12281	PP-kontoret	1 555		-7	1 548	1 552		-7	1 545
1240	Fellesutg. barnehager	1 366		-9	1 357	1 147		-9	1 138
1241	Heirekshaug Barnehage	21 027	-3 089	-127	17 811	20 713	-3 117	-127	17 469
1242	Kroken Barnehage	12 507	-1 694	-62	10 751	10 717	-1 694	-62	8 961
1244	Tørdal Barnehage	3 427	-298	-26	3 103	2 802	-298	-26	2 478
12511	Kulturkontoret	956		-2	954	881		-2	879
12521	Biblioteket	1 413	-12	-55	1 347	1 531	-12	-55	1 464
12532	Andel av spillemidler	100			100	100			100
12533	Idrettsarbeid	564			564	564			564
12541	Tippen Ungdomsklubb (flyttet fra sektor 300, ansvar 1254 i 2021)	627	-65	-21	541	641	-65	-21	555
1256	Kulturskolen	1 870	-192	-8	1 670	1 962	-192	-8	1 762
12575	Kultur	452	-81	-33	338	452	-81	-33	338
12591	Kulturvern	561		-2	559	506		-2	504
12601	Tokenstua	2 272	-630		1 642	1 978	-630		1 348
12611	Kino	618	-370		248	781	-370		411
12621	Kiosk	156	-265		-109	156	-265		-109
1265	Frivilligsentral	725	-440		285	450	-427		23
13371	Folkehelse	195			195	152			152
1345	Flyktninger	5 634	-90		5 544	5 558	-90		5 468
1645	Flyktninger	0	-7 667		-7 667	0	-8 065		-8 065
16997	Uforutsatt	200			200				
16999	Reservert lønn	1 230			1 230	2 045			2 045
200	Kunnskap, mangfold og kultur	135 135	-21 320	-1 004	112 816	133 258	-23 078	-904	109 276

Beskrivelse av sektoren

Organisasjonskart

Sektorkontor

Kommunalsektor for kunnskap, mangfold og kultur har nå 3,5 årsverk. I tillegg til kommunalsjef er det 1 årsverk til merkanthlige oppgaver, 1 årsverk til barnehagemyndighet/barnehagefaglig arbeid og 0,5 årsverk til en skolefaglig rådgiver-stilling. Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) er underlagt kommunalsjef. Dette består av 1,8 årsverk fordelt på 1 årsverk til PPT-rådgiver og 0,8 årsverk til logoped. Sektorkontoret samarbeider med sektor 300 om logoped-tjenester, og 20% av logopedens 100 % stilling finansieres av sektor for Helse og velferd.

Kultur

Kultursjefen, 1 årsverk, er leder av kulturkontoret og ansvarsområder omfatter et administrativt ansvar for Tokestua, biblioteket og ungdomsklubben/fritidstilbud for ungdom. Det er 0,5 årsverk fordelt på to stillinger tilknyttet ungdomsklubb-arbeidet. Kultursjefen arbeidsoppgaver innbefatter også kontakt og samarbeid med idrett/lag og foreninger, grendelag og Frivilligsentralen. I tillegg er øvrige kulturformål og kulturvern en del av kulturkontorets portefølje. Kulturområdet, sammen med Flyktningetjenesten og til dels Voksenopplæringa, er de tre avdelingene i sektor 200 som har flest tverrsektorielle samarbeidsoppgaver og samarbeidspartnere.

Tokenstua er bemannet med daglig leder og seks små stillinger som totalt utgjør 1,55 årsverk. Stillingene innebærer å ivareta drift av Tokenstua med kinotilbud sammen med andre kulturarrangement og kiosk-tilbud.

Drangedal bibliotek har i tråd med omstillingsvedtak i sektoren redusert fra 1,2 årsverk i 2021 til 1 årsverk i 2022. Hovedoppgave er å tilby bibliotekstjenester for kommunens innbyggere i tråd med Lov om folkebibliotek (Folkebibliotekloven). Videreutvikling og lokalisering av biblioteket for nå- og fremtiden er under arbeid gjennom forprosjekt og ønsket om samlokalisering med ungdomsklubben i det nåværende Coopbygget. (se investeringsbudsjettet)

Flyktningetjenesten

Kommunen mottar integreringstilskudd for hver bosatte flyktning. Lønn til flyktningetjenesten dekkes av integreringstilskuddet, og integreringstilskuddet skal videre bidra til at kommunen fører et planmessig og aktivt integreringsarbeid. En av hovedoppgavene til flyktningetjenesten er tildeling, koordinering og oppfølging av introduksjons-program til nyankomne flyktninger. Det er 2,5 årsverk tilknyttet flyktningetjenesten i Drangedal. Kommunen har i 2021 tatt imot og bosatt 6 flyktninger, samt 4 på familieinnvandring. Dersom alt går etter planen skal en familie på 4 ankomme Drangedal i november/desember. Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDI) har varslet at anmodningsbrev til kommuner om bosetting av flyktninger er forsinket og vil sendes aktuelle kommuner medio november. Fylkeskommunen anbefaler hvor mange flyktninger som bør bosettes i den enkelte kommune i fylket. Dette skjer etter at fylkeskommunen mottar et estimat for bosetting fra IMDI. Fylkeskommunens anbefalinger er basert på tilbakemeldinger fra kommunene selv, offentlig statistikk, arbeidsmarkedsstatistikk og annen relevant informasjon. Ulike kriterier: resultat i introduksjonsprogrammet samt mulighet til arbeid og kapasitet til å gi videregående opplæring i regionen, deretter hensyn til styrt og spredd bosetting, samt kapasitet i kommunen.

Kulturskolen

Kulturskolen er en lovpålagt utdanningsinstitusjon som skal gi undervisningstilbud innen kunsthøgskole til barn og ungdom i Drangedal. Kulturskolen har åtte ansatte som utgjør totalt 2,48 årsverk. Frå budsjettåret 2022 vil dette redusere til 2,28 årsverk i tråd med omstillingsvedtak i sektoren. Kulturskolens tilbud skal være både for de som ønsker en yrkesutdanning innen kunsthøgskole og for de som har lyst til å ha en positiv fritidsaktivitet.

Drangedal voksenopplæring

Voksenopplæringa(VO) har en grunnbemanningen på 3,34 årsverk. Det er i tillegg 1,80 årsverk i midlertidig stilling i VO knyttet til integreringstilskudd (IMDI-midler). 0,37 årsverk dekker opp for seniortillegg og vikariat. Voksenopplæringa har blant annet som mål at de fleste voksne flyktninger som kommunen bosetter kommer seg videre i arbeid eller utdanning etter to til tre år. Høsten 2021 startet Drangedal voksenopplæring opp med et toårig prosjekt som tilbyr grunnskoleutdanning for voksne i kommunen. Det er ansatt 1,50 årsverk i midlertidige stillinger. Grunnskoletilbud for voksne er en lovpålagt tjeneste som kommunen tidligere har kjøpt av Kragerø kommune.

Folkehelse

Folkehelse-arbeidet er et samarbeid mellom Drangedal voksenopplæring, Kulturkontoret og Flyktningetjenesten. 0,2 årsverk er satt av til folkehelse-arbeidet, og det er enhetsleder på voksenopplæringa som har dette som en del av sin stilling.

Barnehager

Drangedal kommune har tre kommunale barnehager. Barnehagene har ansvar for driften og organisering av tilbudet etter gjeldene lovverk. Kommunestyret i Drangedal vedtar vedtekter for de kommunale barnehagene.

Heirekshaug barnehage har 110 barn høsten 2021 og bemanning utgjør 29,1 årsverk. Kroken barnehage har 48 barn høsten 2021 og bemanning utgjør 14 årsverk. Tørdal barnehage har 11 barn høsten 2021 og bemanning utgjør 4,2 årsverk. Det ble overført 1 årsverk fra Kroken barnehage til Tørdal barnehage i budsjettåret 2021.

Grunnskoler og skolefritidsordning (SFO)

Drangedal kommune har tre kommunale skoler. Skolene har ansvar for driften av Skolefritidsordningen (SFO) og organisering av tilbudet etter gjeldene lovverk. SFO er administrativt lagt under kommunedirektøren med formannskapet som ansvarlig politisk organ. Kommunestyret i Drangedal vedtar vedtekter og priser for SFO.

Drangedal 10-årige skole har 346 elever høsten 2021 og bemanning utgjør ved faste hjemler 41,37 årsverk på skole og 2,66 årsverk på SFO. I tillegg har skolen ekstra bemanning relatert til spesielt tre forhold; gjesteelever, flyktninger og elever med sakkyndige vurderinger om spesialundervisning. Dette utgjør 7 årsverk ekstra for skoleåret 2021-2022. Kroken skole har 91 elever høsten 2021 og bemanning utgjør ved faste hjemler 10,9 årsverk på skole og 1,3 årsverk på SFO. Skolen har fått ekstra bemanning på 0,5 årsverk fra høsten 2021 relatert til nye elevbehov. Tørdal skule har 27 elever høsten 2021 og bemanning utgjør ved faste hjemler 4,27 årsverk og 0,4 årsverk på SFO. Tørdal skule har ekstra bemanning på 0,8 årsverk og på SFO 0,4 årsverk relatert til elevbehov.

Høsten 2022 viser tall fra helsestasjonen at 37 elever vil begynne i 1.klasse i Drangedal. Høsten 2023 viser tallene at 41 elever vil begynne i 1.klasse og det samme antallet gjelder for høsten 2024. (Usikkerhetsmomenter er mulige flyttinger til eller fra kommunen og eventuelt bosetting av nye flyktninger.)

Tabell som viser en oversikt over skolestartere 2022 – 2024

Født	År skolestart	Tørdal		Kroken		Drangedal 10-årige	
		Tall fra helsestasj.	Tall fra bhg	Tall fra helsestasj.	Tall fra bhg	Tall fra helsestasj.	Tall fra bhg
2016	2022	4	3	7	8	26	28
2017	2023	1	1	14	15	26	27
2018	2024	4	3	10	10	27	27

Tallene er noe ulike hos helsestasjonen og de vi ser i barnehagenes registreringssystem.

Årsaker:

- Ikke alle ønsker å benytte seg av barnehage eller de benytter seg av en annen barnehage enn de sokner til (Tørdal).
- Tilflytting (Kroken og Heirekshaug) + barn som sokner til annen barnehage har plass i barnehagen (Heirekshaug)

Status og utfordringer for sektoren

Sykefravær

Noen enheter har hatt høyt sykefravær over tid gjennom 2021. Det er 2020 som blir omtalt som det store korona-året, men 2021 har også blitt sterkt preget av korona/covid-19-pandemien og nasjonale tiltak. Vårhalvåret 2021 var spesielt krevende for barnehagene med henhold til bemanning og sykefravær. Drangedal 10-årige skole opplevde også noen ekstra krevende måneder relatert til høyt sykefravær. Høyt sykefravær er en belastning for arbeidsmiljøet og de ansatte har rapportert om opplevelser av å streve med å levere god kvalitet i tjenestene. Dette kan medføre mer slitasje og økt sykefravær. Tilgang på vikarer har vært utfordrende. Fra januar til september 2021 ligger sektoren på 9% sykefravær i motsetning til 6,4% i samme periode året 2020.

PP-tjenesten og høy andel elever med spesialundervisning

Skoleåret 2020/2021 hadde 10,44% av elevgruppen i kommunen enkeltvedtak om spesialundervisning (inkludert logopedisk hjelp/oppfølging). Skoleåret 2021/2022 har 10,77% av elevgruppen spesialundervisning. (Nasjonalt snitt ligger på ca. 8%.) Antall henvisninger og rehenvisninger (fornyelse av sakkyndige vurderinger) har hatt stort volum og med kun 1,8 årsverk i PP-tjenesten har dette medført kapasitetsutfordringer. I en periode, våren 2021, måtte tjenesten blant annet kjøpe inn ekstern logoped-hjelp. Bemanning i PP-tjenesten må vurderes jevnlig opp mot kapasitet og eventuelle konsekvenser for tjenestetilbudet.

Kommunebarometeret

Kommunebarometeret for Drangedal viste i 2020 at Drangedal kom på 216. plass innenfor grunnskole. I 2021 kom Drangedal på 128. plass innenfor grunnskole og dette er en gledelig fremgang. Vi har gode tall på blant annet oppfyllelse av lærenorm og kravspesifikk kompetanse hos våre ansatte. Vi ser at vi bruker mer penger pr. innbygger på grunnskole enn de andre sammenlignbare kommunene i KOSTRA-gruppe 4. Dette er i hovedsak knyttet til struktur og opprettholdelse av grendeskoler med få elever som likevel må få oppfylt ulike lovkrav.

Omstilling – etter planen men med utfordringer

Fra 2021 til 2022 øker sektorens totale budsjett med nesten 3,2 millioner kr. Omstilling for sektoren gjennomføres i stor grad etter intensjonene i planen, og for 2022-budsjettet har vi gått ned 0,2 årsverk ansatte på biblioteket og 0,2 årsverk ansatte i Kulturskolen. Budsjettet for 2022 hadde eksempelvis vært høyere om vi ikke nedbattet. En av utfordringene er at prognoser for barne- og elev-tall har vært og er usikre, og dette sammen med nye elevbehov (lovpålagte krav og rettigheter), har blant annet medført økt behov for bemanning i noen enheter. Omstillingsvedtaket for Tørdal skule og Kroken skole har eksempelvis ikke gått tidsmessig etter planen. Sektoren er restriktiv i ansettelser som følge av en ansvarlig økonomisk styring, men vi må sørge for at barn og elever får et lovpålagt og forsvarlig tilbud. Det er positivt med eksempelvis flere barn og elever i Kroken og flere barn i barnehagen i Tørdal, men det gjør omstillingsvedtaket med «ostehøvelprinsippet» og et innsparingskrav på 3,5 millioner svært utfordrende. Sektoren jobber nå videre med å følge opp vedtaket frem mot

2023, og vi må i tillegg til å redusere årsverk og se mer på ramme-muligheter pr. enhet, annen organisering internt og på tvers, og vi må vurdere eventuelle andre mulige strukturgrep fremover.

Omdømme

Det har også i 2021 vært tidvis et negativt fokus i medier knyttet til historikk og medie-stempelet som «mobbekommune». Kommunen skulle vært i rettsak i september, men denne ble utsatt til januar 2022. Det tar mye kraft og energi å stå i negativ omdømme-problematikk. Sektoren har brukt mye av sin kapasitet på å følge opp tiltak for trygge- og gode barnehage- og skolemiljø gjennom strukturert arbeid på enheter, ved økt involvering av foreldre og gjennom informasjon og forankring av arbeidet bredt i kommunen. Handlingsrommet i ordinært budsjett tar ikke høyde for ekstra tiltak utover et minimum, men gjennom *Oppfølgingsordningen* får vi økonomisk støtte til dette arbeidet av Statsforvalteren. Med øremerkede midler får vi mulighet til å stimulere våre ansatte videre i dette viktige arbeidet.

Strategi – delmål

Overordna mål for Drangedal kommune gjelder også for sektoren:

- En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud
- Målretta satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen

Målene sektoren jobber mot skal både bygge opp under statlige føringer og våre felles utviklingsmål for kommunen:

- Mål 1 Vi må være i omstilling og kunne redusere noe av aktiviteten og antall ansatte uten at det går på bekostning av lovpålagte tjenester og kvalitet i våre tjenestetilbud
- Mål 2 Vi skal jobbe for et bedre kommunalt omdømme ved å gi våre barn og unge trygge og gode barnehagemiljø, skolemiljø og oppvekstforhold
- Mål 3 Vi skal være en levende og stolt kulturkommune til glede for alle innbyggerne

Strategidokumenter

En samordnet lokal barnehagepolitikk som omfatter kommunens tre barnehager er en forutsetning for å utvikle gode barnehager. Dette er nedfelt i *Pedagogisk plan for barnehagene i Drangedal Kommune 2019 – 2022* som er vedtatt i Hovedutvalg for oppvekst, mangfold og kultur og kommunestyret. I tillegg er alle tre barnehagene en del av den kommunale innsatsen for trygge og gode barnehage- og skolemiljø gjennom deltakelse i *Læringsmiljøprosjektet*.

Sentralt i det pedagogisk-faglige arbeidet i skolene ligger den vedtatte *Skolepolitiske plan 21-24* som ble revidert og fornyet i 2021. Utviklings- og kvalitetsarbeid fremover vil ha to hovedmål:

- Trygge og gode skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.
- Økt læringsutbytte for alle elever.

Alle tre skolene er en del av den kommunale innsatsen for trygge og gode skolemiljø gjennom deltakelse i *Læringsmiljøprosjektet*. En overordnet *Kulturplan* er under utarbeidelse.

Tiltaksmodellene for barnehager og skoler er viktige veiledere i arbeidet for tidlig innsats og individuelt tilpasset og likeverdig tilbud i barnehager og tilpasset opplæring i skoler. Gjennom *Internkontrollprosjektet* i kommunal regi, har sektoren arbeidet med «orden i eget hus» og jobbet frem rutiner og retningslinjer i arbeidet for et godt og forutsigbart tjenestetilbud.

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud			
	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Ha oversikt og god budsjettkontroll	Følge opp rapportering hvert kvartal ihht internkontrollen. Jobbe med omstilling i sektoren.	Gjennomført Mindre enn 1 % avvik Gjennomført
2.	Arbeide for å få til god organisering av tjenestene	Implementere internkontrollprosjektet i daglig drift	Iverksatt og gjennomført
		Lage arbeidsgrupper	Etablert
		Gjennomføre møter	Gjennomført
3.	Medarbeiderne opplever trivsel og mestring på arbeidsplassen	Følge årshjulet for HMS-aktivitet gjennom året	Sykefraværet går ned og antall avvik går ned.
		Gjennomføre medarbeiderundersøkelse	Oppfølgingsplan utarbeidet
		Lage oppfølgingsplan etter evaluering av score i medarbeiderundersøkelsen	Plan laget
		Gjennomføre tiltakene i oppfølgingsplanen	Score bedre eller likt på valgte parameter i neste medarbeiderundersøkelse

Målrettet satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen			
	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Alle barn i Drangedal skal oppleve positive fellesopplevelser med andre barn som grunnlag for vennskap og opplevelse av tilhørighet, og som forebygging av krenkelser og mobbing	Ledere og ansatte i skoler og barnehager jobber etter kommunale rutiner og prosedyrer for arbeidet med kap. 8 i Barnehageloven og kap. 9 i Opplæringsloven.	Foresatte til barn i barnehage og skole rapporterer om trivsel og trygge miljøer gjennom foreldreundersøkelser.
2.	Vi skal sikre gode og trygge skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring.	Følge opp mål og tiltak kontinuerlig i kommunal Prosjektplan for Læringsmiljøprosjektet pulje 5	Elevundersøkelsen viser at elevene rapporterer om høy grad av trivsel og om et trygt miljø, og vi skårer «godt» på elevenes rapportering om mobbing – lavt og bedre enn landsnittet
3.	Alle barn i Drangedal skal oppleve omsorgsfulle relasjoner barna imellom og mellom barn og personale som grunnlag for trivsel, livsmestring, læring og danning. Økt læringsutbytte for alle elever ved å få til tidlig innsats og tilpasset opplæring	Implementering og evaluering av <i>Tiltaksmodellene</i>	Andel barn og elever med behov for spesialpedagogisk hjelp eller spesialundervisning går ned.
		Arbeid systematisk med analysekompetanse og jobbe tverrfaglig	

4.	Kulturplanen er et aktivt plandokument	Utarbeidelse av plan	Plan vedtatt
5	Trygg fritid for ungdommen	Trygt hjem for en 50-lapp Prøveprosjekt 2022	Evaluerer ordningen
6	Drangedal kommune ønsker å tilby en trygg møteplass for ungdom	Fremdriftsplanen for arbeidet med en ungdomsklubb og bibliotek samlokalisert sentralt i sentrum av Drangedal følges opp	Gjennomføring i tråd med plan. Ny ungdomsklubb og revitalisert bibliotek kan tas i bruk .

Budsjettmessige endringer i 2022

+ ca. 3,28 mill. fra 21-budsjett til 22-budsjett

1. Ca. Kr. 200 000 Økning i noen utgiftsposter; Strøm, IATA, vedlikehold/rep. IKT-utstyr
2. Ca. Kr. 200 000 Inntekter SFO (DTS)
3. Ca. Kr. 620 000 Drangedal 10-årige skole (punkt 1 + reduserte inntekter (refusjoner) på 1,6 millioner. Nedtrekk på lønnsbudsjettet med 1,2 mill.)
4. Ca. Kr. 900 000 Kroken barnehage – husleieøkning (vaktmester/rengjøring)
5. Ca. Kr. 160 000 Tokestua – gått opp i lønnsmidler pga over til faste stillinger
6. Ca. Kr. 600 000 Tørdal barnehage – økt bemanning
7. Ca. Kr. 200 000 Kroken skole – økt bemanning
8. Ca. Kr. 55 000 Kulturvern – festeavgift Bygdetunet
9. Ca. Kr. 200 000 Fellesutgifter barnehage (gjestebarn)
10. Ca. Kr. 70 000 Skoleskyss
11. Ca. Kr. 75 000 Kulturkontoret – prøveordningen «Trygt hjem for en 50-lapp»

Økning i noen utgiftsposter

Sektoren har i 2021 sett økte utgifter til strøm og vedlikehold/fornyning av teknologi (eks. kopimaskin, reparasjon/supplering av digitalt utstyr, service m m). Vi ser også en generelt prisøkning på tjenester fra Indre Agder og Telemark avfallsselskap (IATA) til de større enhetene. Utgifts-/inntekstsposter er generelt økt med ca. 2,5% for budsjett 2022, dette etter nasjonalt satt deflator.

Drangedal 10-årige skole (DTS)

DTS er sektorens største enhet og utgjør alene 38,6% av sektorens budsjett. Økt budsjetttramme på over kr. 600 000 for 2022 knytter seg i hovedsak til økte utgifter relatert til utgiftsposter nevnt ovenfor. DTS har nedgang i elevtall og de mister også 1,6 millioner i inntekt (IMDI-tilskudd) i budsjettåret 2022. Med bakgrunn i elevtall, mindre inntekt og antall faste hjemler, går skolen ned på sitt lønnsbudsjett for 2022. Vi skal oppfylle lærenormen i våre skoler, men budsjettet for DTS i 2022 vil medføre en omstillingsprosess.

Ny barnehage i Kroken og flere barn i barnehagene

Når det gjelder Kroken barnehage og budsjettåret 2022 er det noen usikkerhetsfaktorer. I oktober 2021 kunne de ansatte og barna i Kroken barnehage endelig flytte inn i en nybygd, moderne og flott barnehage. Usikkerheten budsjettmessig handler om utgiftsposter til drift ved å ta i bruk nytt bygg og i tillegg det som ser ut til å bli et økt barnetall fra våren 2022. Vi skal oppfylle bemannings- og pedagognormen i våre barnehager. Når det nå er vedtatt nye vedtekter om normal åpningstid fra kl.07.00-16.30 i kommunens barnehager, håper vi dette kan være et positivt bidrag for barnehagenes «bemanningskabler» fremover.

Usikkerhet rundt anmodning om bosetting

Voksenopplæringen og Flyktningtjenestens budsjett for 2022 baserer seg mye på at vi blir anmodet om bosetting av flyktninger og videre at kommunestyret vedtar at vi gjør dette for 2022. Siden et eventuelt anmodningsbrev ikke vil komme før tidligst medio november, har vi valgt å budsjettere med bosetting også for 2022. Vi bruker forutsetninger fra 2021-budsjett for både inntekter og kostnader i forslag til neste års budsjett. Hvis anmodningen ikke kommer, må vi ha lage en plan for reduksjon av kostnader.

SFO

Inntekter for SFO ved Drangedal 10-årige skole har vært overbudsjettet og har blitt justert ned til et mer reelt nivå basert på regnskap fra 2020 og 2021.

Gebyrer

Vi følger alle retningslinjer fra nasjonalt hold om forhold som makspriser, reduksjoner i gebyrer som søskenmoderasjoner og moderasjonsordninger for barn i lavinntektsfamilier. Med unntak av Kulturskoleavgift, og gebyr på for-sent-henting i barnehage og SFO, som står uendret fra 2021 til 2022, går alt opp etter deflator på 2,5 %.

Stillingshjemler sektor 200

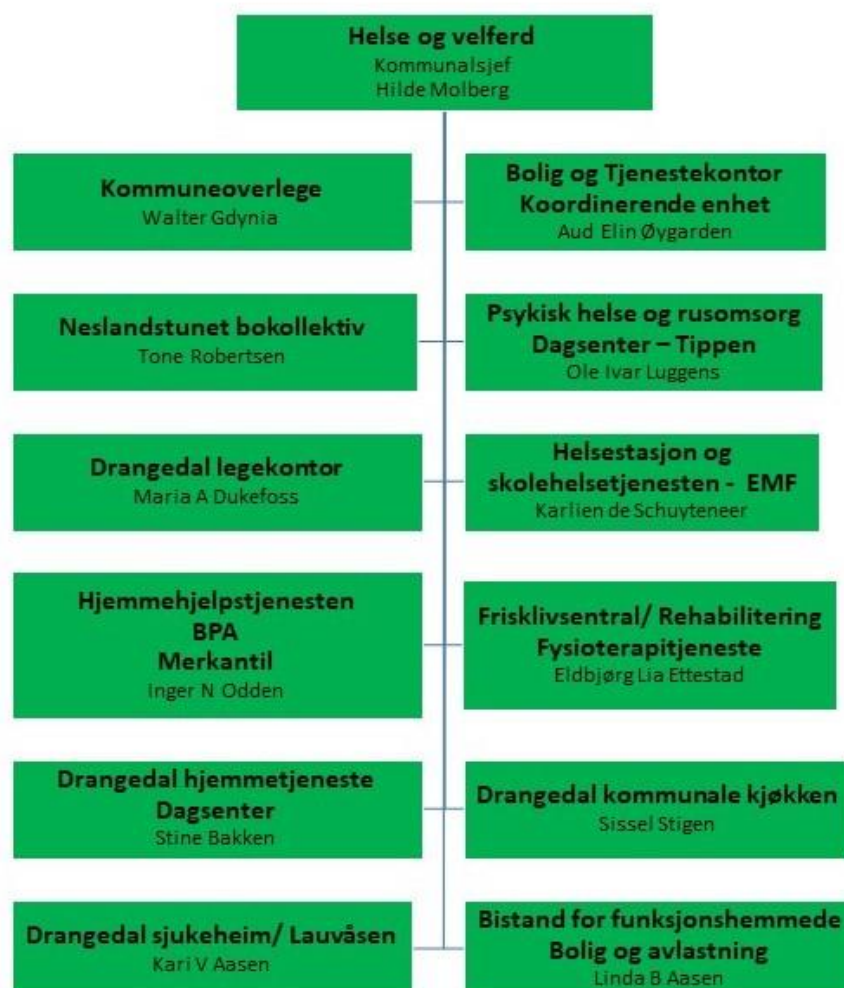
Virksomhet/ansvar	Faste hjemler i 2021 i %	Endring i %	Faste hjemler i 2022 i %	Merknad
Kroken barnehage	1500	-100	1400	
Heirekshaug barnehage	2920	-10	2910	
Tørdal barnehage	320	+ 100	420	Overført fra Kroken bh
Tørdal skule	427*	+	427*	Bruker 543 på grunn av ekstra behov
SFO, Tørdal skule	40*	+	40*	Bruker 80 på grunn av ekstra behov
Kroken skole	1090*	+	1090*	Bruker 1130 på grunn av ekstra behov
SFO, Kroken skole	125	+5	130	På grunn av ekstra behov
Drangedal 10-årige skole	4137	+	4137*	Bruker 4835 på grunn av ekstra behov
SFO, Drangedal 10-årige	266	-16	250	
Drangedal voksenopplæring	334*	+	334*	Bruker 150 i tillegg pga flyktninger (IMDI) og prøveprosjekt grunnskole
Sektorkontoret	360	-10	350	
Kulturskolen	248	-20	228	Omstillingsvedtak
Flyktingetjenesten	250		250	
PP-tjenesten	180		180	
Kulturkontoret	100		100	
Tokenstua	155		155	
Ungdomsklubb	60		60	
Bibliotek	120	-20	100	Omstillingsvedtak
Folkehelse	20		20	
SUM	12632		12531	Budsjettert med lønn til 13622/13422 i 2022.

3.5 Sektor 300 Helse og velferd

	Alle tall i hele tusen kr.	Inntekt					Inntekt	Inntekt	
300 HELSE OG VELFERD	Brutto utg.	eks. moms-k.	Moms-k.	Netto utg.	Brutto utg.	eks. moms-k.	momsko mp	Netto utg.	
	2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021	2021
1311	Administrasjon	3 701	-5 861	-3	-2 163	3 024	-5 561	-3	-2 540
13111	Tjenestekontor	8 203		-18	8 185	7 400		-18	7 382
1313	Andre tiltak	2 127			2 127	1 972	0		1 972
1323	Helsesøster/jord m.tjenest	3 578	-521	-17	3 040	3 092	-708	-17	2 367
13311	Legekontoret	6 629	-2 296	-97	4 236	6 954	-1 996	-97	4 861
13312	Legevakt	1 785		-3	1 782	1 785		-3	1 782
13313	Kommunelege	663			663	361			361
1333	Fysioterapi	2 570	-671	-6	1 893	2 420	-600	-6	1 814
13341	Psykiatrisk sykepleietjen	4 465	-50	-54	4 361	4 216	-50	-54	4 112
13342	Dagsenter	82	-24		58	82	-24		58
13361	Miljøretta helsevern	95			95				
1343	Edruskapsvern	47	-47		0	32			32
1350	Enslige mindreårige flyktninger, Skoleveien	1 265	-1 500		-235	3 081	-3 750		-669
1351	Barnevern	11 236	-550		10 686	10 812	-450		10 362
13751	FH-boliger	20 666	-1 455	-93	19 118	20 490	-1 401	-93	18 996
13752	Frisklivssentral	2 542	-25	-24	2 493	2 482	-25	-24	2 433
13755	Avlastning for funksj.h.	1 062			1 062	653			653
13760	Fellesutgifter Sjukeheimen	9 791	-9 244	-542	5	8 971	-8 508	-542	-79
13763	Sjukeheimen	23 635			23 635			21 023	21 189
13772	Lauvåsen skjerma enhet	15 831	-240	-43	15 548	15 464	-230	-43	15 191
13773	Gudbrandsveien	1 780	-1 470	-20	290	3 506		-20	3 486
13774	Ressurskrevende tjenester/ BPA	5 841		-38	5 803	5 955		-38	5 917
13775	Heimesjukepleien	17 663	-547	-61	17 055	16 757	-547	-61	16 149
13776	Heimehjelp	2 240	-398		1 842	2 115	-398		1 717
13777	Neslandstunet bokollektiv	8 505	-1 912		6 593	6 821	-803		6 018
13781	Drangedal komm. kjøkken	5 377	-1 545	-247	3 585	5 312	-1 850	-247	3 215
13997	Uforutsatt	80			80	0			0
13999	Reservert lønn	1 160			1 160	2 265			2 265
300	Helse og velferd	162 619	-28 356	-1 266	132 999	157 045	-26 901	-1 266	128 878

Beskrivelse av sektoren

Sektor for Helse og Velferd har ansvar for følgende tjenesteområder:

I tillegg har sektor ansvar for følgende tjenester i interkommunale samarbeid:

- Legevakt
- KAD behandling (kommunal akutt døgnbehandling - somatikk)
- Krisesenteret
- Barnevernsvakta
- Vestmar barneverntjeneste

Årsverk i bemanningsplaner pr. enhet:

Sektor helse og velferd	2021 årsverk	2022 årsverk	Endringer 2021-2022	Merknader endring 2021-2022
Tjenestekontor	4,7	4,8	0,1	Justerer vakanse til heltidsstilling.
Felles Sjukeheimen	3,1	3,7	0,6	Overfører tilsynslegefunksjonen fra ansvar 13311.
Sjukeheimen	25,2	27,0	1,8	Åpner 4 stengte plasser, finansieres av fortsatt utleie av plasser til Skien kommune
Lauvåsen	13,9	13,9	0	
Gudbrandsveien Bokollektiv	4,2	0	-4,2	Avvikler bemanning, i tråd med økonomiplanen
Heimehjelp	2,7	2,7	0	
BPA/ressurskrevende	7,3	7,3	0	
Neslandstunet Bokollektiv	8,0	8,0	0	
Hvilende nattevakt Neslandstunet, ikke betalt hjemmel	0,8	0,8	0	
Heimesjukepleien Stranna	17,8	18,9	1,1	Nødvendig styrking, finansieres ved salg av plasser til Skien kommune
Kreftsykepleier hjemmesykepleien	0,3	0,3	0	
Drangedal kommunale kjøkken	3	3	0	
FH-boligene	20,1	20,7	0,6	Justering av turnus, finansieres delvis ved økt refusjon ressurskrevende tjenester.
Avlasting for funksjonshemmede	0,95	1,3	0,35	Økt behov for avlastning, rammeøkning
Frisklivssentral	3,0	3,2	0,2	Finansieres ved økte refusjoner
Administrasjon	1,2	1,2	0	
Kommuneoverlege	0,2	0,4	0,2	Funksjonen er styrket fra 20 % til 40 % stilling, jfr. politisk vedtak.
Helsesøster/Jordmor- tjenester	3,9	4,3	0,4	Styrking barn/unge i tråd med statsbudsjettet. Overfører hjemmel for helsestasjonslege fra ansvar 13311
Legeskontoret	3,9	3,2	-0,7	Overfører tilsynslege hjemler og helsestasjonslege til ansvarene 1323 og 13760
Fysioterapi	2	2	0	
Psykisk helse/rusomsorg	5,6	5,6	0	
Enslige mindreårige flyktninger	1,85	0,6	-1,25	Omstilling/nedbemanning EMF etter egen plan
Sum helse og velferd	133,7	132,9	-0,8	

Årsverk i bemanningsplan for sektoren er 132,9 årsverk i 2022. Dette er en reduksjon med kun 0,8 årsverk fra 2021, til tross for at nedbemanning med 5,45 årsverk i henhold til økonomiplanen er gjennomført.

Nærmere forklaring:

- 0,1 årsverk boligkontor, økt ramme, sikre 100 % stilling for nyrekruttering
- 0,2 årsverk kommuneoverlege, jfr. politisk vedtak -økt ramme
- 0,1 årsverk tilsynslege sjukeheimen/Lauvåsen, jfr. politisk vedtak – økt ramme
- 1,8 årsverk sjukeheimen/Lauvåsen, åpner 4 plasser – finansieres ved utleie til Skien
- 1,1 årsverk heimesjukepleien, nødvendig kapasitetsoppbygging jfr. overordna helse- og velferdsplan, finansieres i 2022 og deler av 2023 ved utleie av institusjonsplasser til Skien
- 0,95 årsverk Myrveien bofellesskap. Økt behov for avlastning barn/unge og ressurskrevende tjenester. Finansieres delvis ved økte refusjoner, men også økt ramme – da innslagspunktet for ressurskrevende tjenester øker ut over lønnsvekst.
- 0,2 årsverk Frisklivsentral – rettigheter i forhold stillingsstørrelse (fysioterapeut), finansieres ved økt fastlønnsstilskudd og reduksjon på diverse driftsposter

Hjemler i avdelinger med års turnus, fordeler seg slik:

Avdeling	Bemanningsplan	Hjemler i års turnus
Sjukeheimen	27,0	29,6
Lauvåsen	13,9	15,8
Neslandstunet bokoll. m/hvilende nattevakt	8,8	9,7
Heimesjukepleien m/kreftsykepleier	19,2	21,6
FH-boligen m/avlastning	22,0	24,2
Sum	90,19	100,9

Status og utfordringer

Sektor for helse og velferd har 215 medarbeidere og ledere fordelt på 143 stillingshjemler, med et netto budsjett på 133 millioner kroner.

Omstillingsvedtak, vedtatt i 2020, er gjennomført, og avsluttes i 2022.

Sykefravær:

Sykefraværet i sektoren skal være på linje med landsgjennomsnittet for vår bransje, eller lavere. For 2022, settes mål for sektor til fravær på 8,5 % eller lavere.

Kompetanse:

KOSTRA-tall viser at det er 85,3 % av ansatte i pleie og omsorgstjenesten i Drangedal kommune, som er fagutdannet. Det er betydelig høyere enn landsgjennomsnittet på 78,15 %. I følge Helsedirektoratet er kompetanse og kompetanseutvikling et av våre sterkeste kort for å møte fremtidens utfordringer på en god måte. Sektoren utarbeider årlige kompetanseplaner, og har en politisk vedtatt kompetanseprofil. Denne er førende for vår rekruttering av nye medarbeidere, og prioritering av studiestøtte til egne ansatte, som ønsker videreutdanning.

Drangedal kommune oppfyller kompetansekravet nedfelt i helse- og omsorgstjenesteloven, med ett unntak; Kommunen har ikke psykologkompetanse. Signalene fra arbeidet med økonomiplanen, om at kommunen ikke har økonomisk mulighet til å rekruttere psykolog i 100 % stilling legges til grunn, for arbeidet med å løse denne oppgaven.

Det arbeides med å finne løsninger sammen med andre kommuner/spesialisthelsetjeneste, for å sikre denne kompetansen i kommunen.

Kommunebarometeret viser en lav andel av helsesykepleiere i kommunen. Fra høsten 2019, har vi ved hjelp av tilskudd, økt årsverk for både helsesykepleiere og jordmor. Dette er ytterligere økt med 20 % stilling ved inngangen til 2022. Statsbudsjettets føringer i forhold til styrking av tjenester i forhold til barn og unges psykiske helse, ansees derfor å være fulgt opp, i tråd med de midler som er prioritert til området i Drangedal kommune.

Heltid/deltid:

I Drangedal kommune har vi satt oss som mål at ansatte skal ha stillingsstørrelser, så nært opptil ønsket stillingsstørrelse som mulig. Sektoren har arbeidet systematisk med dette siden 2016, med årlige kartlegginger av medarbeidernes ønsker. Innføring av års turnus i alle avdelinger med heldøgns bemanning har vært sektorens hovedstrategi for å nå målet.

Oversikt pr. april 2021, viser at det fortsatt er 34,8 % av ansatte i sektor, som har ufrivillig deltid. For å oppfylle ønsket stillingsstørrelse for denne andelen, kreves 11,8 årsverk. Dette er ikke realistisk. Vi tar årlige oppdateringer av denne statusen, og arbeider systematisk for å heve stillingsstørrelser når vi har muligheter for det. Det er 19,6 % av ansatte i sektor, som har 100% stillinger. Det er en forholdsvis lav andel. Ved å jobbe målrettet, skal vi se at andelen ufrivillig deltid beveger seg nedover, og andelen fulltidsansatte skal bevege seg oppover.

Våre helse – og velferdstjenester:

Helsestasjon og skolehelsetjeneste har blitt styrket de siste årene. Som et resultat av denne styrkingen, er det nå etablert Helsestasjon for ungdom, med åpningstid en ettermiddag i uken. Tilstedeværelse ved skolene er også styrket. Tjenesten er prioritert for satsingen rundt trygge oppvekstforhold for barn og unge i Drangedal, og en viktig medspiller i bedre tidlig innsats gjennom tverrfaglig samarbeid.

Helsesykepleiertjenesten er sentral i smittevernarbeid generelt, og har en nøkkelrolle i vaksinerings av befolkningen. Vi antar at hovedjobben med vaksinerings mot korona, er gjort i 2021, men vet at det kommer oppgaver i forhold til dette, også i 2022.

Sektoren opplever økt etterspørsel etter tjenester til barn og unge, oftest i form av avlastning og omsorgsstønning. Dette er lovpålagte tjenester, og må individuelt tilpasses. Enhver tildeling av disse tjenestene, vil i realiteten bety økte utgifter, utover det som er budsjettet, fordi budsjettet er lagt på grunnlag av dagens løpende tjenester. Budsjettet i 2022 er styrket med 750 000,- kr., som en nødvendig oppfølging av økte behov for gruppen barn og unge.

Barnevernet vårt drives som et interkommunalt samarbeid, Vestmar barneverntjeneste, med Kragerø som vertskommune. Tjenesten har hatt store utfordringer med å overholde frister i undersøkelsessaker. Det er lagt ned en målrettet innsats for forbedring av dette, og det har gitt gode resultater. Fra og med 2022, innføres en ny barnevernreform, der det overføres mer ansvar til kommunene fra Bufetat. Nettobudsjett for barneverntjenesten er økt med 323 830,- kr. for 2022. Dette er i samsvar med beregninger, gjort av barneverntjenesten. Drangedal har en høy andel barn i fosterhjem, men pr. høst – 21, er det ingen barn/unge i institusjon. Hvis kommunen får behov for institusjonsplasseringer, vil egenandelen for en institusjonsplass beløpe seg til 2 millioner kroner pr år, fra og med 2022. Kommunen har samarbeidet tverrsektorielt gjennom «*Bedre Tverrfaglig Innsats*», tverrsektoriell handlingsveileder og en ny tiltaksmodell. Dette er kommunens innsats for å komme barnevernreformen i møte, som en oppvekstreform.

Kommunestyret har vedtatt en styrking av tilsynslegefunksjonen ved Drangedal sjukeheim/Lauvåsen med 10 % stilling, og økt kommuneoverlegestillingen fra 20 % til 40 %. Det er gjennomført rekruttering i begge stillingene.

Pleie- og omsorgstjenestene er i endring og utvikling, først og fremst med en nedjustering av omsorgsplasser med heldøgns bemanning. Bemanningen i Gudbrandsveien bokollektiv er fjernet fra og med desember 2021, 14 bemannede omsorgsplasser er tatt bort.

Kommunestyrets vedtak om at Gudbrandsveien fortsatt skal være et botilbud for de som ønsker det, har vært retningsgivende for arbeidet med denne omstillingen. For fortsatt å bygge opp under Gudbrandsveien som et attraktivt botilbud, har sektoren lagt opp til at dagsenter for eldre flyttes fra Stemmeveien 6, ned til fellesområdet i andre etasje i Gudbrandsveien 8. I dialog med Drangedal Boligstiftelse har sektor avklart videre leie av fellesarealer og en leilighet i andre etasje for drift av dagsenter. Resterende leiligheter i andre etasje, totalt 7 boenheter, tildeles av kommunen. Dagens personalrom og leiligheter i underetasjen, frigjøres til Boligstiftelsens disposisjon.

Gevinsten ved en slik løsning, er blant annet at dagsenteret for eldre, kan driftes flere dager pr uke, enn i dag. I budsjettet er det lagt opp til drift fire dager pr uke i stedet for to dager. Lokalene som dagsenteret har vært i, i Stemmenveien 6, frigjøres for psykisk helse alle dager i uka.

Kommunestyrets vedtak forutsetter også åpning av fire stengte plasser ved Drangedal Sjukeheim/Lauvåsen, når bemanning i Gudbrandsveien avvikles. Drangedal kommune har leid ut 4 institusjonsplasser til Skien kommune fra mars 2020. Det har vært usikkert om kapasiteten ved sjukeheimen ville være god nok, når tilbudet i Gudbrandsveien ble endret. Det har vist seg at belegget ved sjukeheimen er så romslig, at det forsvarer fortsatt utleie av plasser til Skien kommune, så det blir videreført i 2022. Sjukeheimen får økt bemanningsplanen med 1,8 årsverk for åpning av alle plassene.

Drangedal kommune har et uttalt mål om at tjenestene våre skal bygge opp under å kunne bo lengst mulig i eget hjem. I følge KOSTRA tall, har vi langt lavere dekning av hjemmesykepleie, enn andre. Rundt en time mindre hjemmesykepleie pr uke pr bruker. Det er registrert rundt 80 brukere av hjemmesykepleie, til enhver tid. Hjemmesykepleien har de siste årene hatt et merforbruk på rundt en million kroner årlig. Den kommunale målsettingen, og lite ressurser til hjemmetjenestene, henger ikke sammen. Periodene, hvor tjenesten må leie inn

ekstrahjelp, og utløsning av overtid, blir stadig hyppigere og lengre. Dette sliter mye på både ansatte og leder. Driften blir unødvendig slitsom, og merforbruket en realitet. I budsjettet for 2022, er derfor hjemmesykepleien styrket med 1,1 årsverk i bemanningsplanen. Dette finansieres ved fortsatt utleie av institusjonsplasser til Skien kommune.

I tillegg til dette er det planlagt anskaffelse av et styringsverktøy, som registrerer hvordan tiden i hjemmetjenesten brukes. Dette er nødvendige data, som hjelp for god planlegging av tjenesten videre. *Innføring av tids- og aktivitetsmåling vil gi kommunen bedre analysegrunnlag og økt forståelse over den faktiske tjenesteproduksjon. Hele hensikten med løsningen er jobbe smartere, få bedre kontroll på driften, dokumentere ressursbehovet, få like arbeidsvilkår for de tilsatte og mer tid ute hos tjenestemottaker* (sitat fra omtale av registreringsverktøyet).

Utleie av fire institusjonsplasser er budsjettet med en inntekt på 3,5 millioner. Økt bemanning på sjukeheimen og hjemmesykepleien med totalt 2,9 årsverk, er beregnet til 2 millioner kroner.

Kommunestyrevedtak forutsetter at sektoren skal vurdere større integrasjon av hjemmetjenester, ved slå sammen hjemmesykepleie, hverdagsrehabilitering og psykisk helse og rusomsorg, til en felles tjeneste. Det har ikke vært tid og anledning til å jobbe med dette i 2021. Det er en prosess, som krever god involvering. Det er usikkert hvordan tidsplanen blir i forhold til dette arbeidet.

Boligforvaltning:

Sektoren har i regi av boligkontoret et ansvar inn i kommunens boligforvaltning, og Husbankens virkemidler. Området er komplekst og tverrfaglig, med flere aktører på eier- og driftssiden. Det er behov for en gjennomgang av organisering av arbeidet.

Sektorens drift vil alltid være preget av at det kan oppstå omfattende, uforutsigbare behov. Dette gjelder både helse- og omsorgstjenester og barneverntjenester. Budsjett blir lagt uten buffere, og dette gjør økonomien i sektoren sårbar.

«Leve hele livet» – en kvalitetsreform for eldre:

Regjeringen har besluttet innsatsperiode 2019 – 2023, for reformarbeidet. I løpet av 2021, har kommunestyret fattet vedtak om en handlingsplan for oppfølging av reformen. Sektor har hovedansvar for dette. Planen har utløst tilskudd til to viktige prosjekter, der kommunen har behov for å utvikle system for bedre tjenester:

1. Skrøpelige eldre, hvordan identifisere skrøpelighet hos eldre, med mål om riktige tjenester til rett tid.
2. Pårørendestøtte, utarbeide en plan for helhetlig og systematisk pårørendestøtte i Drangedal kommune.

Overordna plan for helse og velferd, 2018 – 2027:

Det er besluttet en handlingsdel med 65 tiltak for å følge opp planen. Da prosjektene som er en del av oppfølgingen av eldrereformen, også sammenfaller med innsatsområder i helse- og velferdsplanen, er det ikke prioritert ytterligere tiltak i 2022.

Budsjettmessige endringer i 2022

Omstillingsvedtak:

- 3,0 mill. kroner – avvikling bemanning i Gudbrandsveien (i forhold til budsjett 2020)
- 0,5 mill. kroner – planlagt avvikling EMF (i forhold til budsjett for 2019)
- 0,6 mill. kroner tilskudd – (i forhold til budsjett for 2019)
- 1,5 mill. kroner – utleie av institusjonsplasser

Særskilt om utleie av institusjonsplasser:

- 3,5 mill. kroner budsjettert inntekt i 2022. Økonomiplanen forutsetter en innsparing på 1,5 mill. kroner, som skulle vært løst i 2019. Da det ble aktuelt å leie ut institusjonsplasser, ble dette alternativet valgt som løsning. Utleie av plasser har gitt en vesentlig høyere inntekt enn dette, og for 2022 er det lagt inn 2 millioner til økt bemanning i hjemmesykepleien og ved sjukeheimen. Dette innebærer at sektor har et uløst innsparingskrav på 1,5 millioner kroner, når leieavtalen går ut, samt finansiering av 2,9 årsverk, som tjenestene er styrket med. Skien kommune signaliserer at de ønsker å leie institusjonsplasser til andre halvdel av 2023.

Økte utgifter i 2022, som er budsjettert:

- 400 000,- kr. styrket legefunksjoner jfr. politisk vedtak
- 460 000,- kr. betalingsformidling bank, Norsk Helsenett
- 750 000,- kr. lovpliktige tjenester barn/unge
- 350 000,- kr. prisjustering diverse (KAD, tilsynsfarmasøyt, Drangedal Produkter, Norsk Pasientskadeerstatningsfond, støttesenteret mot incest og overgrep)
- 350 000,- kr. mindreinntekt kjøkken (er tatt høyde for i økonomiplanen)
- 150 000,- kr. styrket helsesykepleiertjeneste jfr. statsbudsjettet
- 100 000,- kr. vikarbudsjett psykisk helse/rusomsorg, sikre forsvarlige tjenester ved fravær
- 323 830,- kr. økte utgifter barnevern – reformen
- 400 000,- kr. redusert inntekt ressurskrevende tjenester da innslagspunktet er økt med 50 000,- kr. pr. bruker ut over lønnsvekst.
- 200 000,- kr. lisenser og leasing heimesjukepleien, velferdsteknologi og styringsverktøy
- 205 000,- kr. redusert tilskudd helsesykepleiertjenesten, er sikret tilskudd over tre år på årets nivå

Behov, investeringsbudsjettet:

- 200 000,- kr. innkjøp til lokalt hjelpemiddel lager, utbedring personalrom/garderobe Neslandstunet – ny post

- 200 000,- kr, utskifting elektromedisinsk utstyr laboratoriet – ny post

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Ha oversikt og god budsjettkontroll	Følge opp rapportering hvert kvartal ihht internkontrollen	Gjennomført Mindre enn 1 % avvik
2.	Avslutte omstillingstiltak	Sluttavvikling EMF	Gjennomført
3.	Benytter tilgjengelige tilskuddsordninger, som støtter opp under ønsket utviklingsarbeid	Følger opp rapportering og søknader på følgende: • Kompetansetilskudd • Innovasjonsprosjekt «Skrøpelige eldre» • Utviklingsprosjekt «Pårørendestøtte» • Styrke skolehelsetjenesten	Antall søknader innvilga. Sum tilskudd mottatt.
4.	Har robuste og effektive tilstrekkelige hjemmetjenester	Styrke bemanningsplanen i heimesjukepleien	Gjennomført
		Tidsmåling heimetjenesten. Grunnlag for analyse videre planlegging	Gjennomført
		Utvide dagsenter tilbud	Gjennomført
5.	70 % av sektorens ansatte har ønsket stillingsstørrelse	Års turnus	Reduksjon i andel ansatte som har ufrivillig deltid fra 34,8 % til 30 %
6.	Medarbeiderne opplever trivsel og mestring på arbeidsplassen	Gjennomføre medarbeiderundersøkelse	Gjennomført
		Lage oppfølgingsplan for undersøkelsen	Plan laget – oppfølging pågår
		Gjennomføre tiltakene i undersøkelse	Score bedre eller lik nasjonalt gjennomsnitt
7	Sykefravær likt eller lavere enn måltall	Tett oppfølging	Sykefravær 8,5 % eller lavere

6.	Rammeøkninger i tråd med demografisk utvikling og behov	Vurdering inn i økonomiplanperioden	Gjennomført
7.	Har etablert privat/offentlig samarbeid om fremtidig boligutbygging	Markedsføre Doktormyra som utviklingsområde	Planlagt
		Bruk av Husbankens virkemidler	Har oversikt over muligheter

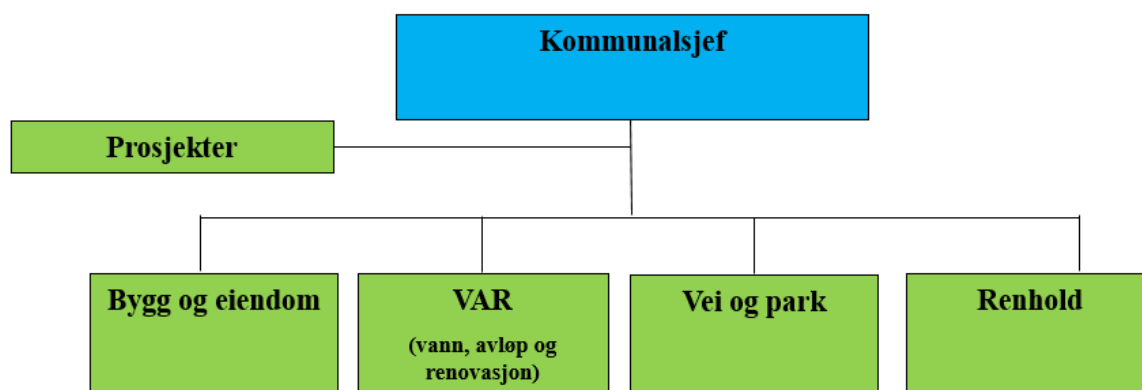
Målrettet satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen			
Nr	Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
1.	Trygg oppvekst	Følge opp barnevernsreform	Gjennomførte møter med barnevernet – tiltak iverksatt
		Aktiv deltagelse i BTI	BTI er den brukte arbeidsmetodikk i kommunen
		Gjennomføre regelmessige samordningsmøter med oppvekst	Iverksatt og gjennomført
		Sikre psykologkompetanse i kommunen	Samarbeid om tilgang på kompetanse etablert
		Opprettholde og videreføre styrkingen av helsesykepleiertjenesten	Gjennomført
2.	Aktive eldre	Eldrereformen «Leve heile livet»	Gjennomført ihht planen
		Utvikle Doktormyra i tråd med prinsippene for aldersvennlige lokalsamfunn	Planlagt
		Innbyggerundersøkelse om boligønsker for eldre	Planlagt
3.	Forsvarlige helse- og omsorgstjenester	Implementere internkontrollprosjektet i daglig drift	Iverksatt og gjennomført
		ROS analyser m/tiltaksplan	Gjennomført
		Bli bedre på intern samhandling og koordinering	Gjennomført
		Utvide lokalt lager for hjelpemidler - sikre nødvendige tjenester i hjemmet	Gjennomført
4.	Nødvendig ivaretagelse av pårørende i alle aldre	Prosjekt: Pårørendestøtte	Gjennomført
5.	Sårbare eldre identifiseres og får rett hjelp til rett tid	Prosjekt: Skrøpelige eldre	Gjennomført

3.6 Sektor 400 Bygg, eiendom og kommunalteknikk

Alle tall i hele tusen kr.		Inntekt		Inntekt		Inntekt		Inntekt	
		Brutto	eks.	Moms-	Netto	Brutto	eks.	Moms-	Netto
400 Bygg, eiendom og kommunalteknikk		utg.	moms.	komp	utg.	utg.	moms.	komp	utg.
		2022	2022	2022	2022	2021	2021	2021	2021
11231	Forvaltning eiendomsskatt	186			186	186			186
1336	Miljøretta helsevern	Flyttet til sektor 300				95			95
1412	Gaulefall Biathlon	466			466	466			466
1413	Drangedal Fjernvarme	538	-1 264		-726	538	-1 264		-726
1414	Drift og forvaltning bygg- og eiendom	9 017	-8 725		292	9 635	-10 305		-670
1511	Teknisk adm. og merkantil	2 660	-420	-11	2 229	2 118	-420	-11	1 687
1512	Administrasjonsbygg	1 189		-107	1 082	1 189		-107	1 082
1514	Geodataavdeling	2 161	-1 400	-47	714	2 000	-1 400	-47	553
1521	Andre tilt.på boligsekt.	210			210	210			210
1522	Andre kommunale bygg	269			269	269			269
1531	Kommunale veier	6 076	-760		5 316	4 772	-760		4 012
1532	Vei og gatelys, trafikkisikring	322		-81	241	322		-81	241
1533	Private veier	201			201	201			201
1543	Drift av friluftsområder	376		-14	362	376		-14	362
1562	Produksjon av vann	2 653	-50		2 603	2 802	-50		2 752
1563	Distribusjon av vann	722	-11 421		-10 699	323	-10 712		-10 389
1565	Avløpsrensing	4 272	-480		3 792	3 847	-480		3 367
1566	Avløpsnett	795	-11 589		-10 794	762	-10 936		-10 174
1567	Renovasjon	9 290	-9 618		-328				
1568	Feiervesen	1 424	-1 523		-99	1 092	-1 092		0
1569	Brannvesen	5 658	-400		5 258	5 323	-400		4 923
1570	Renhold	8 892	-1 800		7 092	7 145			7 145
15997	Uforutsatt	400			400	0			0
15999	Reservert lønn	194			194	413			413
400	Bygg, eiendom og kommunalteknikk	57 971	-49 450	-260	8 259	44 084	-37 819	-260	6 005

Beskrivelse av sektoren

Organisering:

Stillinger:

For 2022 er det budsjettert med 33,58 faste årsverk/hjemler fordelt på ca. 35 ansatte. I oversikten under vises budsjetterte årsverk ved inngangen av året.

Finansieres over investering	2022	2021	2020
531 Vei	0,75	0,50	0,50
5630 Vann	0,75	0,50	0,50
5660 Avløp	0,75	0,50	0,50
Bygg	0,75	0,50	0,50
Finansieres over drift			
1511 Administrasjon og ledelse	2,50	2,00	2,50
1514 Geodata	2,00	2,00	2,00
1414 Bygg- og eiendomsavdeling	4,90	5,25	5,45
1531 Kommunale veier	3,50	3,75	4,25
1562 Produksjon av vann	1,50	2,50	2,50
1565 Avløpsrensing	2,50	2,50	2,50
1570 Renhold	13,68	12,18	12,18
Budsjettert årsverk totalt	33,58	32,18	33,38

Omstillingsprosess. Kommunestyret vedtok omorganisering/nedbemanning av administrative ressurser tilsvarende ca. kr. 850 000 i 2021. Dette har vært krevende å få gjennomført og sektoren er ikke i mål med planlagt omstillingstiltak. For 2022 gjelder tilsvarende krav. Inntil planlagte tiltak gjennomføres arbeides det kontinuerlig med å iverksette kompensierende tiltak slik at den økonomiske effekten likevel blir så stor som mulig i kommende budsjettår. Som følge av pågående omstillingsprosess vil kommunalområdet gjøre grundige vurderinger om det er behov for videreføring av stillinger ved naturlig avgang.

Fagområder:

Bygg og eiendom

Avdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold innenfor fagområdene geodata, oppmåling, eiendomsskatt, bygg og eiendom.

VAR (vann, avløp og renovasjon)

Avdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold innenfor fagområdene kommunalt vann og avløp og forvaltningsansvar for kommunal renovasjon.

Vei og park

Avdelingen har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold innenfor kommunale veier samt park og friluftsområder inkludert Gautefall Biathlon.

Renhold

Fagområdet har ansvar for forvaltning, drift og vedlikehold innenfor fagområdet renhold av kommunale bygninger med unntak av utvalgte bygg som sektorområder tar ansvar for selv.

Investeringsprosjekter

Sektor 400 ved kommunalsjef har ansvar for rollen som prosjektansvarlig i forhold til vedtatte investeringsprosjekt. Videre har sektoren ansvar for å engasjere intern eller ekstern prosjekt- og byggeledelse og planlegge, prosjektere og gjennomføre utbyggingsprosjekter i tråd med kommunestyrets vedtak.

Sektoren «kjøper» noen tjenester gjennom interkommunale samarbeid. Stillinger som går inn som en del av interkommunalt samarbeid, der andre kommuner er vertskommune, går ikke fram av årsverksoversikten. For sektor 400 dreier dette seg om:

- VA-Gautefall (Nissedal kommune)
- Grenland brann og redning (GBR IKS)
- Indre Agder og Telemark avfallselskap (IATA IKS)

Status og utfordringer

Sykefravær i sektor

Målsetting for sektoren er 4,5% eller lavere. I 2021 ser sykefraværet i sektoren ut til å kunne ende på ca. 4,5 %. Det er ikke lagt inn ekstraordinære tiltak for sykefraværarbeid i 2022.

Bygg og eiendom

- Budsjettrammene for drift og vedlikehold av kommunale bygg økes ikke fra 2021 til 2022.
- Faglig sett er utviklingen bekymringsfull sett i lys av at vedlikeholdsetterslepet på kommunale bygg øker og bygningskapitalen forringes år for år. Budsjettrammene til drift og vedlikehold av kommunale bygg har ikke fulgt den årlige prisveksten de siste seks årene og dermed er drift og vedlikeholdsbudsjettet for kommunale bygg reelt redusert hvert år med ca. 0,3 mill. kr. I praksis vil dette si at vedlikeholdet av skoler, barnehager, sjukeheim mfl. reduseres med ca. 300 000 kr hver år.

- Det arbeides med hovedplan for kommunale bygg.
- Det holdes fokus mot selvkostområdet oppmåling slik at gebyrnivå dekker faktiske kostnader. Det vil i 2021 ikke være ressurser til økt oppgavevolum med dagens bemanning. Dette er et fagområde som vi anser at sektoren er kritisk sårbar for eksempel ved bortfall av personalressurser.

VAR (vann, avløp og renovasjon)

- Det arbeides med gjennomføring av oppgradering av gamle VA-anlegg. Arbeidet er prioritert i investeringsbudsjettet for 2022 og vil forhåpentlig videreføres årlig til planen er gjennomført. Det ble i 2020 utarbeidet foreløpig rapport om tilstandsvurdering av alle VA kummer (Utenom Gautefall og noe på Neslandsvatn og Bjønnåsen).
- Det vil også være fokus på digitalisering slik som oppgradering av driftskontroll og overvåkning, samt arbeidet med å redusere lekkasje fra vannforsyningen.
- Det holdes særlig fokus mot selvkostområdene vann og avløp slik at gebyrnivå dekker faktiske kostnader.
- Det vil i 2022 ikke være ressurser til økt oppgavevolum med dagens bemanning. Dette er fagområder som vi anser at sektoren er kritisk sårbar for eksempel ved bortfall av personalressurser. Det er derfor foreslått å øke bemanningen med ett årsverk finansiert gjennom investeringsmidler.
- Det er et mål å tilstrebe forutsigbare kommunale avgifter for abonnentene gjennom å arbeide målrettet med strategi og tiltak for å oppnå god balanse innenfor selvkostområdene og få flere kunder på våre kommunale VA-anlegg. Dette vil gi potensial for utvikling og for å se på muligheten til å senke kommunale avgifter på vann og avløp.
- Innføring av ny VA-forskrift har gitt positive utslag i økt antall abonnenter som ga grunnlag for å redusere VA-gebyrene for 2021 med 10%. For 2022 foreslås det at gebyrene økes med deflator 2,5%.

Vei og park

- Grunnet nedprioritert vedlikehold på veier og bruer gjennom flere år viser nå tilstandsrapporter at det er påkrevd å prioritere større utbedringsarbeid i årene som kommer. Mindre utbedringer er påbegynt som å legge nye stikkrenner og grøfterensk, samt grusing. Bruene er ofte det svakeste punktet på en vei som også blir styrende for aksellast og totallast.
- De fleste av våre kommunale veier er etablert på dårlig grunn, tidligere «kjerreveier». Som en konsekvens av manglende vedlikehold og utbedringer ser vi nå oftere at vi må vurdere nedsatt aksellast og total last. Dette er svært utfordrende for mye av næringslivet i kommunen.
- Det siste året har vi registrert alle eksisterende skilt langs kommunale veier. Dette arbeidet er ferdig utført og det er nå behov for utskiftning/supplering av manglende og evt. feil skilting.
- Klimaendringer gir oss utfordringer i drifta. Vi ser en trend i forhold til økende driftskostnader år for år og at «ekstremværet» spiller en økende rolle i forhold til total drifts- og vedlikeholdsbehov.

- I budsjettet ligger det kun inne aktivitetsnivå til å møte et «normalt»-klima. Økning i uønskede hendelser relatert til klima gir store utfordringer med å sikre viktig infrastruktur i samfunnet. Drangedal har de siste årene vært utsatt for ekstremvær som store nedbørsmengder i form av regn og snø eller tørke og skogbranner.
- Det er utarbeidet egen plan for daglig drift og vedlikehold. Det arbeides også med hovedplan for kommunale veier.

Renhold

- Behovet for renhold styres etter aktiviteten i alle sektorene i kommunen. Det er fokus på innføring av renholdstandard Insta800 samt bygging av organisasjon og kompetanse. Rammene i driftsbudsjettet har ikke vært tilstrekkelig for å drifte etter renholdstandarden Insta800 Dette videreføres også som fokusområder i 2022.
- Renholdsavdelingen har nå gått tilbake til «normalt» renhold etter covid 19. Renholdsavdelingen har nå 15 fast ansatte på de ulike områdene våre. Det er nå 7 ansatte i 100% stilling, noe som positivt og gir bedre oversikt og kontroll på renholdet.
- Det blir økt behov for renhold i 2022 i og med nybygget barnehage i Kroken, i tillegg skal det gamle barnehagebygget fortsatt brukes.
- Det er tidligere ikke lagt inn midler til å kjøpe nye maskiner (drift), slik som vaskemaskiner, gulvmaskiner mm. I driftsbudsjett for 2022 er det lagt inn en økning på 1,5 årsverk samt noe høyere budsjett til utskifting av maskiner og utstyr. Det ikke budsjettet med bruk av vikarer og ekstrahjelp.

Investeringsprosjekter

- Det er stor fokus på planlegging og gjennomføring av vedtatte investeringstiltak. Det ble i 2020 gjennomført forvaltningsrevisjon ift. planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekter. Anbefalinger fra denne revisjonen følges opp og implementeres i nye prosjekter bla. ved bruk av prosjekthåndboka for investeringsprosjekter i Drangedal kommune.
- Sektoren har lagt inn en økt satsing på planlegging, ledelse og gjennomføring av investeringsprosjektene. I 2022 skal sektoren skal gjennomføre investeringer for mellom 70-90 mill. kr fordelt på ca. 20-25 ulike prosjekt. Som en enkel regel bør det settes av ett årsverk til prosjekt-/byggeledelse pr. ca. 10 mill. investering. Dette avhenger av kompleksiteten i prosjektporteføljen. For å styrke gjennomføringsevnen av prosjekter har sektor 400 økt bemanning med ett årsverk fra 2021 til 2022. I tillegg til egne stillingsårsverk (3 årsverk i 2022) må det påregnes innleie av ekstern prosjekt/byggeledelse for å gjennomføre investeringsprosjektene.

Prioriterte strategier med delmål, tiltak og resultatindikatorer.

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi som grunnlag for et godt og forutsigbart kommunalt tjenestetilbud		
Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
Ha oversikt og god budsjettkontroll	<i>Tilpasse sektorens driftsnivå til økonomiske rammer og behov.</i>	Gjennomført Budsjett Regnskap
	<i>Implementere internkontrollprosjektet i daglig drift</i>	
Gjennomføre vedtatt investeringsprosjekter i tråd med budsjett	<i>God planlegging og gjennomføring av investeringsprosjekter jfr prosjekthåndboka.</i>	Gjennomførte prosjekter innen frist og budsjett
God forvaltning av bygg- og veier	<i>Utarbeide overordna planer for bygg og veier</i>	Planutkast ferdig
Utvikle en kompetent organisasjon som kan levere gode tjenester	<i>HMS og IA arbeidet skal være en integrert del av den daglige driften</i>	Sykefravær lavere enn 4,5 %
	<i>Sikre rekruttering med nødvendig kompetanse</i>	Gjennomført
	<i>Gjennomføre medarbeiderundersøkelse</i>	Oppfølgingsplan utarbeidet
	<i>Slutføre IK-prosjekt i sektor med mål om å bla. kartlegge risiko</i>	Ferdigstilt ROS-analyse

Målrettet satsing på tiltak som kan bidra til et godt omdømme og en positiv samfunnsutvikling i kommunen		
Delmål	Tiltak	Resultat-indikator
Oppfølging av gjennomførte forvaltningsrevisjoner innen investering og innkjøp.	<i>Bidra til å gjennomføre nye prosjekter kostnadseffektivt og med god kvalitet</i>	Gjennomførte prosjekter innenfor budsjett og tidsplan uten vesentlige avvik.
	<i>Iverksetting av nødvendige rutiner for oppfølging av revisjonsmerknader</i>	
Effektiv forvaltning av egen infrastruktur innen veg, bygg og VA	<i>Leverer tjenester i kommunen på en effektiv måte med god kvalitet gjennom fokus på tjenstedesign og -utvikling.</i>	Gjennomført Brukerundersøkelser
Etablere en bærekraftig infrastruktur innen VA i tråd med føringer i kommunedelplanen og pålegg fra staten.	<i>Gjennomføre full utbygging av vann og avløp på Gautefall.</i>	Gjennomført i tråd med budsjett og vedtatt framdrift
Bidra til utvikling av vedtatt boligpolitikk for kommunen	<i>Bidra til å etablere attraktive boligtomter som er klare til bygging når ny E18 kommer.</i>	Antall tomter som er byggeklare.

Budsjettmessige endringer i 2022

Ansvar 1336 Miljørettet helsevern	Som følge av organisasjonsendringer flyttes ansvaret fra sektor 400 over til sektor 300.	Redusert med 95 000
Ansvar 1414 Bygg og eiendom og 1570 Renhold	Ses i sammenheng med 1570 da begge ansvar overordnet sett omfatter drift og vedlikehold av bygg. For 2022 er det foreslått å splitte husleieinntektene slik at 20% legges over til ansvar 1570 Renhold.	Redusert med 2 418 000
Ansvar 1511 Administrasjon og ledelse	Budsjettøkning for 2022 pga. prosess ift. omstilling ikke slutført.	Økt med 542 000
Ansvar 1514 Kart og oppmåling	Lønnsramme i budsjettet er korrigert for å dekke opp for 2 stillinger som tidligere.	Økt med 161 000
Ansvar 1531 Kommunale veier	Budsjettøkning pga. årsverk flyttet internt fra ansvar 1414 Bygg og eiendomsforvaltning. I tillegg er budsjett til vinterdriftskontrakter styrket med 300 000 kr.	Økt med 774 000
Ansvar 1562 og 1563 Vann	Ses i sammenheng da begge ansvar gjelder vann. Budsjettøkning kostnader tilsvarende prisvekst. For 2022 er det lagt inn forventet økning i gebyrinntekter med 740 000 kr og økning i tilknytningsavgifter med 108 000 kr.	Utg.budsjett økt med 251 000 Gebyrinntekter økt med 458 000
Ansvar 1565 og 1566 Avløp	Ses i sammenheng da begge ansvar gjelder avløp. Budsjettøkning kostnader ca. 250 000 kr. som gjelder faste avtaler Driftsassistanse/Akkreditert prøvetaking/lisenser Norkart. For 2022 er det lagt inn forventet økning i gebyrinntekter med 500 000 kr og økning i tilknytningsavgifter med 135 000 kr.	Utg.budsjett økt med 458 000 Gebyrinntekter økt med 653 000
Ansvar 1567 Renovasjon og 1568 Feiing	Lagt inn budsjett for å dekke selvkost og fond.	Selvkost
Ansvar 1569 Brannvesen	Overføring til GBR IKS økes med 335 000 kr. iht. avtale.	Økt med 335 000
Ansvar 1570 Renhold	Budsjett er økt fra 2021 bla. som følge av ny barnehage i Kroken. Det er også økt noe med tanke på utskifting av maskiner og utstyr som må tas i drift ikke kommer inn under investeringer.	Økt med 1 748 000
Ansvar 15997 Uforutsett	Her er lagt inn uforutsatt ift. høyere strømkostnader.	400 000

4. Investeringer

4.1 Tabell med investeringer 2022-2025

INVESTERINGER DRANGEDAL KOMMUNE 2022-2025

Kont. nr.	Ansvar nr.	Funk-sjon	Benevnelse	Prosj. nr	Prosjekt-navn	2022	2023	2024	2025	
0529	090	172	Pensjon KLP	1001001	Pensjon KLP	1 050 000	1 100 000	1 150 000		Egenkapital-innskudd i KLP
0473	0141	360	Kirker	1001033	Kirkebakken Drangedal	400 000				Hovedinngang og kirkebakke
0473	0141	360	Kirker	1001045	Garasjebygg maskiner og utstyr ved Tørdal kirke	500 000				Foreslått fra Fellesrådet
0473	0141	360	Kirker	1001050	Oppgradering av bårehuse gravplass Dr.dal			350 000		Foreslått fra Fellesrådet
0473	0141	360	Kirker	1001051	Oppgradering av bårehus gravplass Tørdal			350 000		Foreslått fra Fellesrådet
0473	0141	360	Kirker	1001960	Erstatning av sideinngang i Tørdal kirke. Universell utformet.			300 000		Forprosjekt og evt. oppstart
0271	0242	221	Kroken barnehage	1001267	Infrastruktur trafiksikkerhet Neslandsvatn	6 000 000				Budsjett 2021 revidert sept.21. Tilskudd -2,3 mill. gått til fradrag.
0224	0355	254	Biler hjemmesykepleien	1001353	Kjøp biler hjemmesykepleie			500 000		Naturlig utskifting år om annet
0209	0355	253	Neslandstunet	1001302	Oppgradering personalavd. og garderobe + pasientløfter	200 000				Oppgradering og supplement
0209	0355	241	Legkontoret	1001303	Utstysrbehov	200 000				Oppgradering
0271	01513	302	E-byggesak	1001500	Digitalisering av byggesaksbehandling	Må også avvente nytt prosjekt for erstatning av Public 360				Samarbeid i Grenland
0231	0512	332	Ulike prosjekt	1001495	Universell utforming	200 000		200 000		Komm. bygg, prior. Liste
0231	0512	121	Admin.bygg	1001525	Nytt alarmanlegg	700 000				Elektronisk styring
0271	022114	373	Allaktivitetshus	1001965	Drangedal Aktivitetshus	6 100 000				Jfr. rullering øk.plan juni -21
0271	022114	373	Allaktivitetshus	1001965	Coopbygg	1 500 000				Uforutsett, inventar og utenomhus
0271	022114	373	Allaktivitetshus	1001965	Kjøp Coop	2 300 000				Inkl. omkostninger

0231	0531	332	Kommunale veier	1001460	Kommunale veier og bruer	2 000 000	2 000 000	2 000 000	2 000 000	Nødvendige prosjekter
0231	0531	332	Vei Kvennhusdalen	1001478	Andel vei, ny trase ?	800 000				Kommunal del. Forutsatt privat drift av veien.
0231	0336	265	Boliger	1001384	Boliger ellers			300 000		Opprusting
0231	0534	332	Trafikksikkerhet	1001472	Tiltak trafikksikkerhetsplan	300 000	300 000	300 000	300 000	I henhold til traf.sikkerhetsplan
0231	05221	315	Boligtomter	1001959	Boligtomter i Kroken m.m.	6 000 000				Egen sak til k-styret i nov. -21
			VA boligpolitikk	1001959						Kan bli splitt opp på prosjektet
			Vei boligpolitikk	1001959						Kan bli splitt opp på prosjektet
0231	0336	265	Kjøp av bolig	1001976	Garantikjøp Ingeborgs hage	1 200 000				Trenger bare uløses hvis ikke alt selges
0231	05630	345	Distribuerings av vann	1001401	VA-Gautefall	15 000 000	5 000 000			Felles ramme, fradratt evt. anleggs-bidrag
0231	05630	345	Distribuerings av vann	1001435	Vann resten av bygda	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	Jfr. rullering øk.plan juni -21
0231	05660	353	Avløpsnett	1001431	Kloakk resten av bygda	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	Jfr. rullering øk.plan juni -21
0231	05660	353	Avløp Gautefall	1001401	VA-Gautefall	16 000 000	7 000 000			Felles ramme, fradratt evt. anleggs-bidrag
0231	05667	353	Reseanlegg og transportsystem	1001405	Nytt renseanlegg i Treungen	20 000 000	27 000 000			Øk.plan rev. Juni 2021
0231	05630	345	Nytt vanntårn	1001406	Felles vanntårn i Treungen	Blir i hovedsak forskjøvet til 2022-23	5 300 000			Felles med Nissedal, ny fordelingsnøkkel
0231	05667	353	Forprosjekt	1001524	Avløp til Hulfjell/Voje	2 500 000	2 500 000			Anleggsbidrag til fradrag
0221	0512	121	Kommunale formålsbygg	1001979	Overvåking og Styring /SD-anlegg			1 000 000	1 000 000	Digitalisering, jfr. redusert bemanning
0221	0514	303	Utstyr geodata	1001450	Ny målebok/gps				300 000	Nødvendig fornyelse av utstyr
0280	0572	320	Kåsa Øverland	1001978	Tilrettelegging tomt	250 000				Næringsbehov
0281	0336	265	Doktormyra Grunn til boliger	1001977	Forprosjekt	500 000 800 000				Jfr. tilbud fra OF
			Grunn under friluftsområder		Opsjon fra O.F.	0	0	0	0	For dyrt foreløpig
0221	0531	332	Maskiner og utstyr	1001503	Maskiner/arbeidsbiler og utstyr Sektor 400	600 000		600 000		Jfr. rullering øk.plan juni -21
0271	0424	380	Gautefall Biathlon	1001494	Asfalt og utbedring mot flom	1 000 000				Jfr skader ved flom samt planer om fremtdiige arrangement
0271	0542	360	Kragerøbanen , del 2	1001975	Turvei	1 000 000				Jfr. rulleirng øk.plan i juni 21
0271	0542	360	Toke Brygge 2021	1001456		1 000 000				Jfr. rulleirng øk.plan i juni 21
0922	0661	283	Lån - formidlingslån	1001029	Startlån/forvaltningslån	-1 900 000	-1 950 000	-1 900 000	-1 900 000	Innbetalinger startlån

0522	0674	283	Utlån formidlingslån	1001029	Startlån/forvaltningslån	12 000 000	12 000 000	12 000 000	12 000 000	Kommunedirektøren vurderer
0224	0913	120	EDB	1001932	Elev-PC	300 000	300 000	300 000	300 000	Klassesett
0224	0913	120	EDB	1001969	I-pad skolene	300 000	300 000	300 000	300 000	Må avstemmes med elevtall
0224	0913	120	EDB	1001940	Generell kapasitet	500 000	500 000	500 000	500 000	Prioriteres år for år
0224	0913	120	EDB	1001950	Public 360	400 000	1 000 000			Oppgradering 360
0224	0913	120	EDB	1001939	IPAD politikere		250 000			Ipad folkevalgte mm. Avstemmes med antall utvalg og type utstyr.
0224	0913	120	EDB	1001901	Klassesett og lisenser		250 000			For gj.føring nasjonale prøver og eksamen
0224	0913	120	EDB	1001970	Digitalisering mm	300 000	1 500 000	300 000	300 000	Jfr. omstillingsvedtak. Inkl. ny løsning for Agresso.
0224	0913	120	EDB	1001957	IKT-utstyr	600 000	600 000	600 000	600 000	Fra drift til investering
0231	0691	190	Uforutsett	1001000	Uforutsett	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	Disponeres av f-skapet

	109 600 000	73 950 000	28 150 000	24 700 000	
Fra ubundet fond					
Overført fra drift	-1 100 000	-1 150 000	-1 200 000	-1 250 000	Ek-andel KLP
Nytt lånebehov	108 500 000	72 800 000	26 950 000	23 450 000	

Herav Netto. Startlån	10 100 000	10 050 000	10 100 000	10 100 000
Herav VA	59 500 000	52 800 000	6 000 000	6 000 000
Årlige avdrag lån	23 000 000	23 000 000	23 000 000	23 000 000

Estimat ubrukte lånemidler pr. 1.1	0	0	0	0
------------------------------------	---	---	---	---

Øning gjeld	85 500 000	49 800 000	3 950 000	-450 000
Andel endring gjeld med renterisiko	15 900 000	-13 050 000	-12 150 000	-15 650 000

4.2 Utfyllende informasjon om investeringene i 2022 og organisering ansvar

Benevnelse	P.nr	Prosjekt-navn	Års-bud-sjett 2022	Prosjekt-ansvarlig	Prosjekt leder	Utfyllende kommentar
Pensjon KLP	1001001	Pensjon KLP	1 100 000	Jens A Brødsjømoen	Ingunn Nestestog	Årlig innskudd som deleier i KLP. Beløpet fastslås og varlres av KLP hvert år
Kirker	1001033	Kirkebakken Drangedal	400 000	Felle-sårdet	Kirke-verge	Universell utformet hovedinngang i kirken, med utvidelse av utvendig trapp og bygging av utvendig HC-rampe. HC-rampe også innvendig fra våpenhuset til kirkerommet.
Kirker	1001045	Garasjebygg maskiner og utstyr ved Tørdal kirke	500 000	Felle-sårdet	Kirke-verge	Garasje/servicebygg ca. 90m2 areal til maskiner og utstyr for drift av gravplass, Tørdal kyrkje.
Kirker	1001050	Oppgradering av bårhus gravplass Dr.dal		Felles-årdet	Kirke-verge	Utskifting av kjøleanlegg til kisterom. Nåværende kjøleanlegg er kostbart å drifte pga. type gass og anlegget er i tillegg gammelt. Overflater i kjølerom må fornyes. Vinduer, overflater og varmeanlegg i kapelrommet er nedslitt og må byttes.
Kirker	1001051	Oppgrade ring av bårhus gravplass Tørdal		Felles-årdet	Kirke-verge	Utskifting av kjøleanlegg til kisterom. Nåværende kjøleanlegg er kostbart å drifte pga. type gass og anlegget er i tillegg gammelt. Vinduer , overflater og varmeanlegg i kapelrommet er nedslitt og må byttes.
Kirker	1001960	Erstatning av sideinn-gang i Tørdal kirke. Universell utformet.		Felles-årdet	Kirke-verge	Forprosjekt: Utrede mulighet for å skifte ut sideinngangen i Tørdal kyrkje. Det er behov for større sideinngang bygget i samme stil som kirkebygget. Ny sideinngang skal inneholde to toaletter hvorav den ene universelt utformet, samt et rom for teknisk utstyr til kirken.
Kroken barneha ge	1001267	Infrastruk tur trafikk-sikkerhet Neslands-vatn	6 000 000	Tor Jørgen Melås	Kari Tisjø Tveit	Oppgradering av adkomstvei (Skulebakken) til skole/barnehage samt Havna boligfelt ved Neslandsvatn. Tilsagn om ca. 2,2 mill. kr. fra fylkeskommunen.
Biler hjemme sykeplei en	1001353	Kjøp biler hjemme-sykepleie		Hilde Moberg		Har omdisponert beløp kr. 400 000,- til kjøp av bil for rullestoltransport i 2021. Ytterligere utskifting av biler i hjemmesykepleien utsettes til 2024.
Nesland stunet	1001302	Oppgrade ring personal-avd. og garde-robe +	200 000	Hilde Moberg	Eldbjørg Ettestad	Behov for oppgradering av personalrom og garderobe På Neslandstunet. Utvide hjelpemidler i lokalt hjelpemiddellager med flere personløftere.

		pasient- løfter				
Legekon- toret	1001303	Utsyrs- behov	200 000	Hilde Moberg	Maria Duke- foss	Behov for utskifting og nyanskaffelser av elektromedisinsk utstyr ved legekantoret.
E- byggesa- k	1001500	Digitaliser- ing av byggesaks behand- ling	Må også avvente nytt prosjek- t for erstatni- ng av Public 360	Felles i Grenland	Felles i Gren- land	Del av prosjekt med nytt sak-/arkivsystem. Beløpets størrelse og tidspunkt ennå ikke kjent.
Fortau m.m.	1001495	Universell utforming	200 000	Tor Jørgen Melås	Kari Tisjø Tveit	UU-tiltak som prioriteres i 2022.
Admin.b bygg	1001525	Nytt alarm- anlegg	700 000	Tor Jørgen Melås	Bård Bråten	Slutføring av prosjekt påbegynt i 2021
Allaktivit- etshus	1001965	Drangedal Aktivitets- hus	9 900 000	Tor Jørgen Melås	Bård Bråten	Kjøp og ombygging av COOP prix til ungdomsklubb og bibliotek
Kommu- nale veier	1001460	Kommuna- le veier og bruer etter egen vedtatt plan senere	2 000 000	Tor Jørgen Melås	Kari Tisjø Tveit	Øygardsveien og Aakreveien i Ytre Kroken må ottadekkene fjernes, anslått kostnad min. 2 mill. I nov. 2021 avdekket kvalitetskontroller at Storebru (Tveitveien) og Tempelen bru (Brosdalveien) må utbedres i 2022.
Vei Kvennhu- sdalen	1001478	Andel vei, ny trase ?	800 000	Avklares senere	Avklares senere	Utfordringer med grunnforhold. Krever med planlegging
Trafikksi- kkerhet	1001472	Tiltak trafikksikk- erhets- plan	300 000	Tor Jørgen Melås	Kari Tisjø Tveit	Kommunal egenandel til trafikksikkerhetstiltak evt. mindre tiltak etter kommunens trafikksikkerhetsplan (Trafikksikker kommune).
Boligto- mter	1001959	Bolig- tomter i Kroken	6 000 000	Tor Jørgen Melås	Vurder- es etter hvert	Det vises til egen sak om boligpolitikk som ble behandlet i kommunestyret i november måned i 2021
VA boligpoli- tikk	1001959			Tor Jørgen Melås	Vurder- es etter hvert	Det vises til egen sak om boligpolitikk som ble behandlet i kommunestyret i november måned i 2021
Vei boligpoli- tik	1001959			Tor Jørgen Melås	Vurder- es etter hvert	Det vises til egen sak om boligpolitikk som ble behandlet i kommunestyret i november måned i 2021
Garantik- jøp bolig	1001976	Ingeborgs Hage	1 200 000	Arne Ettestad	Kari Tisjø Tveit	Jfr. sak om boligpolitikk
Distribu- ering av vann	1001401	VA- Gautefall	15 000 000	Tor Jørgen Melås	Hans Olav Vølle- stad	Utbygging av vannforsyning til Midtstrandlia, Lia og Laukfjell.
Distribu- ering av vann	1001435	Vann resten av bygda	3 000 000	Tor Jørgen Melås	Hans Olav Vølle- stad	Oppgradering vannforsyning og vanddistribusjon etter plan samt mindre akutte tiltak.
Avløpsn- ett	1001431	Kloakk resten av bygda	3 000 000	Tor Jørgen Melås	Hans Olav Vølle- stad	Oppgradering av eksisterende avløp og avløpsnett etter plan samt mindre akutte tiltak.
Avløp Gautefal- l	1001401	VA- Gautefall	16 000 000	Tor Jørgen Melås	Hans Olav Vølle- stad	Utbygging av avløpsnett til Midtstrandlia, Lia og Laukfjell.

Renseanlegg og transportsystem	1001405	Nytt renseanlegg i Treungen	20 000 000	Eget prosjekt i Nissedal	Eget prosjekt i Nissedal	Styres av Nissedal kommune nå. Drangedal har innsyn i prosessen og blir holdt løpende orientert.
Nytt vanntårn	1001406	Felles vanntårn i Treungen	Kommer fra Kristin i Nissedal	Eget prosjekt i Nissedal	Eget prosjekt i Nissedal	Vi avventer endelige løsninger fra Nissedal kommune
Forprosjekt	1001524	Avløp til Hulfjell/Voje	2 500 000	Tor Jørgen Melås	Hans Olav Vøllestad	Prosjektering og bygging av avløpsnett til Hulfjell/Voje.
Kåsa Øverland	1001978	Tilrettelegging tomt	250 000	Avklares senere	Avklares senere	Tiltak for tilrettelegging av tomter ved Næringsområdet ved Kåsa/Øverland i Kroken.
Grunn til boliger Doktermyra	1001977	Forprosjekt I regi av borettslag etterpå	500 000 800 000	Arne Ettestad	Kari Tisjø Tveit	Kjøp av tomt fra OVF - planer om boliger, spesielt for eldregruppen
Grunn friluftsområde		Opsjon fra Oppl.Fond				Kommunen har fått tilbud om kjøp av et stort areal til en pris av ca. kr. 16. mill. I tillegg kommer dokumentavgift på ca. kr. 0,4 mill. Dette vil ved kjøp medføre kostnader til renter og avdrag på kr. 1,1 mill. hvert år. Dagens festeavgift for områdene utgjør kr. 0,46 mill. Hvis prisen blir halvert nærmer vi oss dermed marginal lønnsomhet på slik investering. Budsjettkonferansen 2.11.21 anbefalte videre forhandlinger om prisen.
Maskiner og utstyr	1001503	Maskiner/utstyr Sektor 400	600 000	Tor Jørgen Melås	Avklares senere	Fornyelse av maskiner/utstyr/arbeidsbiler sektor 400. I 2022 er det planlagt innkjøp av hjulgravemaskin.
Gautefall Biathlon	1001494	Asfalt og utbedring mot flom	1 000 000	Tor Jørgen Melås	Avklares senere	Utbedring av skader stadionområde etter flom 2020.
Kragerø banen, del 2	1001975	Turvei	1 000 000	Arne Ettestad	Kari Tisjø Tveit	Nødvendig øking av egenandel for å få full uttelling av statlige tilskudd og spillemidler.
Toke Brygge 2021	1001456		1 000 000	Arne Ettestad	Kari Tisjø Tveit	Nødvendig egenandel for å få full uttelling av statlige tilskudd og spillemidler.
Lån formidlingslån	1001029	Avdragsdelen	-1 900 000	Jens A Brødsjømoen	Boligkontoret	Ses sammen med opptak av ny rammer til startlån
Utlån formidlingslån	1001029	Startlån/Forvaltningslån	12 000 000	Jens A Brødsjømoen	Boligkontoret	Kommunestyrets vedtak i desember 2020 følges dermed opp.
EDB	1001932	Elev-PC	300 000	Irene Eie	ITG	Tidligere vedtak ligger inne som forutsatt
EDB	1001969	I-pad 1. klasse	300 000	Irene Eie	ITG	Summen er høynet for å inkludere suppleringsbehov utover de som starter i 1. klasse
EDB	1001940	Generell kapasitet	500 000	Irene Eie	ITG	I samarbeid med ITG
EDB	1001950	Nytt sak/arkivsystem	400 000	Jens A Brødsjømoen	Liv Asborg Kjen-dalen	Grenlandskommunene arbeider for tiden i et felles prosjekt der kravspesifikasjonen planlegges lagt ut på anbud i nov/des 2021. Investerings størrelse og fordeling mellom de 6 kommunene er ikke kjent ennå. Investeringen kan komme i 2022-2023.
EDB	1001970	Digitalisering mm	300 000	Jens A Brødsjømoen	Ingunn Nestestog	Gjelder digitalisering og fornyelse av administrative systemer innen lønn og HR.
EDB	1001957	IKT-utstyr	600 000	Irene Eie	ITG	Oppgradering av teknisk utstyr for å ivareta datasikkerhet og etablere en mer effektiv og robust drift av våre IT-systemer
Uforutsett	1001000	Uforutsett	3 000 000	Hans Bakke	K-styret	For å fange opp uforutsette endringsbehov uten å måtte innom kommunestyret hvis tiden ikke tillater det.

5.0 Gebyrtabeller 2022

5.1 Avgifter og egenbetalinger

Nedenfor gis en samlet oversikt over gebyr, avgifter og egenbetalinger for de tjenester som Drangedal kommune yter, vedtatte satser for inneværende år og forslag til satser 2022. Det er benyttet 2,5 % som en generell prisjustering, konsumprisindeks er benyttet med 4,1 % til husleie. Sistnevnte prosent svarer til endringen i konsumprisindeksen fra september 2020 til september 2021. Deflator i statsbudsjett for 2022 utgjør 2,5 %. Dette er benyttet der selvkost for øvrig skal brukes med unntak av renovasjon og feiing. For oppmåling holdes gebyrene uendret fra 2021 til 2022. Forskrifter som bestemmes av staten blir regulert i samsvar med prisendringene i aktuell forskrift.

For Feiing blir avgiften foreslått til kr. 400,- + mva. Fra og med 2021 har også fritidsboliger bli fakturert for feiing og tilsyn. For avgifter på vann og avløp blir gebyrene regulert med 2,5 % for 2022. Prognoser litt lenger ute i dette kapitlet viser at vi da snart har dekket opp opparbeidet underskudd i selvkostregnskapet for Vann og at gebyrene for Avløp holder med deflatorregulering inntil videre. Noen satser innenfor plan/byggesak øker med 10 % da kommunen ligger svært lavt fra før av.

Også for kulturskolen foreslås det at prisene fryses på det nominelle nivået fra i fjor.

5.2 Husleier

Endring av husleie i kommunale boliger:

Husleieloven § 4-2 gir bare anledning til å regulere løpende husleier med endringen i konsumprisindeksen siste år. Konsumprisindeksen er endret med 4,1 % fra september 2020 til september 2021.

Husleier til leiligheter administrert av stiftelser eller borettslag endres ikke av kommunalt vedtak.

Rådmannen foreslår at husleier i kommunale boliger økes tilsvarende økningen i konsumprisindeksen, 4,1 % med virkning fra 01.01.22.

Ved bytte av leietaker bør husleien økes til gjengs leie (Husleieloven § 4-3), uavhengig av dagens husleie.

For boliger med tilskudd fra Husbanken, settes husleien til kr. 8 850,- (8 370,-) for 2022.

5.3 Servicekontoret

	Satser 2020	Satser 2022
Eksp.gebyr Servicekontor	77	80
Ref. div. arbeid servicekontor pr. påbegynt halvtime	309	316

5.4 Kart og eiendomsinformasjon

For meglerpakker, takstpakke, karter, matrikkelinformasjon m.m. tilbyr kommunen å bestille dette via våre samarbeidsparter på følgende nettsider:

- Infoland: <http://www.ambita.com/infoland/>
- ePlassen: <https://eplassen.no/>
- e-Torg: <https://e-torg.no/>

Prisen fremgår av deres portal. Kommunens andel er basert på selvkost fra kommunen.

5.5 SFO, barnehage, idrettshall, volleyballhall og kulturskole.

Tjenesteområde: SFO, barnehage, idrettshall, volleyballhall og kulturskole.						
Type	Merknad	Mva	Sats 2021	Forslag Sats 2022	Endring i kroner	Endring i %
Hva avgiften gjelder	F.eks. "selvkost", "egen forskrift", "pris utfra bet.evne" osv.	"inkl mva" eller "avgifts-fritt"	Kronebeløp budsjettår		Alt avrundet i hele kroner.	%
100 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	2132	2185	53	2,5 %
90 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	1933	1981	48	2,5 %
80 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	1733	1776	43	2,5 %
70 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	1532	1570	38	2,5 %
60 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	1332	1365	33	2,5 %
50 % SFO-plass Drangedal 10-årige skole/ Kroken skole		Avg. fritt	1132	1160	28	2,5 %
100% SFO-plass Tørdal skule		Avg. fritt	2132	2185	53	2,5 %
75 % SFO-plass Tørdal skule		Avg. fritt	1539	1639	40	2,5 %
50 % SFO-plass Tørdal skule		Avg. fritt	1065	1092	27	2,5 %
Heldagsplass barnehage 100 %	Maks sats	Avg. fritt	3230	3315	85	
Heldagsplass barnehage 80 %		Avg. fritt	2695	2762	67	2,5 %
Heldagsplass barnehage 60 %		Avg. fritt	2239	2295	56	2,5 %
<i>Søskenmoderasjon 36 % for barn nr. 2 og 56 % for barn nr. 3</i>						
Gebyr ved for sen henting i barnehage og SFO (pr. påbegynt ½ time)	Kfr. vedtekter.	Avg. fritt	500	500	0	
Skoleferieordningen ved Drangedal 10-årige skole, dagspris inkl. kost	Utløst i forkjøll til 100% plass	Avg. fritt	282	289	7	2,5 %
Elevplass pr. år Drangedal kulturskole		Avg. fritt	3011	3011	0	
Drangedal idrettshall for trening, hall ABC (inkl. gardrobe m/dusj)		Avg. fritt	223	228	5	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, hall AB (inkl. gardrobe m/dusj)		Avg. fritt	156	160	4	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, hall A/BC (inkl. gardrobe m/dusj)		Avg. fritt	132	135	3	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, hall B/C (inkl. gardrobe m/dusj)		Avg. fritt	101	103	2	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, Møterom		Avg. fritt	123	126	3	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, Badstue		Avg. fritt	75	77	2	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, Kjøkken		Avg. fritt	123	126	3	2,5 %
Drangedal idrettshall for trening, Gardrobe		Avg. fritt	75	77	2	2,5 %
Drangedal idrettshall for arrangementer, hall ABC (inkl. gardrobe m/dusj)		Avg. fritt	321	329	8	2,5 %
Volleyballhallen i Kroken		Avg. fritt	84	86	2	2,5 %
Gymsal, Tørdal skule		Avg. fritt	84	86	2	2,5 %

5.6 Egenbetaling Helse og velferd 2022

2,5 % som generell prisjustering – 4,1 % konsumprisindeks på husleie. Ved bytte av leietaker bør husleien økes til gjengs leie (Husleieloven § 4-3), uavhengig av dagens husleie.

For boliger med tilskudd fra Husbanken, settes husleien til kr. 8 852,- (8 504,-) for 2022.

Tjeneste	Merknad	Sats 2021	Sats 2022
Institusjonstjenester:			
Maks egenbetaling sykehjem pr mnd	Selvkost	67259	69411
Dag-/nattopphold Pr dag/natt	Egen forskrift	90	100
Korttidsopphold, pr døgn	Egen forskrift	170	180
Fribeløp	Egen forskrift	8700	9100
Hjemmebaserte tjenester:			

Makspris pr. time	Selvkost	350	361
Abonnement pr mnd:			
Inntekt fra 0-2G	Egen forskrift	210	215
Inntekt fra 2-3G		564	578
Inntekt fra 3-4G		952	975
Inntekt fra 4-5G		1371	1405
Inntekt over 5G		1610	1650
Andre omsorgstjenester:			
Trygghetsalarm		331	340
Middagsombringing		102	105
Middag – FH, boligen		71	73
Kostpenger – eldresenter pr dag		139	143
Kostpenger bofellesskap pr mnd		4885	5007
Boliger:			
Strøm FH-boliger		210	215
Kommunale utleieboliger	Reguleres med konsumprisindeks i henhold til husleiekontrakt, Husleieloven og Husbankens regler	1,6 %	4,1 %

5.7 Gebyrregulativ for plan og byggesaksbehandling

Priser for 2022 (ca. 2,5 % økning fra 2021, og noen satser etter individuell vurdering)

2. Tiltak som krever søknad om tillatelse og som kan forestås av tiltakshaver (etter Pbl § 20-2)	
a. Mindre byggearbeider på bebygd eiendom	
• Tilbygg/frittstående bygning: 0-50 m2 BRA	3 160,-
• Tilbygg/frittstående bygning: 51-100 m2 BRA	6 430,-
b. Alminnelige driftsbygninger i landbruket	3 160,-
c. Midlertidige bygninger, konstruksjoner eller anlegg	3 160,-
d. Andre mindre tiltak som etter kommunens skjønn kan forstås av tiltakshaver	3 160,-

3. Rene eneboliger og fritidsboliger	
Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav a. Gebyr betales pr. enhet.	
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	12 860,-

Igangsettelse	1 040,-
---------------	---------

4. Sekundærleilighet i enebolig Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav a og g. Gjelder for egne boenheter med areal mindre enn 50 m2 BRA. For større leiligheter betales gebyr i.h.t pkt.nr.5.	
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	3 160,-
Igangsettelse	1 040,-

5. Rekkehus, kjedehus, tomannsbolig og andre boligtyper i inntil 3 etasjer + kjeller i tiltaksklasse 1 og 2 Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav a og g. Gebyr betales pr. enhet.	
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling	8 570,-
Igangsettelse	1 040,-

7. Enke lagerbygg uten innlagt vann og faste arbeidsplasser Gjelder tiltak som behandles som søknad etter pbl. § 20-1 bokstav a	
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling:	
• 0-600 m2 BRA	4 060,-
• Over 600 m2 BRA	6 430,-
Igangsettelse	1 040,-

8. For alle kategorier nybygg, tilbygg, påbygg, underbygg som ikke er omfattet av pkt. 2 til 7, betales gebyr avhengig av tiltakets bruksareal (BRA) etter følgende takst:	
Rammetillatelse og ved ett-trinns søknadsbehandling:	
• 0-50 m2	6770,- + 110,- pr. m2
• 51-100 m2	12630,- + 53 pr. m2 som overstiger 50 m2
• 101-200 m2	16580,- + 44 pr. m2 som overstiger 100 m2
• 201-400 m2	25260,- + 27 pr. m2 som overstiger 200 m2
• 401-600 m2	31020,- + 20 pr. m2 som overstiger 400 m2
• Over 600 m2	40930,- + 14 pr. m2 som overstiger 600 m2
For tilbygg/påbygg bolig og fritidsbolig betales 50% av overnevnte satser, maks	6 670,-
For hovedombygging betales 50% av overnevnte satser.	
Tilbygg som ikke gir BRA betales i henhold til pkt. nr.2	3 160,-
Igangsettelse	1 040,-

9. Vesentlig endring eller vesentlig reparasjon Etter pbl. 20-1 første ledd bokstav b	
Vesentlig endring eller vesentlig reparasjon av tiltak som nevnt i pbl. § 20-1 første ledd bokstav a	3 160,-

10. Fasadeendring Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav c	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad	3 160,-
Igangsettelse	1 040,-

11. Bruksendring Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav d	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad: • Bruksendring som ikke medfører endring av bygning, tekniske installasjoner m.m. • Bruksendring som krever bygningsmessige endringer betales gebyr etter areal som angitt i punkt nr.8	3 160,-
Igangsettelse	1 040,-

12. Rivning Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav e. Gjelder kun når det ikke skal oppføres ny bygning.	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad: • 0-100 m2 BRA • Over 100 m2 BRA	3 160,- 5 300,-
Igangsettelse	1 040,-

13. Oppføring, endring eller reparasjon av byggteknisk installasjoner Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav f	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad: • Tiltaksklasse 1 • Tiltaksklasse 2 og 3	3 160,- 5 300,-
Igangsettelse	1 040,-

14. Vesentlig terrenginngrep Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav k	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad	3 160,-
Igangsettelse	1 040,-

15. Konstruksjon, anlegg og separate avløpsanlegg Etter pbl. §§ 27-1 og 20-1 første ledd bokstav a og l	
a. Parkeringsplass, forstøtningsmur Rammetillatelse og ett-trinns søknad:	
Tiltaksklasse 1	3 160,-
Tiltaksklasse 2 og 3	5 300,-
b. Veger med tilhørende innretning inntil 500 m lengde Rammetillatelse og ett-trinns søknad: Tiltaksklasse 1	3 160,-
Tiltaksklasse 2 og 3	5 870,-
Ved veger over 500 m betales et tillegg på 50% av overnevnte satser,	
c. Damanlegg, basseng Rammetillatelse og ett-trinns søknad:	
Tiltaksklasse 1	3 160,-
Tiltaksklasse 2 og 3	6 430,-
d. Røranlegg (vann, avløp, olje) for inntil 1 km lengde Rammetillatelse og ett-trinns søknad:	

Tiltaksklasse 1	3 160,-
Tiltaksklasse 2 og 3 første ledning	5 300,-
ledning nr.2	3 160,-
ledning nr.3	3 160,-
Ved røranlegg over 1 km betales et tillegg på 50% av overnevnte satser.	
e. Brygger/kaier	
Rammetillatelse og ett-trinns søknad:	
Tiltaksklasse 1	6 430,-
Tiltaksklasse 2 og 3	12 860,-
Igangsettelse	1 040,-
f. Behandling av utslippssaker:	
Utslippssøknader for eneboliger, hytter og lignende	6 090,-
Større utslipp vurderes i forhold til utslippsbelastning basert på PE (personekvivalenter):	
• Inntil 10 PE	5 530,-
• Inntil 30 PE	8 460,-
• Inntil 100 PE	16 920,-
• Over 100 PE	28 300,-
Søker kan belastes med utgifter til nødvendig resipientundersøkelser, konsulentutredninger, annonsering etc. Inspeksjon/tilsyn utføres etter behov.	
Gebyr for tilsyn pr. gang	1 040,-
g. Behandling av gravetillatelser	3 160,-

16. Delingssøknad	
Etter pbl. § 20-1 første ledd bokstav m	
Ved tillatelse om fradeling betales det gebyr for hver tomt som skal fradeles	3 160,-
Ved avslag på søknad om fradeling betales det gebyr for hver tomt som avslåes	3 160,-

17. Dispensasjonsbehandling	
Etter pbl. kapittel 19. Kommer i tillegg til eventuelt byggesaksgebyr for selve tiltaket.	
Dispensasjon fra formål i gjeldene plan	11 960,-
Andre dispensasjoner som treffes før tiltak kan gjennomføres etter reglene for søknad i pbl. §§ 20-1 og 20-2.	1 920,-

18. Endringer	
Endring av gitt tillatelse som krever nytt vedtak.	3 160,-
Eventuelle dispensasjoner kommer i tillegg.	
Endring av søknad/tegninger før det treffes vedtak	1 040,-

19. Godkjenning av personlig ansvarsrett som selbygger av egen bolig eller fritidsbolig	
Etter pbl. §20-1 og SAK10 §6-8	

Søknad om personlig ansvarsrett som selvbygger	1 040,-
--	---------

20. Avslag på søknader

Ved avslag betales samme satser som ved godkjenning

21. Overtredelsesgebyr

Det betales overtredelsesgebyr i.h.t kap. 17 i SAK10

22. Avviksbehandling ved tilsyn

Behandling av rapportere avvik eller avvik som er avdekket gjennom kommunens tilsyn

3 160,-

23. Gebyr etter medgått tid

Timespris for saksbehandler

1 340,-

24. Miljøsertifisering

Miljøsertifisering av virksomheter (miljøfyrtårn)

- Ved førstegangs sertifisering
- Ved resertifisering

4 510,-

2 150,-

25. Øvrig

- Kommunen kan engasjere særskilt kontrollør av statistiske beregninger, tilfluktsrom, lydforhold, varmeisolering og tetthet. For slik kontroll kreves gebyr tilsvarende medgåtte utgifter.
- Kommunen kan kreve dekning for utgifter i forbindelse med byggesaker, dersom det påløper utgifter fra andre offentlige myndigheter.
- Alle gebyrer skal betales til kommunen etter regningsoppgave fra kommunen. Betaling skjer etter de satser som gjelder på det tidspunktet fullstendig søknad registrer av administrasjonen.
- Krav om gebyr sendes tiltakshaver.
- Når spesielle forhold tilsier det kan regulativet fravikes av Formannskapet. I kurante tilfeller kan det fravikes av administrasjonen.
- Gebyrene reguleres pr.1 januar hvert år i samsvar med Kommunestyrets vedtak.

Drangedal Plangebyr – Priser 2022

A: Kartdata

Digitale kartdata bestilles gjennom en web-tjeneste, e-Torg. Basiskart er digitale kartdata fra kommunen, der leveransen inneholder data fra felles kartdatabase, eiendomsgrenser fra Matrikkelen og vegnett-data fra datasettet ELVEG. e-Torg er tilgjengelig på alle plattformer, og er åpent 24 timer i døgnet.

B: Forhåndsuttale/prinsippsøknad

Som legges fram for det faste planutvalg

4510,-

C: Planprogram og KU

Behandling av planprogram

Behandling av KU

4510,-

7330,-

Dersom planen må leie kvalifisert hjelp for å kvalitetssikre KU, skal det beregnes gebyr etter medgått tid.						
D: Søknad om planendring jf. Pbl §12-14						
Mindre endring av godkjent plan, enkel saksbehandling					6200,-	
Mindre endring av godkjent plan, sammensatt saksbehandling					12410,-	
Der kun reguleringsbestemmelsene endres blir beløpet halvert.						
Mindre endringer som omfatter kurante justeringer av plankartet og/eller bestemmelser i godkjent plan som ikke krever nabovarsling – administrativ behandling					2820,-	
E: Planforslaget: saksgebyret blir regnet ut etter følgende tabell:						
Planens Kompleksitet	Areal:0-5 daa	5-10 daa	10-20 daa	Over 20 daa		
Enkel plan	34 000,-	39 500,-	51 000,-	56 500,-		
Arbeids krevende plan	51 000,-	56 500,-	73 500,-	84 500,-		

Omfanget av planen som enkel eller arbeidskrevende plan blir vurdert i forhold til, plassering av planen i kategori fastsettes av kommunen i hver enkelt sak:

- Godt tilrettelagt planforslag	- Lite bearbeida planforslag
- I samsvar med kommuneplan	- Ikke i samsvar med kommuneplan
- Enkle grunneiерforhold	- Mange berørte parter
- Interessesetninger avklart	- Behov for mange avklaringer i saksbehandlingen
- Lite /ingen konflikter	- Stor kompleksitet.

5.8 Gebyr for kart og oppmåling 2022

Priser for 2022 (Satsene er fryst fra 2020)

Gebyrer for arbeider etter matrikkellova (lovas § 32, forskriftene § 16) og eierseksjonslova (lovas § 7) samt kopiering/utskrifter fastsettes som følger:

Prisskjema oppmåling

1. Oppretting av matrikkelenhet

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn	Pris 2022
Areal 0 – 250 m ²	10 930,-
Areal 251 – 700 m ²	16 760,-
Areal 701 – 2000m ²	22 280,-

1.1 Oppretting av grunneiendom og festegrunn	Pris 2022
Areal fra 2001m ² - økning pr. påbegynt da.	1 680,-

1.2 Tilleggsareal til eksisterende matrikkelenhet	Pris 2022
Areal 0 – 250 m ²	10 930,-
Areal 251 – 500 m ²	13 840,-
Areal 501 – 1000 m ²	16 750,-
Areal 1001 – 1500 m ²	19 760,-
Areal 1501 – 2000 m ²	22 280,-
Areal over 2000 m ² , økning pr. påbegynt da.	1 680,-

1.3 Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn	Pris 2022
Areal 0 – 500 m ²	13 840,-
Areal 501 – 2000 m ²	22 280,-
Areal over 2000 m ² , økning pr. påbegynt da.	1 680,-

1.4 Oppmåling av uteareal på eierseksjon	Pris 2022
Gebyr for oppmåling av uteareal pr. eierseksjon	
Areal 0 – 50 m ²	6 300,-
Areal 51 – 250 m ²	9 500,-
Areal 251 – 500 m ²	11 700,-
Areal 500 – 1000 m ²	13 800,-
Areal 1001 – 1500 m ²	17 600,-
Areal 1501 – 2000 m ²	22 280,-
Areal over 2000 m ² , økning pr. påbegynt da.	1 680,-

1.5 Oppretting av anleggseiendom	Pris 2022
Gebyr som for oppretting av grunneiendom	
Volum 0 – 2000 m ³	21 230,-
Volum over 2000 m ³ , økning pr. påbegynt 1000 m ³	1 680,-

1.6 Registrering av jordsameie	Pris 2022
Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.	
Timepris	1 460,-
Minstepris	3 120,-

1.7 Inneforretning
Gebyr for fradeling av grunneiendom eller tilleggstomt som kan utføres som ren kontorforretning faktureres med 30 % av satsene i punkt 1.1, 1.2, 1.3 og 1.4

2. Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning

2.1 Oppretting av matrikkelenhet uten fullført oppmålingsforretning	Pris 2022
Viser til 1.1, 1.2, 1.3, 1.5 og 1.6. I tillegg kommer tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning.	3 870,-

2.2 Avbrudd i oppmålingsforretning eller matrikulering	Pris 2022
Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter gjeldende forretningstype.	Se tekst

3. Grensejustering

3.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Pris 2022
Ved grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5 % av eiendommens areal. (maksimalgrense er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20 % av eiendommens areal før justeringen. For grensejustering til veg- eller jernbaneformål kan andre arealklasser gjelde.	
Areal 0 – 250 m ²	6 730,-
Areal 251 – 500 m ²	9 590,-

3.2 Anleggseiendom	Pris 2022
For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5 % av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³	
Volum 0 – 250 m ³	6 730,-
Volum 251 – 1000 m ³	9 590,-

4. Arealoverføring

4.1 Grunneiendom, festegrunn og jordsameie	Pris 2022
Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing (gebyr kommer i tillegg) gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.	
Areal 0 – 250 m ²	16 480,-
Areal 251 – 500 m ²	22 670,-
Arealoverføring over 500 m ² , økning pr. påbegynt 500 m ²	1 680,-

4.2 Anleggseiendom	Pris 2022
For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen, - ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.	
Volum 0 – 250 m ³	16 480,-
Volum 251 – 500 m ³	22 670,-
Volumoverføring over 500 m ³ , økning pr. påbegynt 500 m ³	1 680,-

5. Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

5.1 Klarlegging:	Pris 2022
For inntil 2 punkter	3 870,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	781,-

6. Klarlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt

6.1 Oppmålingsforretning over en grenselinje	Pris 2022
For inntil 2 punkter	4 300,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	1 680,-
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid, timesats	1 460,-

7. Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning

7.1 Oppmålingsforretning over eksisterende matrikkelenhet	Pris 2022
For inntil 2 punkter	3 870,-
For overskytende grensepunkter, pr. punkt	781,-
Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid, timesats	1 460,-

8. Matrikkelføring av saker fra andre offentlige etater	Pris 2022
Matrikkelføring av saker fra andre offentlige etater utføres etter medgått tid.	
Timesats	1 300,-

9. Utstedelse av matrikkelbrev	Pris 2022
Ved oppmålingsforretning er utstedelse av matrikkelbrev inkludert i gebyret. For andre utstedelser av matrikkelbrev betales:	
Matrikkelbrev inntil 10 sider	Som bestemt av Kartverket
Matrikkelbrev over 10 sider	Som bestemt av Kartverket
Endring i satsene for utstedelse av matrikkelbrev reguleres av Kartverket i takt med den årlige kostnadsutviklingen.	

10. Seksjonering/reseksjonering	Pris 2022
Gebyr betales pr. søknad. Tinglysingsgebyr betales i tillegg til behandlingsgebyr.	
Behandling av søknad om seksjonering	5 250,-
Behandling av søknad om reseksjonering	7 200,-
Tillegg ved befarings:	2 350,-
Ved avslag på søknad betales samme sats som for søknad uten befarings	5 250,-

11. Kopiering/utskrifter: Priser pr. kopi/utskrift inkl. mva:	Pris 2022
Kopi/utskrift av skannede dokumenter A2	30,-
Kopi/utskrift av skannede dokumenter A1	40,-
Kopi/utskrift av skannede dokumenter i A0	50,-
Utskrift A2	230,- + 30,-pr. utskrift

11. Kopiering/utskrifter: Priser pr. kopi/utskrift inkl. mva:	Pris 2022
Utskrift A1	230,- + 40,- pr. utskrift
Utskrift A0	230,- + 50,-pr. utskrift

12. Urimelig gebyr

Dersom gebyret er klart urimelig i forhold til de prinsipper som er lagt til grunn, og det arbeidet og de kostnadene kommunen har hatt, kan Rådmannen etter eget initiativ fastsette et passende gebyr.

Når spesielle forhold tilsier det, kan regulativet fravikes av formannskapet.

13. Betalingsbestemmelser

Gebyr skal betales til økonomiavdelingen etter regningsoppgave fra kommunen. Betalingen skjer etter regulativet og de satser som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Betalingen kan kreves før forretningen berammes, eller annet arbeid er igangsatt. Tinglysingsgebyr kommer i tillegg. Merverdiavgift beregnes ikke ved innkreving av gebyrene, jfr. Skattedirektørens rundskriv av 6. mars 1970 til skatteinspektørene. Kopiering/utskrifter er mva pliktig, jfr. pkt.11.

5.9 Årsgebyr feiing og tilsyn 2022

Feiing og tilsyn	Pris 2022
Bolig, årsgebyr pr. pipe	500,-
Fritidsboliger, årsgebyr pr. pipe	500,-

5.10 Renovasjon

Gebyrtabellen for renovasjon blir tatt inn i dette kapittel når representantskapet i IATA IKS har gjort vedtak om nye gebyrer for 2022. Kommunestyret har gjort vedtak om at Drangedal kommunes kostnader til fakturering og innkreving av renovasjonsgebyr skal gjøres med kr. 75,- pr. eiendom. Selvkostregnskapet viser at vi har opparbeidet et underskudd når det gjelder dekning av kostnadene til fakturering m.m. hos kommunen. Det forslås derfor en avgift pr. eiendom på kr. 100,- eks. mva pr. eiendom for å starte opptjeningen av dette underskuddet. Tjenester for renovasjon er basert på prinsippene om selvkost og retningslinjene fra forurensingsloven og full pris for tjenesten.

Vedtak hos IATA:

Tabell fra IATA IKS:

Renovasjon – mangler gebyrtabell fra IATA som skal opp i rep.skapet 24. november. Men endret fra 75,- til 100,- i tekst for dekning av kostnader hos Drangedal kommune.

TABELLEN FRA REPRESENTANSTSKAPET I IATA SKAL INN HER NÅR DEN KOMMER.

5.11 Gebyrregulativ for vann- og avløp 2022

(Årsgebyr, forbruksgebyr og tilknytningsavgift for vann og avløp økes med en snitt effekt på deflator 2,5 % for 2022.)

Vann – bolig og fritid		
Bolig og fritid	Årsgebyr ihht. § 8 i forskriftene Fastledd for boliger og fritidsboliger (inkl. mva)	5 836,-
	Forbruksgebyr pr.m3 (inkl. mva) Alle nybygg er pålagt å installere vannmåler. For boliger og fritidsboliger uten vannmåler betaler et stipulert forbruk på 1,2 m3 pr kvadratmeter (BRA).	11,83,-

Vann – Næring				
Næring	Antall årsgebyr fastsettes etter inntaksdimensjon. Pris per årsgebyr (inkl. mva)			2 856,-
	Næringskategori	Antall årsgebyr	Dim inntaksledning	Pris
	Kategori 1	1	Inntil 32 mm	2 856,-
	Kategori 2	2	Inntil 40 mm	5 712,-
	Kategori 3	4	Inntil 50 mm	11 424,-
	Kategori 4	8	Inntil 63 mm	22 848,-
	Kategori 5	12	Inntil 110 mm	34 272,-
	Kategori 6	24	Inntil 160 mm	68 544,-
	Kategori 7	50	Større enn 160 mm	142 800,-
	Forbruksgebyr pr.m3 (inkl. mva) Alle virksomheter (næring, offentlige bygg ol.) skal ha vannmåler og betale etter målt forbruk.			11,83,-

Avløp – Bolig og fritid		
Bolig og fritid	Årsgebyr ihht. § 8 i forskriftene Fastledd for boliger og fritidsboliger (inkl. mva)	6 444,-
	Forbruksgebyr pr.m3 (inkl. mva) Alle nybygg er pålagt å installere vannmåler. For boliger og fritidsboliger uten vannmåler betaler et stipulert forbruk på 1,2 m3 pr kvadratmeter (BRA).	16,53,-

Avløp – Næring			
Næring	Antall årsgebyr fastsettes etter inntaksdimensjon. Pris per årsgebyr (inkl. mva)		3 424,-
	Næringskategori	Antall årsgebyr	Dim inntaksledning
	Kategori 1	1	Inntil 32 mm
	Kategori 2	2	Inntil 40 mm
	Kategori 3	4	Inntil 50 mm
	Kategori 4	8	Inntil 63 mm
	Kategori 5	12	Inntil 110 mm
	Kategori 6	24	Inntil 160 mm
	Kategori 7	50	Større enn 160 mm
	Forbruksgebyr pr.m3 (inkl. mva) Alle virksomheter (næring, offentlige bygg ol.) skal ha vannmåler og betale etter målt forbruk.		16,53,-

Tilknytningsgebyr i hht § 8 i forskriftene inkl. mva.		
Vann	Høy sats vann	137 500,-

	(Gjelder deler av VA Gautefall)	
	Lav sats vann	11 500,-
Avløp	Høy sats vann (Gjelder deler av VA Gautefall)	137 500,-
	Lav sats vann	11 500,-

Anleggsbidrag – Gautefall VA		
Tilknytning til eksisterende VA-anlegg		
Fritidsboliger med brukstillatelse etter 01.08.2011	Vann (fritt for mva) Avløp (fritt for mva)	35 000,- 35 000,-
For eldre fritidsboliger	Vann (inkl. mva) Avløp (inkl. mva)	35 000,- 35 000,-
Tilknytning til nytt VA-anlegg på Lia, Laukfjell og Brattsbergheia		
Fritidsboliger med brukstillatelse etter 01.08.2011	Vann (fritt for mva) Avløp (fritt for mva)	50 000,- 50 000,-
For eldre fritidsboliger	Vann (inkl. mva) Avløp (inkl. mva)	50 000,- 50 000,-
Ved utbygging av nye anlegg for VA i løpet av året kan kommunen fastsette andre anleggsbidrag og andre satser for tilknytningsgebyr for tilknytning til disse. Når det betales anleggsbidrag ved tilknytning skal lav sats for tilknytningsgebyr benyttes.		

Kommunale tomter 2022

Boligtomt i kommunalt boligfelt		Pris rå tomt
Prestestranda	Bråtheia	100 000,-
	Mjelkåsen	100 000,-
Kroken	Juvassåsen	100 000,-
	Løbbedalen	100 000,-
Tørdal	Bø	50 000,-
Bostrak	Bostrak	50 000,-
Henseid	Henseidgrenda	50 000,-

*Prisene gjelder for tomter med framført infrastruktur.

Næringstomt i kommunalt næringsområde	Pris rå tomt pr. m2
Stemmen	80.-
Kåsa/Øverland	80.-

5.12 Overskudd/underskudd selvkost 31.12.20

I sak om "Prinsipper for økonomistyring i Drangedal kommune" vedtok kommunestyret 14.06.2012 følgende:

"Gebyrer for vann, avløp og feiing skal over tid følge selvkostprinsippet. Rasjonell drift og økt volum på antall kunder skal sikre at gebyrene for vann og avløp ikke blir høyere enn nødvendig og at gebyrene kan holdes forholdsvis stabile uten store endringer fra år til år."

Samlet etterkalkyle 2020

Etterkalkylene for 2020 er basert på regnskap datert 15. februar 2021.

Etterkalkyle selvkost 2020	Vann	Avløp	Renovasjon	Slamtømming	Totalt
Direkte driftsutgifter	4 580 373	5 406 851	7 342 538	1 405 263	18 735 025
Avskrivningskostnad	3 075 306	1 829 749	5 001	0	4 910 056
Kalkulatorisk rente (1,39 %)	1 001 899	576 961	10 069	0	1 588 929
Indirekte driftsutgifter (netto)	661 911	675 217	268 815	104 854	1 710 797
Sjåblongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	33 096	33 761	13 441	5 243	85 540
Driftskostnader	9 352 585	8 522 539	7 639 864	1 515 360	27 030 348
- Øvrige driftsinntekter	-59 761	-345 303	-325 024	-15 492	-745 580
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	9 292 824	8 177 236	7 314 840	1 499 868	26 284 768
Gebyrinntekter	11 577 367	11 847 781	7 096 443	1 058 576	31 580 167
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	2 284 543	3 670 545	-218 397	-441 292	5 295 399
Selvkostgrad i %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	-8 192 288	-2 020 283	-434 160	-7 654	-10 654 386
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	2 284 543	3 670 545	-218 397	-441 292	5 295 399
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-97 995	-2 572	-7 553	-3 173	-111 293
Selvkostfond 31.12	-6 005 740	1 647 690	-660 110	-452 120	-5 470 280

Etterkalkyle selvkost 2020	Feiing	Reguleringsplaner	Bygge- og eierseksj.-saker	Oppmåling	Totalt
Direkte driftsutgifter	609 199	314 036	1 458 191	1 315 303	3 696 728
Avskrivningskostnad	11 858	0	187 184	74 097	273 139
Kalkulatorisk rente (1,39 %)	247	0	4 511	1 458	6 216
Indirekte driftsutgifter (netto)	110 768	19 512	121 977	89 790	342 048
Sjåblongmessig indir. kap.kostnad (5 % av ind.dr.kostn.)	5 538	976	6 099	4 490	17 102
Driftskostnader	737 611	334 524	1 777 962	1 485 137	4 335 234
+ Tilskudd/subsidiering	0	0	392 992	0	392 992
- Øvrige driftsinntekter	0	-81 188	-3 635	-513	-85 335
Samlet selvkost (Gebyrgrunnlag)	737 611	253 336	1 381 335	1 484 624	3 856 907
Gebyrinntekter	760 121	0	1 381 335	1 863 015	4 004 471
Selvkostresultat (Gebyrinntekter - gebyrgrunnlag)	22 510	-253 336	0	378 391	147 565
Selvkostgrad i %	100 %	0 %	100 %	100 %	100 %
Selvkostfond 01.01	18 212	-0	0	0	18 213
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	22 510	-253 336	0	378 391	147 565
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	410	0	0	2 630	3 039
Selvkostfond 31.12	41 132	-253 336	0	381 021	168 817

Etterkalkylene for 2020 er utarbeidet i samarbeid med rådgivningsselskapet EnviDan AS som har mer enn 17 års erfaring med selvkostproblematikk og bred juridisk og økonomisk kompetanse knyttet til selvkost. EnviDans selvkostberegningsmodell Momentum Selvkost Kommune benyttes av flere enn 300 norske kommuner.

KOSTRA

23. Kostnadsdekning i vann-, avløps- og avfallssektoren (funksjon 355 og 357)

Fordelings nøkkel, kommune		2020		Drangedal 29,80 %	
		Renovasjon	Slam	Renovasjon	Slam
A	Direkte driftsutgifter	27 826 231	4 739 744	8 292 217	1 412 444
B	indirekte driftsutgifter	0	0	0	0
C	Kakulatoriske rentekostnader	139 523	37 314	41 578	11 120
D	Kakulatoriske avskrivning	1 534 821	407 755	457 377	121 511
E	Andre inntekter	60 840	151 043	18 130	45 011
F	Gebyr grunnlag	29 439 735	5 033 771	8 773 041	1 500 064
G	Gebyr inntekter	30 126 467	5 031 389	8 977 687	1 499 354
H	Årets finansielle resultat	686 732	-2 382	204 646	-710
I	Avsetning selvkost	-686 732	2 382	-204 646	710
J	Bruk av selvkost	0	0	0	0
K	Kontrollsum	0	0		
L	saldo 01.01	844 833	-115 624	251 760	-34 456
M	Rente	0	0	0	0
N	saldo selvkostfond 31.12	158 101	-113 242	47 114	-33 746
O		102,333	99,953		
P		104,777	99,905		
Renteberegning		1,39 %	2 198	-1 574	
Tillagt fond 31.12.			160 298	-114 816	

5.13 Notat med simulering ulike gebyrnivå for VA

Dato: 28. oktober 2021
 Prosjektnavn: Budsjett 2021
 Prosjektnummer: 5170036-02
 Utarbeidet av: Lena Berisha
 Mottaker: Jens Arnfinn Brødsjømoen
 og Tore Jørgen Melås

Vedr.: Effekten av forskjellige fremtidige gebyrnivå på selvkostfondene i Drangedal kommune

1.1 Innledning

Drangedal kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost. Drangedal kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etterkalkulering av kommunale gebyrer. 24. september 2021 gjennomførte Drangedal kommune budsjettberegninger for 2022 i samarbeid med EnviDan. I forbindelse med det arbeidet har kommunen bedt EnviDan utarbeide en analyse som viser utviklingen av selvkostfondene for to alternativer til gebyrutvikling.

Vann:

1. Reduksjon i 2022 på 5 %, deretter holdes gebyrene uendret fra 2023 til 2025.
2. Holde gebyrene uendret fra 2022 til 2025.
3. Øke gebyrene hvert år med deflator på 2,5 %.

Avløp:

1. Holde gebyrene uendret fra 2022 til 2025.
2. Øke gebyrene hvert år med deflator på 2,5 %.

Selvkost innebærer at kommunens kostnader med å frembringe tjenestene skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene. Dette betyr at hvis kommunen har avsatt overskudd som er eldre enn fem år, må overskuddet brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2016 i sin helhet være disponert innen 2021.

1.2 Antall abonnenter og tilknytninger

I beregningen nedenfor er det innkalkulert en økning på 332 nye abonnenter på vann og 342 på avløp i perioden 2022-2024. Tabell 1 og 2 viser fordelingen av nye abonnentene knytter seg på kommunalt ledningsnett. Nye abonnenter vil betale tilknytningsgebyr det året de kobler seg på.

Økning i antall abonnenter og tilknytninger på avløp- og vannsektoren illustreres i tabell 1 og 2.

Vann	2022	2023	2024	Sum
Nye tilknytninger	57	80	195	332
Nye Årsgebyr	36	98,5	195	330

Tabell 1 - nye tilknytninger og abonnenter vann

Avløp	2022	2023	2024	Sum
Nye tilknytninger	67	80	195	342
Nye Årsgebyr	41	103,5	192,5	337

Tabell 2 - nye tilknytninger og abonnenter avløp

1.3 Utfordringer med selvkostbudsjett

Det er en rekke faktorer som Drangedal kommune ikke rår over i forhold til hva selvkostresultatet for det enkelte år vil bli. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (5-årig SWAP-rente + 1/2 %-poeng), gjennomføringsevne på planlagte prosjekter (kapasitetsbegrensninger internt og eksternt), samt (uventede) inntekter fra nye abonnenter eller brukere. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

1.4 Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er for 2021 anslått å bli 1,95 % mens prognosen for kalkylerenten for 2022 er 2,25 %. Tallene for 2021 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2022 til 2025 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

2. Vannsektoren

2.1 Effekten av 5 % reduksjon i 2022, så flat frem til 2025

	-10,0 %	-5,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Vann - Endring av normalgebyr fra fjoråret	2021 Prognose	2022	2023	2024	2025
1640 Kommunale avgifter	10 591 473	10 024 621	10 581 508	11 683 927	11 684 781
1641 Tilknytningsavgifter	335 000	513 000	720 000	1 755 000	360 000
16** Øvrige salgsinntekter	89 839	92 085	94 387	96 747	99 165
Driftsinntekter	11 016 312	10 629 706	11 395 896	13 535 674	12 143 947
Driftskostnader	9 525 630	10 851 816	11 980 063	12 752 307	12 855 348
Selvkostfond 01.01	-6 005 740	-4 617 636	-4 946 142	-5 658 331	-5 010 318
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 490 682	-222 110	-584 168	783 366	-711 401
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-102 578	-106 396	-128 022	-135 353	-143 273
Selvkostfond 31.12	-4 617 636	-4 946 142	-5 658 331	-5 010 318	-5 864 992
Årsgebyr ved 150 m3	7 425	7 053	7 054	7 055	7 055
Abonnementsgebyr	5 571	5 409	5 404	5 394	5 394
Forbruksgebyr	12,36	10,96	11,00	11,08	11,08

2.2 Effekten av uendret gebyrnivå fra 2022 til 2025

	-10,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Vann - Endring av normalgebyr fra fjoråret	2021 Prognose	2022	2023	2024	2025
1640 Kommunale avgifter	10 591 473	10 552 233	11 136 399	12 295 373	12 295 380
1641 Tilknytningsavgifter	335 000	513 000	720 000	1 755 000	360 000
16** Øvrige salgsinntekter	89 839	92 085	94 387	96 747	99 165
Driftsinntekter	11 016 312	11 157 318	11 950 786	14 147 120	12 754 546
Driftskostnader	9 525 630	10 851 816	11 980 063	12 752 307	12 855 348
Selvkostfond 01.01	-6 005 740	-4 617 636	-4 412 594	-4 550 073	-3 254 274
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 490 682	305 502	-29 277	1 394 812	-100 802
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-102 578	-100 460	-108 202	-99 014	-88 235
Selvkostfond 31.12	-4 617 636	-4 412 594	-4 550 073	-3 254 274	-3 443 311
Årsgebyr ved 150 m3	7 425	7 424	7 424	7 423	7 423
Abonnementsgebyr	5 571	5 694	5 686	5 675	5 675
Forbruksgebyr	12,36	11,54	11,59	11,65	11,65

2.3 Effekten av å øke gebyrene årlig med deflator på 2,5 %

	-10,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Vann - Endring av normalgebyr fra fjoråret	2021 Prognose	2022	2023	2024	2025
1640 Kommunale avgifter	10 591 473	10 816 039	11 699 111	13 237 264	13 567 629
1641 Tilknytningsavgifter	335 000	513 000	720 000	1 755 000	360 000
16** Øvrige salgsinntekter	89 839	92 085	94 387	96 747	99 165
Driftsinntekter	11 016 312	11 421 124	12 513 498	15 089 011	14 026 795
Driftskostnader	9 525 630	10 851 816	11 980 063	12 752 307	12 855 348
Selvkostfond 01.01	-6 005 740	-4 617 636	-4 145 821	-3 707 191	-1 435 736
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 490 682	569 307	533 435	2 336 703	1 171 447
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	-102 578	-97 492	-94 805	-65 248	-22 695
Selvkostfond 31.12	-4 617 636	-4 145 821	-3 707 191	-1 435 736	-286 985
Årsgebyr ved 150 m3	7 425	7 610	7 798	7 993	8 192
Abonnementsgebyr	5 571	5 836	5 974	6 110	6 263
Forbruksgebyr	12,36	11,83	12,16	12,55	12,86

3. Avløpssektoren

3.3 Effekten av uendret gebyrnivå fra 2022 til 2025

	-10,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Avløp - Endring av normalgebyr fra fjoråret	2021	2022	2023	2024	2025
Prognose					
1640 Kommunale avgifter	10 258 473	10 517 753	11 239 630	12 583 462	12 582 692
1641 Tilknytningsavgifter	335 000	603 000	720 000	1 755 000	360 000
16** Øvrige salgsinntekter	200 000	205 000	210 125	215 378	220 763
Driftsinntekter	10 793 473	11 325 753	12 169 755	14 553 840	13 163 455
Driftskostnader	10 981 640	12 185 019	14 023 559	16 470 275	16 912 837
Selvkostfond 01.01	1 647 690	1 489 819	654 407	-1 206 057	-3 178 113
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-188 167	-859 266	-1 853 804	-1 916 435	-3 749 382
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	30 295	23 854	-6 660	-55 622	-134 910
Selvkostfond 31.12	1 489 819	654 407	-1 206 057	-3 178 113	-7 062 405
Årsgebyr ved 150 m3	8 705	8 705	8 704	8 703	8 702
Abonnementsgebyr	6 680	6 286	6 303	6 328	6 326
Forbruksgebyr	13,50	16,13	16,01	15,84	15,84

3.4 Effekten av å øke gebyrene årlig med deflator fra 2022 til 2025

	-10,0 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
Avløp - Endring av normalgebyr fra fjoråret	2021	2022	2023	2024	2025
Prognose					
1640 Kommunale avgifter	10 258 473	10 780 697	11 810 972	13 555 495	13 893 041
1641 Tilknytningsavgifter	335 000	603 000	720 000	1 755 000	360 000
16** Øvrige salgsinntekter	200 000	205 000	210 125	215 378	220 763
Driftsinntekter	10 793 473	11 588 697	12 741 097	15 525 873	14 473 804
Driftskostnader	10 981 640	12 185 019	14 023 559	16 470 275	16 912 837
Selvkostfond 01.01	1 647 690	1 489 819	920 309	-355 332	-1 321 002
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-188 167	-596 322	-1 282 462	-944 402	-2 439 033
+/- Kalkulert renteinntekt/rentekostnad selvkostfond	30 295	26 812	6 821	-21 268	-67 832
Selvkostfond 31.12	1 489 819	920 309	-355 332	-1 321 002	-3 827 867
Årsgebyr ved 150 m3	8 705	8 923	9 146	9 376	9 609
Abonnementsgebyr	6 680	6 444	6 623	6 816	6 986
Forbruksgebyr	13,50	16,53	16,83	17,06	17,49

6.0 Budsjettrapporter etter forskrift til ny kommunelov

6.1 Bevilgningsoversikt investering

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering								
Økonomiplan								
Tall i 1000 kroner	Regn- skap 2020	Opprinn- elig budsjett	Regu- lering- er	Regulert budsjett 2021	Økonomi- plan 2022	Økonomi- plan 2023	Økonomi- plan 2024	Økonomi- plan 2025
Investeringsutgifter								
Investeringer i varige driftsmidler	70 537	91 610	0	91 610	97 550	62 800	15 900	14 600
Tilskudd til andres investeringer	1290	1300	0	1300	900	0	1000	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1063	1050	0	1050	1050	1100	1150	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	72 890	93 960	0	93 960	99 500	63 900	18 050	14 600
Investeringsinntekter								
Kompensasjon for merverdiavgift	-11 298	0	0	0	0	0	0	0
Tilskudd fra andre	-2 200	0	0	0	0	0	0	0
Salg av varige driftsmidler	-4 000	0	0	0	0	0	0	0
Salg av finansielle anleggsmidler	-3 539	0	0	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-57 647	-101 610	0	-101 610	-108 500	-72 800	-26 950	-23 450
Sum investeringsinntekter	-78 684	-101 610	0	-101 610	-108 500	-72 800	-26 950	-23 450
Videreutlån								
Videreutlån	7 550	12 000	0	12 000	12 000	12 000	12 000	12 000
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	2 188	0	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	-1 708	-1800	0	-1800	-1900	-1950	-1900	-1900
Netto utgifter videreutlån	8 030	10 200	0	10 200	10 100	10 050	10 100	10 100
Overføring fra drift og netto avsetninger								
Overføring fra drift	-1100	-1050	0	-1050	-1100	-1150	-1200	-1250
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	-1136	0	0	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet	0	-1500	0	-1500	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-2 236	-2 550	0	-2 550	-1 100	-1 150	-1 200	-1 250
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0	0	0	0	0	0	0	0
Kontrollsum art 380 Regnskapsmessig merforbruk	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)								
Inntekter til fordeling	0	0	0	0	0	0	0	0
Utgifter til fordeling	72 890	93 960	0	93 960	99 500	63 900	18 050	14 600
Sum til fordeling (netto)	72 890	93 960	0	93 960	99 500	63 900	18 050	14 600

Også for årene 2022-2025 skal finansiering av EK-andeler i KLP finansieres med overføring fra driftsbudsjettet. Dette ligger inne i økonomiplanen for driftsbudsjettet. Det udekkede beløpet ellers skal finansieres med låneopptak.

6.2 Investering i økonomiplanen til fordeling

§ 5-5. Bevilgningsoversikter – investering									
Økonomiplan til fordeling									
	Tall i 1000 kroner	Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett	Reguleringer	Regulert budsjett 2021	Økonomi-plan 2022	Økonomi-plan 2023	Økonomi-plan 2024	Økonomi-plan 2025
Fra bevilgningsoversikt:									
Netto investeringer til fordeling		72 830	93 360	0	93 360	99 500	63 900	18 050	14 600
Prosjekt Fordeling på prosjekt									
1001000 Uforutsatt		0	3 000	0	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
1001001 Pensjon KLP		1003	1050	0	1050	1050	1100	1150	0
1001003 Aksjer i nye AS hos Everket		60	0	0	0	0	0	0	0
1001023 Tomt parkering Kroken/Park.plass		400	400	0	400	0	0	0	0
1001032 Servicebygg Drangedal kirkegård		500	0	0	0	0	0	0	0
1001033 Kirkebakke Drangedal		0	400	0	400	400	0	0	0
1001045 Garasjebygg maskiner og utst. ved Tør		0	0	0	0	500	0	0	0
1001046 Driftsbil kirkegårdsdrift		0	500	0	500	0	0	0	0
1001047 Lisenser til admin		0	150	0	150	0	0	0	0
1001049 Traktor gravplassdrift i Tørdal		390	0	0	0	0	0	0	0
1001050 Oppgradering av bårhus gravplass Dr		0	0	0	0	0	0	350	0
1001051 Oppgradering av bårhus gravplass Tø		0	0	0	0	0	0	350	0
1001204 Dører og vinduer gamle Solberg skole		432	0	0	0	0	0	0	0
1001208 Rehabilitering VO-avdeling Solberg sk		663	0	0	0	0	0	0	0
1001209 Idrettshallen - brannforebyggende tiltak		317	0	0	0	0	0	0	0
1001230 Brannforebyggende tiltak		570	0	0	0	0	0	0	0
1001265 Kroen barnehage		17 739	37 000	-3 200	33 800	0	0	0	0
1001267 Infrastruktur trafiksikkerhet Neslandsv		1100	0	3 400	3 400	6 000	0	0	0
1001302 Oppgradering Neslandstunet		0	0	0	0	200	0	0	0
1001303 Utstysbehov Legekontoret		0	0	0	0	200	0	0	0
1001353 Kjøp biler hjemmesykepleie		624	0	0	0	0	0	500	0
1001355 Velferdsteknologi		488	0	0	0	0	0	0	0
1001361 Skyllerom		0	0	0	0	0	0	0	0
1001364 Boliger ellers		0	300	0	300	0	0	300	0
1001401 VA-Gaulefall		12 687	33 000	0	33 000	31 000	12 000	0	0
1001403 Prosjektering Renneanlegg i Treungen		340	0	0	0	0	0	0	0
1001404 Nytt felles renneanlegg med Nissedal k		0	1000	0	1000	0	0	0	0
1001405 Nytt renneanlegg i Treungen		0	0	0	0	20 000	27 000	0	0
1001406 Felles vanntårn i Treungen		114	5 300	0	5 300	0	5 300	0	0
1001431 Klosakk resten av bygda		404	1000	0	1000	3 000	3 000	3 000	3 000
1001435 Vann resten av bygda		794	1000	0	1000	3 000	3 000	3 000	3 000
1001437 Avløp Neslandsvatn		2 072	0	0	0	0	0	0	0
1001438 VA Holte Slakteri		84	0	0	0	0	0	0	0
1001440 Hjullaster i 2020		830	0	0	0	0	0	0	0
1001443 Ny brannstasjon/slangetårn		7 443	0	0	0	0	0	0	0
1001447 Brannbil		5 987	0	0	0	0	0	0	0
1001448 Brannutstyr 2018		30	0	0	0	0	0	0	0
1001450 Utstyr geodata		0	0	0	0	0	0	0	300
1001454 Vannskade Kommunehus 2017		7	0	0	0	0	0	0	0
1001455 Toke Brygge-statlig sikring -asfalterin		29	0	0	0	0	0	0	0
1001456 Toke Brygge 2021		0	0	0	0	1 000	0	0	0
1001460 Kommunale veier og bruer etter egen v		1 268	0	0	0	2 000	2 000	2 000	2 000
1001463 Stengerveien		36	0	0	0	0	0	0	0
1001465 Damtjenn Bro		204	0	0	0	0	0	0	0
1001469 Ny adkomst til Lundtveittjenna		-1 717	0	0	0	0	0	0	0

1001471	Gatelys	50	0	0	0	0	0	0	0
1001472	Tiltak trafikksekringsplan	0	200	-200	0	300	300	300	300
1001477	Snøproduksjon Gautefall Biathlon	4 266	0	0	0	0	0	0	0
1001478	Andel vei Kvennhusdalen	0	800	0	800	800	0	0	0
1001494	Gautefall Biathlon	0	0	0	0	1 000	0	0	0
1001495	Universell utforming	192	0	0	0	200	0	200	0
1001497	Brannforebyggende tiltak kommunehus	428	0	0	0	0	0	0	0
1001500	Digitalisering av Byggesaksbehandling	0	100	0	100	0	0	0	0
1001502	Ny reg.plan/trafikkkløssing Stemmen m.	200	0	0	0	0	0	0	0
1001503	Maskiner og utstyr	0	300	0	300	600	0	600	0
1001524	Avløp til Hulfjell/Voje	0	500	0	500	2 500	2 500	0	0
1001525	Kommunehuset	0	500	0	500	700	0	0	0
1001901	Klassesett og lisenser	0	250	0	250	0	250	0	0
1001930	Arkivrom etter flytting til IKA Kongsbe	0	150	0	150	0	0	0	0
1001932	Elev-PC	388	300	0	300	300	300	300	300
1001934	Agressoppgrad.	161	0	0	0	0	0	0	0
1001939	Ipod politikere	0	0	0	0	0	250	0	0
1001940	Generell kapasitet	534	500	0	500	500	500	500	500
1001947	Utvikelse av fjernvarmenett	6 621	0	0	0	0	0	0	0
1001948	Takoverbygg strøsand mm	71	0	0	0	0	0	0	0
1001950	Digitalt arkiv	5	100	0	100	400	1 000	0	0
1001956	Gang/ Sykkelvei Tørdal	439	0	0	0	0	0	0	0
1001957	IKT-Utstyr	792	600	0	600	600	600	600	600
1001958	Biologisk Rensetrinn	0	0	0	0	0	0	0	0
1001959	Boligtomter, kfr. Adhocutvalg boligpc	0	2 500	0	2 500	6 000	0	0	0
1001960	Erstatning sideinngang Tørdal Kirke	0	0	0	0	0	0	300	0
1001963	Smibekkhavna	2 086	0	0	0	0	0	0	0
1001965	Drangedal Aktivitetshus	0	2 000	0	2 000	3 900	0	0	0
1001966	Neslandsvatn Friluftslivsområde	344	0	0	0	0	0	0	0
1001967	Turvei Kragerøbanen	61	0	0	0	0	0	0	0
1001968	Nytt Kommunenummer	134	0	0	0	0	0	0	0
1001969	Ipod 1.klasse	237	160	0	160	300	300	300	300
1001970	Digitalisering mm	0	500	0	500	300	1 500	300	300
1001971	Motor til skillevegger i idrettshallen	411	0	0	0	0	0	0	0
1001972	Kåsmyr i Kjos - friluftsområde	56	400	0	400	0	0	0	0
1001973	Blakkjehola Friluftslivsområde	325	0	0	0	0	0	0	0
1001975	Kragerøbanen tur-/sykkelsti i Drangedal	0	0	0	0	1 000	0	0	0
1001976	Kjøp av bolig - Ingeborgs hage	0	0	0	0	1 200	0	0	0
1001977	Kjøp av grunn fra OVF - Doktormyr	0	0	0	0	1 300	0	0	0
1001978	Kåsa Øverland	0	0	0	0	250	0	0	0
1001979	Kommunale formålsbygg	0	0	0	0	0	0	1 000	1 000
Sum fordelt		72 890	93 960	0	93 960	29 500	63 900	10 050	14 500

6.3 Bevilgningsoversikt drift i økonomiplanen

§ 5-4. Bevilgningsoversikter – drift Økonomiplan

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett	Reguleringer	Regulert budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Generelle driftsinntekter								
Rammetilskudd	-179 202	-178 988	-1 900	-180 888	-179 502	-178 092	-177 655	-177 979
Inntekts- og formuesskatt	-94 071	-94 830	0	-94 830	-102 128	-102 101	-102 062	-102 015
Eiendomsskatt	-14 550	-16 015	0	-16 015	-16 217	-16 757	-16 757	-16 757
Andre generelle driftsinntekter	-14 225	-12 265	-4 300	-16 565	-9 717	-9 717	-9 717	-9 717
Sum generelle driftsinntekter	-302 048	-302 098	-6 200	-308 298	-307 564	-306 667	-306 191	-306 468
Netto driftsutgifter								
Sum bevilgninger drift, netto	271 057	285 772	4 298	290 070	290 851	286 501	286 201	286 501
Avskrivninger	28 776	29 900	0	29 900	29 900	29 900	29 900	29 900
Sum netto driftsutgifter	299 833	315 672	4 298	319 970	320 751	316 401	316 101	316 401
Brutto driftsresultat	-2 215	13 574	-1 902	11 672	13 186	9 733	9 909	9 932
Finansinntekter/Finansutgifter								
Renteinntekter	-5 731	-7 236	1 643	-5 593	-3 975	-3 975	-3 975	-3 975
Utbytter	-479	-304	0	-304	-9 304	-9 304	-9 304	-9 304
Gevinster og tap på finansielle	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	11 762	9 634	-1 500	8 134	9 119	9 119	9 119	9 119
Avdrag på lån	27 983	20 000	1 859	21 859	23 000	23 000	23 000	23 000
Netto finansutgifter	33 535	22 094	2 002	24 096	18 840	18 840	18 840	18 840
Motpost avskrivninger	-28 776	-29 900	0	-29 900	-29 900	-29 900	-29 900	-29 900
Netto driftsresultat	2 544	5 768	100	5 868	2 126	-1 327	-1 151	-1 128
Disponering eller dekning av netto driftsresultat								
Overføring til investering	1 100	1 050	0	1 050	1 050	1 100	1 150	1 200
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	2 325	-95	0	-95	-95	-95	-95	-95
Netto avsetninger til eller bruk av	1 704	-6 723	-100	-6 823	-3 081	322	96	23
Dekning av tidligere års merforbruk	-7 674	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 544	-5 768	-100	-5 868	-2 126	1 327	1 151	1 128
Fremført til inndekning i senere år	0	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-6. Økonomisk oversikt etter art – drift Økonomiplan

Tall i 1000 kroner	Regnskap 2020	Opprinnelig budsjett	Reguleringer	Regulert budsjett	Økonomi-plan 2022	Økonomi-plan 2023	Økonomi-plan 2024	Økonomi-plan 2025
Driftsinntekter								
Rammetilskudd	-179 202	-178 988	-1 900	-180 888	-179 502	-178 092	-177 655	-177 979
Inntekts- og formuesskatt	-94 071	-94 830	0	-94 830	-102 128	-102 101	-102 062	-102 015
Eiendomsskatt	-14 550	-16 015	0	-16 015	-16 217	-16 757	-16 757	-16 757
Andre skatteinntekter	0	0	0	0	0	0	0	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-14 225	-12 265	-4 300	-16 565	-9 717	-9 717	-9 717	-9 717
Overføringer og tilskudd fra andre	-65 854	-39 080	0	-39 080	-27 570	-27 570	-27 570	-27 570
Brukerbetaling	-10 645	-11 648	0	-11 648	-11 737	-11 737	-11 737	-11 737
Salgs- og leieinntekter	-79 133	-42 915	-25 298	-68 214	-87 774	-87 974	-87 974	-87 974
Sum driftsinntekter	-457 680	-395 742	-31 498	-427 240	-434 706	-434 009	-433 533	-433 810
Driftsutgifter								
Lønnsutgifter	215 320	201 904	3 400	205 304	202 285	199 285	198 985	199 285
Sosiale utgifter	53 044	57 469	-3 213	54 256	52 416	52 416	52 416	52 416
Kjøp av varer og tjenester	125 551	82 891	29 004	111 895	132 325	131 975	131 975	131 975
Overføringer og tilskudd til andre	32 174	37 152	405	37 557	30 966	30 166	30 166	30 166
Avskrivninger	28 776	29 900	0	29 900	29 900	29 900	29 900	29 900
Sum driftsutgifter	455 465	409 316	29 596	438 913	447 892	443 742	443 442	443 742
Brutto driftsresultat	-2 215	13 574	-1 902	11 672	13 186	9 733	9 909	9 932
Finansinntekter/Finansutgifter								
Renteinntekter	-5 731	-7 236	1 643	-5 593	-3 975	-3 975	-3 975	-3 975
Utbytter	-479	-304	0	-304	-9 304	-9 304	-9 304	-9 304
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteutgifter	11 762	9 634	-1 500	8 134	9 119	9 119	9 119	9 119
Avdrag på lån	27 983	20 000	1 859	21 859	23 000	23 000	23 000	23 000
Netto finansutgifter	33 535	22 094	2 002	24 096	18 840	18 840	18 840	18 840
Motpost avskrivninger	-28 776	-29 900	0	-29 900	-29 900	-29 900	-29 900	-29 900
Netto driftsresultat	2 544	5 768	100	5 868	2 126	-1 327	-1 151	-1 128
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					Fra og med 2022 er utbytte fra Everket budsjettet som finansinntekt			
Overføring til investering	1 100	1 050	0	1 050	1 050	1 100	1 150	1 200
Netto avsetninger til eller bruk av bundne	2 325	-95	0	-95	-95	-95	-95	-95
Netto avsetninger til eller bruk av	1 704	-6 723	-100	-6 823	-3 081	322	96	23
Dekning av tidligere års merforbruk	-7 674	0	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-2 544	-5 768	-100	-5 868	-2 126	1 327	1 151	1 128
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0	0	0

§ 5-4. Bevilgningsoversikt drift, Økonomiplan til fordeling pr. sektor								
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2020	Regnskap 2020	Reguleringer	Regulert budsjett 2021	Økonomiplan 2022	Økonomiplan 2023	Økonomiplan 2024	Økonomiplan 2025
Fra Bevilgningsoversikt:								
Til fordeling drift	271 057	285 772	4 298	290 070	290 851	286 501	286 201	286 501
Sektor/Netto driftsutgifter pr. sektor								
099 Finansiering	-37 830 681	-24 710 867	0	-24 710 867	-24 809 871	-24 809 871	-24 809 871	-24 809 871
100 Kommunedirektørens stab	23 982 062	26 475 170	2 475 000	28 950 170	28 769 173	27 719 173	27 719 173	27 719 173
101 Politikk	3 979 466	2 760 332	0	2 760 332	2 475 832	2 775 832	2 475 832	2 775 832
102 Fellesutgifter	5 908 987	24 580 112	-3 213 000	21 367 112	20 638 421	20 638 421	20 638 421	20 638 421
200 Kunnskap, mangfold og kultur	115 586 088	117 603 648	1 309 000	118 912 648	120 483 915	117 983 915	117 983 915	117 983 915
300 Helse og Velferd	150 483 868	133 076 436	1 967 000	135 043 436	135 049 439	135 049 439	135 049 439	135 049 439
400 Bygg, eiendom og kommunalteknikk	8 947 428	5 987 574	1 760 000	7 747 574	8 243 961	7 143 961	7 143 961	7 143 961
Netto for alle sektorer	271 057 219	285 772 405	4 298 000	290 070 405	290 850 870	286 500 870	286 200 870	286 500 870

Tabellen er satt opp etter føringene i forskriften til kommuneloven

6.4 Kriteriedata som ligger til grunn for økonomiplanen:

DRANGEDAL

Inngang/A1

LOKALE FORUTSETNINGER SOM LEGGES INN I MODELLEN:

Kommunal deflator for 2022:

1,025

Cellen viser forutsetningen om lønns- og prisvekst som er lagt til grunn i forslaget til statsbudsjett for 2022 (2,5 pst). Cellen er låst til denne verdien, og vil ikke oppdateres ved eventuelle justeringer av lønns- og prisvekst senere i budsjettåret.

NB! Dette er kriteriedata som grunnlaget for rammetilskuddet og inntektsutjevning. For utgiftsutjevningen/innbyggertilskudd i 2022 benyttes folketall per 1.7.2021. For 2023 benyttes folketall 1.7.2022 osv.... For inntektsutjevningen i 2022 benyttes folketall per 1.1.2022 (først kjent i februar 2022). For 2023 benyttes folketall 1.1.2023 osv.....

Kriteriedata	IS 2018 med folketall per 1.7.2017	IS 2019 med folketall per 1.7.2018	IS 2020 med folketall per 1.7.2019	IS 2021 med folketall per 1.7.2020	IS 2022 med folketall per 1.7.2021	IS 2023 med folketall per 1.7.2022	IS 2024 med folketall per 1.7.2023	IS 2024 med folketall per 1.7.2024
Innbyggere ialt	4 139	4 097	4 073	4 051	4 085	4 085	4 085	4 085
Innbyggere 0-1 år	60	74	73	57	65	65	65	65
Innbyggere 2-5 år	170	154	136	142	141	141	141	141
Innbyggere 6-15 år	508	485	479	485	470	470	470	470
Innbyggere 16-22 år	377	379	363	352	367	367	367	367
Innbyggere 23-66 år	2 241	2 222	2 226	2 216	2 224	2 224	2 224	2 224
Innbyggere 67-79 år	541	560	577	579	604	604	604	604
Innbyggere 80-89 år	177	159	160	161	157	157	157	157
Innbyggere 90 år og over	65	64	59	59	57	57	57	57
Basistillegg	0,9287	0,9270	0,9278	0,9296	0,9294	0,9294	0,9294	0,9294
Sonekriteriet	52 828	52 366	51 642	51 384	51 522	51 522	51 522	51 522
Nabokriteriet	19 500	19 347	19 122	18 980	19 032	19 032	19 032	19 032
Landbrukskriteriet	0,00214	0,00218	0,00215	0,00219	0,00217	0,00217	0,00217	0,00217
Innvandrere 6-15 år ekskl Skandinavia	70	70	71	61	63	63	63	63
Flyktninger uten integreringstilskudd	24	31	41	38	57	57	57	57
Dødelighetskriteriet	36	35	37	36	39	39	39	39
Barn 0-15 med enslige forsorgere	92	95	74	57	58	58	58	58
Lavinntektskriteriet	178	211	253	239	262	262	262	262
Uføre 18-49 år	97	90	102	121	128	128	128	128
Opphopningsindeks	0,1332	0,1285	0,1128	0,1019	0,1059	0,1059	0,1059	0,1059
Aleneboende 30 - 66 år	355	354	349	352	356	356	356	356
Psykisk utviklingshemmede 16 år	21	19	16	17	17	17	17	17
Ikke-gifte 67 år og over	361	366	370	370	386	386	386	386
Andel barn 1 år uten kontantstøtte	23	15	35	14	17	17	17	17
Innbyggere med høyere utdanning	546	547	564	593	611	611	611	611
Folketall per 1.1. i IS-året	4 105	4 080	4 060	4 071	4 104	4 104	4 104	4 104
Vekst fra året før		-0,6%	-0,5%	0,3%	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%
					Foreløpig anslag SSB MMMM alternativet, TBU metode			

6.5 Oversikt over skatt og rammeoverføringer lagt inn i Økonomiplanen:

DRANGEDAL	Inngang/A1	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
DRANGEDAL	3815								
<i>2022-prisnivå for årene 2023-2025</i>									
1000 kr		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sør-Norge tilskudd (kommuner med over 3 200 innb)		4 570	4 658	4 781	4 892	4 902	4 933	4 933	4 933
Regionsentertilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Veksttilskudd		-	-	-	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn		3 000	2 000	1 000	900	900	500	500	500
Ekstra skjønn fra KMD - ressurskrevende tjenester		-	-	-	-	-	-	-	-
Skjønn fra KRD - komp. bortfall veksttilskudd kommunesammenslåing		-	-	-	-	-	-	-	-
Ekstra skjønn KMD, inkl. ufrivillig alene kommuner, infrastruktur, retaksering prod. utstyr mv, bortfall eiendomsskatt produksjonsutstyr		668	-	-	-	-	-	-	-
Koronapandemi - tilleggsbevilgninger gjennom innbyggertilskuddet (skjønn statsforvalteren, linje 42, kommer i tillegg)		-	-	4 775	6 021	-	-	-	-
Stortinget saldering budsjett 2018 - 2021		104	-185	-	207	-	-	-	-
RNB 2021 - endringer i rammetilskudd (utenom koronapandemi)		-	-	-	143	-	-	-	-
RNB 2018, 2019 og 2020, samt nysaldering 2018 og 2020 (utenom koronapandemi)		464	61	711	-	-	-	-	-
Sum rammetilskudd uten inntektsuttj og ekstra skjønn statsforvalter		140 222	142 984	152 224	150 024	147 585	146 183	145 750	146 077
Netto inntektsuttjeving		28 777	30 697	26 079	31 768	31 917	31 909	31 905	31 902
Sum rammetilskudd for ekstra skjønn fra statsforvalteren		168 999	173 681	178 303	181 792	179 502	178 092	177 655	177 979
Rammetilskudd - endring i %			2,8	2,7	2,0	-1,3	-0,8	-0,2	0,2
Skatt på formue og inntekt		89 506	91 475	94 071	101 871	102 128	102 101	102 089	102 081
Skatteinntekter - endring i %			2,20	2,84	8,29	0,25	-0,03	-0,01	-0,01
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)		-	-	-	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet) ekskl. ekstra skjønn fra statsforvalteren		258 505	265 156	272 374	283 700	281 600	280 200	279 700	280 100
(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)									
Sum - endring i %			2,6	2,7	4,2	-0,7	-0,5	-0,2	0,1
Endring ekskl. covid-19 bevilgning				0,9	3,8	1,4	-	-	-
EKSTRA SKJØNN TILDELT AV STATSFORVALTEREN (kommer i tillegg til linje 37)									
Covid 19 pandemi				599	-	-	-	-	-
Flomforebygging				-	-	-	-	-	-
Ufordelt skjønn fra Grønt hefte - fordeles i løpet av året		1 550	218	300	-	-	-	-	-

7.0 Finansielle måltall

Den ny kommuneloven inneholde bl.a. disse bestemmelsene:

§ 14-1. *Grunnleggende krav til økonomiforvaltningen*

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid.

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi og for lokalsamfunnets eller regionens utvikling.

Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig finansiell risiko, blant annet slik at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

I kraft 1 jan 2020.

§ 14-2. *Kommunestyrets og fylkestingets plikter*

Kommunestyret og fylkestinget skal selv vedta

- a) økonomiplanen og årsbudsjettet
- b) årsregnskapene og årsberetningene
- c) **finansielle måltall for utviklingen av kommunens eller fylkeskommunens økonomi**
- d) regler for økonomiforvaltningen (økonomireglementet)
- e) regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement).

I kraft 1 jan 2020.

I kommunestyrets møte i september 2019 ble det vedtatt **revidert reglement for finans- og gjeldsforvaltning**. Det vedtatte reglementet inneholder bestemmelse om rullering en gang i hver kommunestyreperiode selv om ikke lov eller forskrifter krever det lenger. Det er da naturlig at dette reglementet kommer til kommunestyret mot slutten av perioden. Det bør da revideres innen valget i 2023 neste gang.

Kommunestyret vedtok i juni 2021 et **eget økonomireglement** slik det er krav om i den nye kommuneloven.

Fra 2020 har kommunestyret selv vedtatt **finansielle måltall for utviklingen av kommunens økonomi**. Det foreslås å fortsette med de samme måletallene selv om ikke alle er oppnådd ennå.

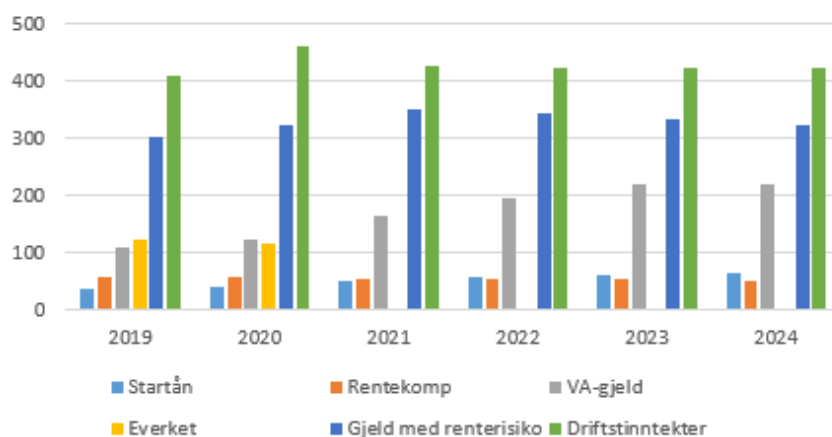
Forslag:

1. Nettoresultat/Sum driftsinntekter	0,0 – 1,0 %	Drangedal har etablert praksis med full lånefinansiering. Men trenger positivt nettoresultat over tid for å opprettholde disposisjonsfond på tilfredsstillende nivå
2a. Totalt gjeld/Sum driftsinntekter	Ikke over 160 %	Gjelder da kommunens lån ekskl. Drangedal Everk KF.
2b. Nettogjeld med renterisiko/Sum driftsinntekter	80-90 % Målet må være å få nivået ned til 80 % på sikt	I nettogjeld er både videre utlån til Everket og utlån av startlån trukket fra. I tillegg trekkes ut den andel som man får rentekompensasjon for i tillegg til gjelden som gjelder selvkostområder med tidligere vedtak om full inndekning.
3. Disposisjonsfond/Sum driftsinntekter	Minst 5 %	Dette er en nødvendig buffer for uforutsett ting som kan oppstå og evt. brå endringer i rentenivået.

Egen sak til kommunestyret i november 2021 redegjør for hvordan netto gjeld med renterisiko for kommunen alene, er beregnet.

	Startår	Rentekomp	VA-gjeld	Everket	Gjeld med renterisiko	Driftstinntekter	Gjeld m/risiko %
2019	33,4	55,8	106,3	121,3	302,2	406,8	74
2020	38,7	54,7	122,3	113,3	321,3	457,7	70
2021	48,9	53,6	164,1	0	347,8	423,6	82
2022	55,1	52,5	195,1	0	340,9	422,9	81
2023	59,1	51,3	217,1	0	330,5	421,9	78
2024	63,3	50	219,1	0	322,6	420,4	77

Fordeling typer gjeld

Gjeld m/risiko %

